

RAPORT PRIVIND CERINTELE DE TRANSPARENȚA ȘI DE PUBLICARE A INFORMATIILOR

31 Decembrie 2014

Conform prevederilor:

- ✓ *Regulamentului Bancii Naționale a României nr. 5/2013 privind cerințe prudenciale pentru instituțiile de credit*
- ✓ *Regulamentului nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind cerințele prudenciale pentru instituțiile de credit și societățile de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 (denumit CRR)*

Cuprins

Introducere	5
1. Structura organizatorica a Raiffeisen Bank S.A. si organului de conducere	5
2. Obiective si politici cu privire la administrarea riscurilor	9
A. Principii de administrare a riscurilor.....	9
B. Organizarea activitatii de administrare a riscurilor.....	10
C. Privire de ansamblu asupra administrarii riscurilor bancii	12
C.1. Perspectiva lichidarii	12
C.2. Perspectiva auto-sustinerii.....	12
D. Categoriile de riscuri	13
D.1. Riscul de credit.....	13
D.2. Riscul de piata	14
D.3. Riscul de lichiditate	15
D.4. Risc operational	15
D.6. Risc strategic.....	17
D.7. Risc reputational.....	17
D.7. Riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier	18
3. Declaratie cu privire la gradul de adecvare a cadrului de gestionare a riscurilor in Raiffeisen Bank S.A.	19
4. Domeniul de aplicare.....	20
A. Grupul consolidat in scop contabil.....	20
B. Grupul consolidat in scopul reglementarilor prudentiale.....	21
5. Fonduri proprii.....	22
A. Reconcilierea datelor financiare in consolidarea contabila si prudentiala.....	22
B. Principalele caracteristici reglementate ale fondurilor proprii	24
C. Formular tranzitoriu pentru publicarea informatiilor privind fondurile proprii	25
D. Reconcilierea dintre elemente IFRS si CRR incluse in Situatiile pozitive financiare	34
6. Cerinte de capital	35
7. Expuneri la riscul de credit al contrapartidei.....	37
8. Amortizoare de capital	38
9. Indicatori de importanta sistemica globala	38

10. Ajustari pentru riscul de credit.....	38
A. Descrierea abordarilor si metodelor aplicate pentru determinarea ajustarilor specifice si generale pentru riscul de credit.....	38
A.1. Alocarea Provizioanelor Individuale.....	38
A.2. Alocarea Provizioanelor Colective.....	39
B. Definirea termenilor "restant" si "neperformant" in scopuri contabile.....	40
C. Prezentare calitativa in conformitate cu reglementarile contabile.....	43
11. Active negrevate de sarcini.....	48
12. Utilizarea ECAI (External Credit Assessment Institution).....	49
A. Defalcarea expunerilor aferente riscului de credit.....	49
13. Expunerea la Riscul de Piata.....	51
14. Riscul Operational.....	52
15. Expuneri din titluri de capital neincluse in portofoliul de tranzactionare.....	52
A. Prezentare generala a metodelor contabile si a metodelor de evaluare.....	52
16. Expuneri la riscul de rata dobanzii pentru activitati din afara portofoliului de tranzactionare...	54
17. Expunerea la pozitiile din securitizare.....	55
18. Practici de remunerare si recrutare.....	57
19. Efectul de levier.....	61
20. Utilizarea abordarii IRB in ceea ce priveste riscul de credit.....	62
A. Tipurile de abordari aprobate de Banca Nationala a Romaniei.....	62
A.1. Abordarea bazata pe modele interne de rating (IRB).....	62
A.2. Abordarea Standard Permanent.....	62
A.3. Abordarea Standard Temporar.....	62
B. Structura sistemelor interne de rating.....	63
B.1 Utilizarea estimarilor interne.....	63
B.2 Mecanisme de control pentru sistemele de rating.....	63
B.3 Descrierea procesului de rating intern.....	64
B.4 Comparatie intre estimarile institutiei si rezultatele efective.....	75
B.5 Metodele si datele folosite pentru estimarea si validarea probabilitatii de nerambursare ..	75
B.6. Abateri semnificative de la definitia starii de nerambursare.....	77
C. Defalcarea expunerilor aferente riscului de credit.....	77
21. Utilizarea tehnicilor de diminuare a riscului de credit.....	79
A. Managementul si recunoasterea tehnicilor de diminuare a riscului de credit.....	79

B.	Garantiile reale financiare	80
B.1.	Depozitul numerar	80
B.2.	Titluri de creanta.....	80
B.3.	Titluri de capital si obligatiuni convertibile	80
C.	Garantii reale materiale	81
D.	Garantii reale - Creantele.....	82
E.	Protectia nefinantata a creditului.....	83
F.	Valoarea tehnicilor de diminuare a riscului de credit recunoscute.....	84
22.	Utilizarea abordarilor avansate de evaluare in ceea ce priveste riscul operational.....	85
23.	Utilizarea modelelor interne pentru riscul de piata	85

Introducere

Prezentul raport a fost elaborat pentru a raspunde cerintelor de transparenta si publicitate prevazute de *Regulamentul Bancii Nationale a Romaniei nr. 5/2013 privind cerinte prudentiale pentru institutiile de credit*, cu modificarile si completarile ulterioare, precum si *Regulamentului nr. 575/2013 al Parlamentului European si al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerintele prudentiale pentru institutiile de credit si societatile de investitii si de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012*.

Prezentul raport este intocmit la nivel individual si consolidat in conformitate cu Standardele Internationale de Raportare Financiara. Informatiile prezentate sunt la data de 31 decembrie 2014 daca nu este altfel precizat.

1. Structura organizatorica a Raiffeisen Bank S.A. si organului de conducere

Raiffeisen Bank S.A. (Banca) este persoana juridica de drept privat, organizata sub forma de societate pe actiuni, cu actionari persoane juridice si fizice rezidente si nerezidente.

In sistemul dualist de administrare adoptat de Adunarea Generala a Actionarilor Raiffeisen Bank S.A. in data de 30.04.2007, administrarea si reprezentarea Bancii sunt asigurate de catre Consiliul de Supraveghere si de catre Directorat.

Consiliul de Supraveghere reprezinta organul de conducere in functia de supraveghere si exercita un control permanent asupra conducerii Bancii, astfel cum aceasta este realizata de catre Directorat.

Directoratul este organismul care conduce activitatea curenta a bancii.

Competentele si atributiile acestora sunt reglementate in Actul Constitutiv al Raiffeisen Bank S.A., publicat pe pagina de internet a bancii la sectiunea *Despre Raiffeisen Bank*. De asemenea, tot pe pagina de internet a bancii, la sub-sectiunea *Despre Raiffeisen Bank/ Structuri de Administrare*, se regasesc informatii relevante cu privire la competentele si functionarea structurilor de administrare ale bancii.

La 31 decembrie 2014, structura Consiliului de Supraveghere al bancii era urmatoarea:

- Karl Sevelde, presedinte
- Martin Gruell, vicepresedinte
- Razvan Munteanu, membru

- Klemens Josef Breuer, membru
- Ileana Anca Ioan, membru independent

Doi noi membrii ai Consiliului de Supraveghere erau in proces de aprobare de catre Banca Nationala a Romaniei, si anume: Johann Strobl – Director Executiv adjunct (Deputy CEO) al Raiffeisen Bank International A.G. si Peter Lennkh – membru al Comitetului Director al Raiffeisen Bank International A.G., cu responsabilitati privind clientii corporatii.

Avand in vedere:

- prevederile *Regulamentului 575/2013 al Parlamentului European si al Consiliului privind cerintele prudentiale pentru institutiile de credit si societatile de investitii*
- prevederile *Legii nr. 29/2015 (...) pentru modificarea si completarea OUG 99/2006 privind institutiile de credit si adecvarea capitalului*

mandatele detinute de catre membrii Consiliului de Supraveghere in diferite companii sunt detaliate mai jos:

- Karl Sevelda: 1 mandat executiv si 14 mandate neexecutive, numarate ca 1 mandat in functie executiva si 2 mandate in functie neexecutiva potrivit Legii nr. 29/2015;
- Martin Gruell: 1 mandat executiv si 7 mandate neexecutive, numarate ca 1 mandat in functie executiva potrivit Legii nr. 29/2015;
- Razvan Munteanu: 4 mandate neexecutive, numarate ca 1 mandat in functie neexecutiva potrivit Legii nr. 29/2015;
- Klemens Josef Breuer: 1 mandat executiv si 9 mandate neexecutive, numarate ca 1 mandat in functie executiva si 1 mandat in functie neexecutiva potrivit Legii nr. 29/2015;
- Ileana Anca Ioan: 1 mandat executiv si 1 mandat neexecutiv, numarate ca 1 mandat in functie executiva si 1 mandat in functie neexecutiva potrivit Legii nr. 29/2015.

La 31 decembrie 2014, structura Directoratului bancii era urmatoarea:

- Steven van Groningen – presedinte
- James Daniel Stewart, Jr. – vicepresedinte
- Carl Rossey – vicepresedinte
- Vladimir Kalinov – vicepresedinte
- Cristian Sporis – vicepresedinte
- Mircea Busuioceanu – vicepresedinte
- Bogdan Popa – vicepresedinte.

Avand in vedere:

- prevederile *Regulamentului 575/2013 al Parlamentului European si al Consiliului privind cerintele prudentiale pentru institutiile de credit si societatile de investitii*
- prevederile *Legii nr. 29/2015 (...) pentru modificarea si completarea OUG 99/2006 privind institutiile de credit si adecvarea capitalului*

mandatele detinute de catre membrii Directoratului in diferite companii sunt detaliate mai jos:

- Steven van Groningen: 1 mandat executiv si 1 mandat neexecutiv, numarate ca 1 mandat in functie executiva si 1 mandat in functie neexecutiva potrivit Legii nr. 29/2015;
- James Daniel Stewart, Jr.: 1 mandat executiv numarat ca 1 mandat in functie executiva potrivit Legii nr. 29/2015;
- Carl Rossey: 1 mandat executiv si 1 mandat neexecutiv, numarate ca 1 mandat in functie executiva potrivit Legii nr. 29/2015;
- Vladimir Kalinov: 1 mandat executiv si 3 mandate neexecutive, numarate ca 1 mandat in functie executiva si 1 mandat in functie neexecutiva potrivit Legii nr. 29/2015;
- Cristian Sporis: 1 mandat executiv numarat ca 1 mandat in functie executiva potrivit Legii nr. 29/2015;
- Mircea Busuioceanu: 1 mandat executiv si 1 mandat neexecutiv, numarate ca 1 mandat in functie executiva potrivit Legii nr. 29/2015;
- Bogdan Popa: 1 mandat executiv si 1 mandat neexecutiv, numarate ca 1 mandat in functie executiva potrivit Legii nr. 29/2015.

Structura organizatorica a Bancii la sfarsitul anului 2014 este prezentata in Anexa 1 la prezentul Raport.

Reteaua teritoriala a Raiffeisen Bank S.A. este organizata in functie de cele doua mari segmente de clienti, respectiv retail si corporatii.

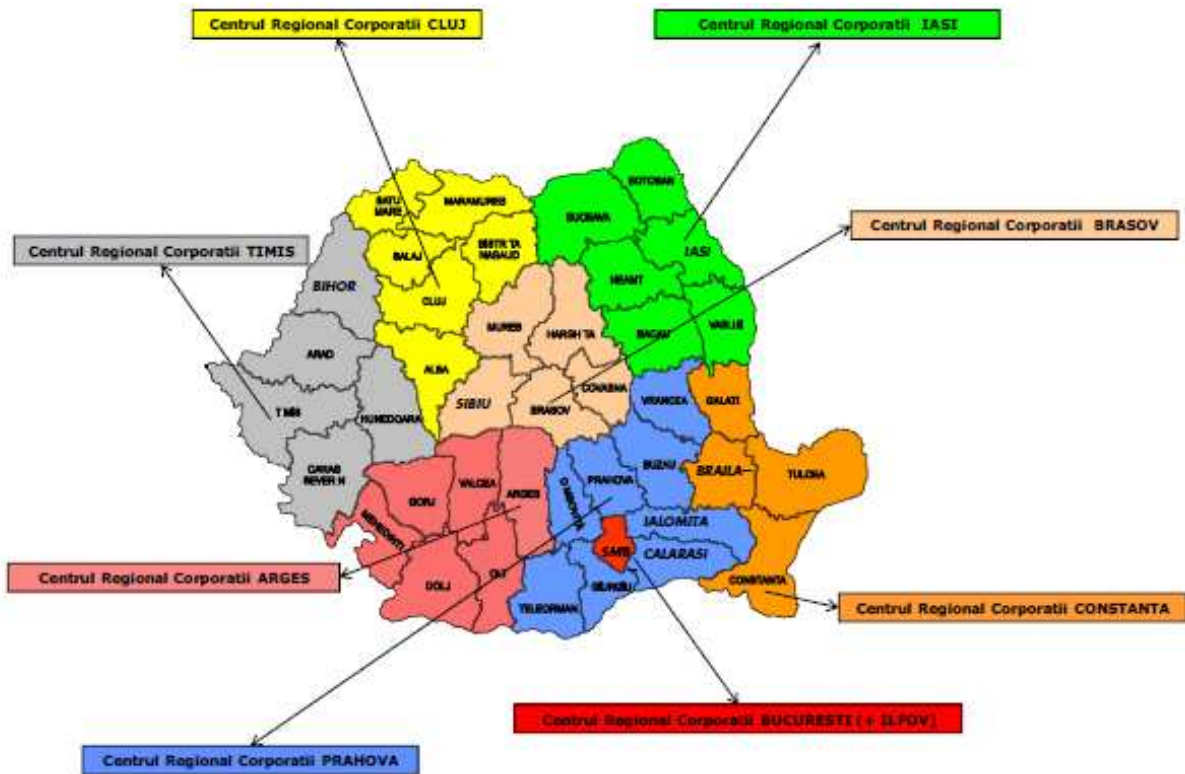
Segmentul retail (care cuprinde persoane fizice, persoane fizice autorizate si intreprinderi mici si mijlocii) este deservit de reseaua de unitati a Raiffeisen Bank S.A. care, la data de 31.12.2014, cuprindea 527 de unitati. Aceste unitati sunt regrupate in 36 Grupuri Retail care, la randul lor, sunt regrupate in 6 Regiuni Retail care sunt coordonate de Aria Vanzari Retail si Distributie din cadrul Diviziei Retail.

Regiuni Retail:

Regiune Retail	Numar Grupuri Retail	Numar agentii
Banat-Crisana	5	67
Bucuresti	6	112
Dunarea-Marea Neagra	6	81
Moldova	5	69
Tara Romaneasca	7	94
Transilvania	7	104

La nivel de retea, activitatea aferenta **segmentului corporatii** se desfasoara in 8 Centre Regionale Corporative care se afla sub directa coordonare a Directiei Corporatii Regionale si Sector Public.

In plus, mentionam faptul ca clientii din categoria corporatii mari sunt deserviti de Directia Corporatii Mari, in timp ce clientii din sectorul public sunt deserviti de Directia Corporatii Regionale si Sector Public printr-un departament dedicat.

In afara unitatilor din Romania, banca detine si o Reprezentanta in Republica Moldova care nu desfasoara activitate bancara.

2. Obiective si politici cu privire la administrarea riscurilor

Activitatea unei banci de marimea si complexitatea Raiffeisen Bank S.A presupune asumarea de riscuri. Prin urmare, un managementul activ al riscurilor reprezinta un obiectiv principal al Raiffeisen Bank S.A. si face parte integranta din managementul bancii.

Pentru a identifica, masura si gestiona riscurile intr-un mod eficace, Raiffeisen Bank S.A a dezvoltat un sistem cuprinzator de management al riscurilor la care banca se expune, sistemul fiind imbunatatit in permanenta. In particular, in plus fata de cerintele legale si regulatorii, se iau in considerare natura, marimea si complexitatea activitatii bancii si, deci, si riscurile rezultate.

De asemenea, se asigura prin intermediul diferitelor structuri de administrare a riscurilor, faptul ca toate riscurile materiale sunt masurate si limitate si ca activitatea bancii in general este evaluata dintr-o perspectiva care ia in calcul relatia dintre randamentul generat si riscul asumat.

Prezentul raport descrie principiile si modul de organizare a unitatilor de management al riscurilor, precum si expunerile la riscurile identificate ca fiind semnificative.

A. Principii de administrare a riscurilor

Banca are un sistem de principii de administrare a riscurilor, precum si proceduri pentru identificarea, masurarea si monitorizarea lor, in scopul de a controla si gestiona riscurile materiale. Principiile de administrare a riscurilor sunt stabilite de Directorat si includ:

- **Constientizarea riscurilor:** Banca urmareste mentinerea unui mediu in care se promoveaza o intelegere si constientizare deplina a riscurilor inerente activitatii sale. Acest lucru este realizat prin furnizarea de informatii relevante, prin procese transparente si prin aplicarea metodelor si instrumentelor adecvate. Intr-o situatie netransparenta si neclara va prevala principiul prudentei.
- **Asumarea riscurilor:** Banca promoveaza o atitudine prudenta in legatura cu asumarea riscurilor si orice asumare a unui risc trebuie sa aiba in vedere obtinerea unui randament minim. Riscurile sunt asumate de banca asa cum sunt descrise in diferitele strategii si politici de risc existente. Prima de risc obtinuta de banca pentru asumarea riscurilor trebuie sa fie adecvata si suficienta pentru obtinerea unui randament ajustat la riscuri minim. Drept urmare, banca isi asuma riscuri doar daca (i) exista metode adecvate pentru evaluarea acelor riscuri si (ii) randamentul estimat depaseste pierderile asteptate plus o rata aplicata capitalului utilizat pentru acoperirea pierderilor neasteptate.
- **Administrarea riscurilor:** Metodele de administrare, limitare si monitorizare a diferitelor riscurilor sunt adaptate materialitatii acelor riscuri pentru banca. Aceasta inseamna ca banca va folosi metode cu atat mai sofisticate cu cat materialitatea unui risc este mai mare pentru ea.
- **Revizuire regulata:** Metodologiile de administrare, control si limitare a riscurilor sunt imbunatatite in permanenta, folosind instrumente cantitative sau calitative. Banca incorporeaza cerinte legale in activitatea sa si indeplineste toate cerintele Bancii Nationale a Romaniei in ceea ce priveste administrarea riscurilor. Astfel, toate politicile de risc sunt revizuite cel putin 1 data pe an,

luand in considerare procesul de bugetare si planificare a activitatii, ele putand fi revizuite cu frecventa mai mare, daca apar evenimente care impun aceasta.

- **Abordare integrata:** Pe baza procesului de evaluare a riscurilor a rezultat ca principalele categorii de riscuri pentru Raiffeisen Bank S.A., atat la nivel individual cat si consolidat, sunt riscul de credit, riscul de piata, riscul operational si riscul de lichiditate. Banca urmareste integrarea acestor riscuri intr-o masura unica a riscului, care este capitalul economic.
- **Control independent:** Banca separa strict si explicit activitatile de asumare a riscurilor de activitatile de administrare si control a riscurilor. Aceasta separare functionala si organizationala este asigurata inclusiv la nivel de structura de conducere, prin existenta unui membru al Directoratului Raiffeisen Bank S.A responsabil cu administrarea riscurilor.
- **Control ex ante si ex post:** Riscurile sunt tratate unitar atat in calculele ex-ante (atunci cand sunt stabilite limitele de risc si alocarea capitalului economic) cat si ex-post (atunci cand se determina utilizarea limitelor). Acest lucru permite luarea de masuri transparente si acceptabile pentru liniile de afaceri in cazul in care riscurile nu se incadreaza in limitele stabilite. Cuantificarea riscurilor are rolul general de a permite masurarea performantei ajustata la risc. Astfel, banca se asigura ca asumarea de riscuri excesive nu este incurajata si ca activitatea sa se desfasoara luand in considerare raportul risc - profit.

B. Organizarea activitatii de administrare a riscurilor

Activitatea de administrare a riscurilor este o activitate fundamentala pentru banca si de aceea aproape toate structurile bancii sunt implicate intr-un fel sau altul. Mai jos sunt prezentate principalele structuri impreuna cu principalele lor atributii pe linia administrarii riscurilor.

Directoratul Raiffeisen Bank S.A asigura organizarea adecvata si dezvoltarea continua a activitatii de administrare a riscurilor. Elaborarea si revizuieste periodic planul de afaceri si strategiile generale privitoare la activitatea bancii, inclusiv aprobarea profilului si strategiei de risc. Este responsabil pentru definirea tintelor de capital si de risc si aproba alocarea capitalului economic si limitele privind capitalul economic. Desi Directoratul deleaga atributiile pe linia administrarii riscurilor catre diferite structuri din banca, mentine totusi responsabilitatea ultima pentru aceste activitati.

Comitete de Risc

Comitetul de Administrare a Riscurilor Semnificative (CARS) aproba principiile generale de administrare a riscurilor si asigura prin politici, standarde si metode adecvate de gestionarea riscurilor, mentinerea riscurilor intre limite bine definite. Supraveghind implementarea acestor politici, standarde si metodologii, CARS asigura prevenirea riscurilor sau, atunci cand acestea se produc, limitarea impactului lor. Stabileste limitele corespunzatoare privind expunerea la riscuri in conformitate cu marimea, complexitatea si situatia financiara a bancii.

Comitetul pentru Active si Pasive (ALCO) administreaza structura bilantului bancii si riscul de lichiditate si defineste standarde pentru folosirea preturilor de transfer intern. In acest context acesta joaca un rol important in planificarea finantarii pe termen lung si acoperirea riscurilor de rata a dobanzii si de schimb valutar. In acelasi timp, stabileste si monitorizeaza limitele pentru riscul de lichiditate si de piata, si gestioneaza eficient capitalul bancii astfel incat sa genereze venituri suficiente in concordanta cu parametrii de risc ai bancii.

Comitetul de Credite administreaza riscul de credit, aproba politicile de creditare si deciziile de creditare, in conformitate cu competentele de aprobare stabilite.

Comitetul Executiv de Credite este imputernicit sa aprobe acordarea creditelor, inclusive a liniilor de credit si a datoriilor contingente/extrabilantiere catre un singur debitor (sau catre unul sau mai multi debitori ai unei "entitati economice") si ia decizii privind riscul de tara, care necesita aprobarea Consiliului de Supraveghere, conform statutului Comitetului de Credite aprobat de Consiliul de Supraveghere.

Comitetul de Risc al Consiliului de Supraveghere ofera consultanta Consiliului de Supraveghere si Directoratului cu privire la strategia si apetitul de risc al bancii si asista Consiliul de Supraveghere si Directoratul la supravegherea implementarii respectivei strategii. De asemenea, comitetul revizuieste daca preturile pasivelor si activelor oferite clientilor au luat in considerare modelul de business al bancii si strategia de risc a acesteia si prezinta Consiliului de Supraveghere si Directoratului un plan de remediere, daca este necesar; examineaza daca sistemul de remunerare ia in considerare riscul, capitalul, lichiditatea, precum si probabilitatea si sincronizarea in timp a obtinerii veniturilor. Comitetul de Risc al Consiliului de Supraveghere s-a intrunit o data in cursul anului 2014.

Asigurarea calitatii si auditul intern

Asigurarea calitatii in ceea ce priveste administrarea riscurilor consta in asigurarea integritatii, soliditatii si functionarii corecte a proceselor, modelelor, calculelor si surselor de date, in scopul de a se asigura conformitatea cu toate prevederile legale in vigoare si atingerea celor mai inalte standarde in activitatile de administrare a riscurilor.

Doua functii importante in asigurarea revizuirii independente sunt asigurate de directiile de Audit Intern si Conformitate. Auditul intern independent este o cerinta legala si un pilon central al sistemului de control intern. Auditul evalueaza periodic toate procesele de afaceri si contribuie la consolidarea si imbunatatirea acestora.

Directia Conformitate este responsabila cu asigurarea respectarii cerintelor legale in vigoare, ca parte integranta a sistemului de control intern.

Mai mult, un audit obiectiv si independent de potentiale conflicte este asigurat in cadrul auditarii anuale a situatiilor financiare de companii de audit recunoscute.

C. Privire de ansamblu asupra administrarii riscurilor bancii

Mentinerea unui nivel al capitalului intern care sa fie adecvat in relatie cu riscurile asumate este obiectivul principal al activitatii de administrare a riscurilor in Raiffeisen Bank S.A. Cresterea activitatii, atingerea tintelor privind rating-ul bancii si indeplinirea altor cerinte ale actionarilor bancii necesita toate resurse suficiente de capital.

Cerintele de capital se monitorizeaza in mod regulat, fiind raportate la nivelul riscului asa cum rezulta din aplicarea modelelor interne (in alegerea modelelor adecvate fiind luata in considerare materialitatea riscurilor). Conceptul de administrare a riscurilor asigura mentinerea cerintelor de capital din punct de vedere regulatoriu (perspectiva auto-sustinerii) si din punct de vedere economic (perspectiva lichidarii – sau a rating-ului tinta), indeplinind astfel cerintele cantitative legale ale Procesului de Evaluare a Adecvarii Capitalului Intern (ICAAP).

Obiectiv	Descrierea riscului	Tehnica de masurare	Interval de incredere
Perspectiva lichidarii	Riscul ca banca sa nu-si poata indeplini obligatiile fata de deponenti si furnizori de finantare	Se considera ca banca detine un capital adecvat pentru acoperirea riscurilor atunci cand capitalul economic este cel mult egal cu capitalul de risc, la nivel total.	99,71% derivat din rating-ul tinta
Perspectiva auto-sustinerii	Riscul ca banca sa nu poata mentine un nivel minim adecvat al Fondurilor proprii de nivel 1 pentru un intreg ciclu de bugetare	Asigurarea adecvarii capitalului in perspectiva auto-sustinerii se bazeaza pe o analiza realizata in conditiile unui scenariu de criza macroeconomica sever dar plauzibil pe un orizont de 1 an.	n/a

C.1. Perspectiva lichidarii

In cadrul acestei perspective, procesul de evaluare a adecvarii capitalului consta in compararea capitalului economic estimat de banca cu capitalul de risc (partea capitalului intern pe care banca este dispusa sa o aloc pentru acoperirea riscurilor).

Se considera ca banca detine un capital adecvat pentru acoperirea riscurilor atunci cand capitalul economic este cel mult egal cu capitalul de risc, la nivel total.

Sunt permise depasiri ale capitalului economic pentru anumite riscuri, acestea ducand la realocari, insa per total capitalul economic trebuie sa fie intotdeauna mai mic decat capitalul de risc.

C.2. Perspectiva auto-sustinerii

In perspectiva auto-sustinerii pierderile sunt cuantificate pentru un orizont de 1 an. Acest fapt se bazeaza pe ipoteza implicita conform careia banca poate reduce semnificativ expunerile la risc sau poate mari capitalul intern in decursul unui an. Totusi in practica pierderile sunt absorbite mai intai de Fondurile proprii de nivel 1, indiferent de capitalizarea totala a bancii. In plus, intr-o perioada de

recesiune macroeconomie generalizata sau o situatie de criza este dificil pentru banci in general sa obtina capital suplimentar pentru acoperirea riscurilor la care sunt expuse. Este de asemenea posibil ca actionarii bancii sa nu fie dispusi sau sa nu poata sa majoreze capitalul bancii iar pietele financiare ar putea sa ofere capital nou la preturi prohibitive. In aceste conditii, Fondurile proprii de nivel 1 ale bancii vor fi foarte importante in ceea ce priveste comunicarea externa si de asemenea vor deveni un factor semnificativ in aprecierea externa a stabilitatii sale financiare.

Din aceste motive, in perspectiva auto-sustinerii banca urmareste sa poata face fata unei deteriorari semnificative a activitatilor sale in conditii de criza, prin mentinerea unui coeficient de acoperire a capitalului de minim 8% pentru Fondurile proprii de nivel 1 (aceasta inseamna ca raportul dintre Fondurile proprii de nivel 1 si activele ponderate la risc calculate conform reglementarilor in vigoare intr-un scenariu de criza trebuie sa nu scada sub 8%).

D. Categoriile de riscuri

D.1. Riscul de credit

Riscul de credit, inclusiv riscul de concentrare (ca o subdiviziune a riscului de credit) rezulta in principal din afacerile cu clienti retail si corporate, alte banci si debitori suverani. Este cea mai importanta categorie de risc, asa cum reiese si din cerintele de capital intern si capital regulatoriu raportate de banca. In consecinta, riscul de credit este analizat si monitorizat atat la nivelul fiecarui client/grup de clienti cat si la nivel de portofoliu.

Administrarea riscului de credit se bazeaza pe politicile de risc de creditare aferente, manuale de risc de credit si instrumentele si procesele dezvoltate in acest scop. Prin acestea se stabilesc obiectivele, restrictiile si recomandarile privind activitatea de creditare. Criteriile restrictive si recomandarile se refera la:

- Criteriul privind gradul de *concentrare geografica* – sunt stabilite expuneri maxime procentuale pentru fiecare arie geografica;
- Criteriul *diversificarii pe sectoare economice* – sunt stabilite expuneri maxime procentuale pentru fiecare sector de activitate;
- Criterii de *eligibilitate* – sunt stabilite criterii de eligibilitate pentru generale, pentru industriile restrictionate, pentru companiile „start-up” etc;
- Criteriul *ratingului* (pentru clienti Corporatii si IMM Medii) – sunt stabilite limitele maxime ajustate la risc pe clase de rating;
- Criteriul *scadentei* – sunt stabilite procente maxime de expunere pe diferite maturitati;
- Criteriul *valutar* – sunt stabilite limite privind expunerea maxima in valute;
- Criteriul *colateralului* – sunt stabilite procente maxime de credite negarantate;
- Raportul dintre risc si profit – sunt stabilite valori minime ale acestui raport pentru tranzactiile noi.

Sistemul de control intern pentru riscul de credit include diferite tipuri de actiuni de monitorizare, strans corelate cu procesele care trebuie monitorizate – de la aplicatia de credit initiala a clientului, la aprobarea acesteia de catre banca si pana la rambursarea creditului.

Procesul de aprobare limite

Nici o tranzactie de creditare nu se desfasoara fara a trece prin procesul de aprobare. Acest proces este aplicat in mod consistent – atat la acordarea de credite noi, cat si pentru cresterea limitelor

existente, prelungiri, sau daca apar schimbari in profilul de risc al debitorului (de exemplu- situatia financiara, termenii si conditiile tranzactiei, garantii) fata de momentul deciziei initiale de creditare. Deciziile de creditare se iau pe baza unei scheme de competente de aprobare depinzand de natura, dimensiunea si complexitatea imprumutului solicitat.

Intotdeauna este necesara aprobarea unitatii de business si a unitatilor de administrare a riscurilor pentru decizii individuale de creditare sau pentru actualizari periodice de rating. In caz de dezacord intre purtatorii de decizie, tranzactia potentiala va fi escaladata catre nivelul de autoritate urmator in termeni de competente de aprobare.

Procesul de aprobare pentru segmentul retail este mult mai automatizat datorita numarului ridicat de aplicatii de creditare avand valori mai mici. Functiile de management al riscului sunt sprijinite atat de infrastructura informatica, cat si de reseaua bazelor de date. Aplicatiile utilizate asigura atat gestiunea in timp real a cererilor de credit primite, cat si pastrarea istoricului informatiilor despre client. Activitatile de verificare a incadrarii in punctajul minim scoring, validarea gradului de indatorare admis si verificarea informatiilor disponibile in bazele de date ale birourilor de credite se efectueaza automat de catre aplicatii specializate.

Administrarea portofoliului de Credite

Administrarea portofoliului de credite ale bancii se bazeaza printre altele pe Politicile de creditare. Acestea limiteaza expunerile pe tipuri de industrii sau pe tipuri de produse prevenind astfel concentrari nedorite de risc.

Analize mai detaliate ale portofoliului de credite sunt efectuate pe baza rating-urilor clientilor. Rating-urile se acorda separat pe clase diferite de active folosind modele de rating si de scoring. Probabilitatile de nerambursare aferente claselor individuale de rating sunt estimate pentru fiecare clasa de active in parte.

Modelele de rating pentru clasele de active non-retail sunt dezvoltate la nivel de grup Raiffeisen Bank International (grup RBI), incorporand 27 de clase de rating pentru clientii coporate si 10 clase de rating pentru clientii institutii financiare si suverane. Pentru clasele de active retail au fost dezvoltate scorecard-uri locale, bazate pe standardele de grup.

Portofoliul de credite si debitorii individuali sunt monitorizati in mod constant. Principalul scop al monitorizarii lor este ca banca sa se asigure ca debitorii indeplinesc termenii si conditiile contractuale, precum si pentru urmarirea evolutiei lor economice. Aceste revizuiri se efectueaza cel putin anual pentru segmentele non-retail, incluzand revizuirea rating-ului si reevaluarea garantiilor.

In cadrul activitatii de administrare a riscului se realizeaza si monitorizarea lunara a semnalelor de avertizare (Early Warning Signs) pentru portofoliul de clienti IMM medii si corporatii. Activitatea de monitorizare a semnalelor de avertizare si clasificare a clientilor pe categorii de risc este independenta de cea de acordare, precum si de cea de administrare a creditelor. Scopul activitatii este identificarea timpurie a clientilor cu potential ridicat de dificultati in rambursare si de adresare a problemelor acestora.

D.2. Riscul de piata

Administrarea riscului de piata este explicata in detaliu in cadrul capitolelor Expunerea la riscul de piata si Expuneri la riscul de rata a dobanzii pentru activitati din afara portofoliului de tranzactionare.

D.3. Riscul de lichiditate

Obiectivul central al strategiei Raiffeisen Bank in domeniul administrarii riscului de lichiditate consta in definirea unui cadru robust, adaptat si actualizat la conditiile mediului de afaceri, care sa sustina strategia de afaceri a bancii. Cadru de administrare cuprinde politici, procese si sisteme de identificare, masurare, monitorizare si control a riscului de lichiditate si este definit cu scopul de a asigura un echilibru intre intrarile si iesirile de numerar asociate elementelor bilantiere si extrabilantiere si o rezerva de lichiditate suficienta care sa ii permita bancii sa faca fata unor situatii de stres pe un interval de timp acceptabil, fara a-si modifica semnificativ strategia sau modelul de afaceri.

In vederea administrarii corespunzatoare a riscului de lichiditate, la nivelul bancii este utilizata o serie de rapoarte care surprind intrarile si iesirile de numerar aferente elementelor bilantiere si extrabilantiere, pe mai multe orizonturi de timp, in conditii normale si in conditii de stres. De asemenea, instrumentele surprind riscul de lichiditate al bancii pe termen mediu si lung din perspectiva structurii bilantului dar si eficienta cu care sunt administrate activele lichide pe termen scurt.

Rapoartele utilizate de catre Raiffeisen Bank pentru administrarea riscului de lichiditate sunt urmatoarele: gap-ul de lichiditate (la nivelul Raiffeisen Bank si la nivel consolidat pentru Raiffeisen Bank si Raiffeisen Leasing); raportul de lichiditate statutar; testarea pozitiei de lichiditate in conditii de criza (stress test); indicatori de structura de lichiditate (scorecard de lichiditate, surplusul de lichiditate); masurarea in timp real a pozitiei de lichiditate.

Pentru controlul eficient al riscului de lichiditate, la nivelul indicatorilor calculati in principalele rapoarte de lichiditate este stabilita o serie de limite iar valorile indicatorilor si incadrarea acestora in limite sunt raportate periodic catre ALCO.

Functia de control a riscului de lichiditate este asigurata de un departament dedicat din cadrul Directiei Grup Risc Control si Managementul Portfoliului, in conformitate cu Regulamentul de Organizare si Functionare al bancii. Sfera de cuprindere a procesului de administrare a riscului de lichiditate se refera la riscul de lichiditate pe termen scurt, pe termen lung si la riscul de finantare, la nivel individual si consolidat. Monitorizarea instrumentelor pentru administrarea riscului de lichiditate la care banca este expusa se realizeaza cu frecventa zilnica sau lunara, iar raportarea expunerilor la acest risc se face catre Comitetul de Active si Pasive cu frecventa lunara.

D.4. Risc operational

In cadrul Raiffeisen Bank S.A. activitatea de administrare a riscului operational se desfasoara pe urmatoarele directii de actiune:

- Reglementarea ariei de activitate
- Identificare, masurare, monitorizare si mitigare a riscului operational
- Calculul cerintei de capital pentru acoperirea riscului operational
- Relatia cu Subsidiarele

Activitatea de management al riscului operational a fost formalizata in cadrul Raiffeisen Bank SA incepand cu anul 2003, iar reglementarea activitatii s-a realizat incepand cu anul 2004 prin elaborarea politicii si procedurilor de risc operational, documente ce au facut subiectul revizuirii periodice.

Politica si procedura de aplicarea a politicii de risc operational reprezinta fundamentul managementului riscului operational in cadrul Raiffeisen Bank, alaturi de procedurile specifice de risc si desfasurare a activitatii curente, emise de alte directii/departamente. Impreuna, aceste documente asigura un management al riscului operational solid si comprehensiv.

In cadrul bancii toti angajatii trebuie sa inteleaga care este rolul lor in procesul de management al riscului. Astfel, o cultura si un mediu de constientizare a riscului sunt in mod constant construite pentru a sustine identificarea si escaladarea aspectelor de risc operational.

In Raiffeisen Bank S.A. entitatea responsabila cu activitatile legate de managementul riscului operational este departamentul Risc Operational care functioneaza in cadrul Directiei Grup Risc Control si Managementul Portofoliului, independent de zona de business in supravegherea, monitorizarea si raportarea evenimentelor de tip risc operational.

Misiunea departamentului Risc Operational o reprezinta identificarea, masurarea, monitorizarea, controlul si diminuarea riscurilor operationale pentru a evita pierderile directe sau indirecte care pot aparea ca urmare a unor erori procedurale, umane sau de sistem ori datorita unor evenimente externe.

Departamentul este parte a functiei de control a riscurilor pentru riscului operational la nivelul tuturor liniilor de activitate ale bancii.

Aceasta structura coordoneaza administrarea riscului operational si reprezinta unitatea de control a riscului operational la nivelul bancii si pentru entitatile din grup care actioneaza pe piata locala: Raiffeisen Leasing, Raiffeisen Asset Management, Raiffeisen Leasing Moldova .

In vederea asigurarii unui management al riscului operational adecvat, activitatea departamentului de risc operational este structurata pe urmatoarele nivele: identificarea riscului, masurarea riscului, monitorizarea si controlul/diminuarea riscului.

Identificarea riscului operational are drept scop localizarea riscurilor potentiale pe produse si/sau activitati bancare specifice, pentru a estima impactul potential pe care l-ar avea producerea unui eveniment de risc asupra unei faze din derularea procesului si ca urmare asupra produsului in sine.

Masurarea riscului este o etapa deosebit de importanta in managementul riscului operational. Principiul care se aplica in acest caz este „Nu putem controla ceea ce nu putem masura”.

In aceasta etapa se verifica existenta masurilor de control intern si eficienta functionarii acestora pentru a identifica evenimentele posibile, inainte ca acestea sa devina riscuri majore si sa se materializeze in pierderi operationale.

Activitatea de monitorizare a riscurilor operationale are scopul de a urmari corectitudinea derularii activitatilor in concordanta cu reglementarile in vigoare specifice fiecarui produs si proceselor aferente.

Diminuarea/controlul riscului reprezinta totalitatea masurilor intreprinse avand ca scop scaderea riscului operational la un nivel acceptat. Aceasta etapa completeaza procesul de management al riscului operational si consta in implementarea planului de actiune decis in urma sesiunilor de evaluare a riscului, a masurilor luate in cazul indicatorilor de risc care au depasit nivelul acceptabil de risc dar si a celor decise in urma inregistrarii unor evenimente de risc operational semnificative.

Actiunile de reducere a riscului sunt initiate de catre managerii zonelor de business. Acestia decid asupra oportunitati privind diminuarea si controlul riscului, acceptarea sau transferul lui.

De asemenea, zonele de business sunt responsabile si cu definirea planurilor de contingenta precum si nominalizarea unor persoane care sa execute aceste planuri in situatiile impuse.

Aceste zone beneficiaza de suportul altor functii dedicate in activitatea de reducere a expunerii la riscul operational. Un rol important il are functia de management al riscului de frauda prin initierea actiunilor specifice de monitorizare si reducere a expunerii la riscul de frauda.

Departamentul Risc Operational monitorizeaza periodic modul de implementare a tuturor actiunilor de reducere si control a riscului.

Instrumentele utilizate in activitate administrare a riscului operational la nivelul bancii sunt:

- Evaluarea riscului operational la nivelul bancii prin intermediul matricei de risc
- Raportarea si colectarea incidentelor de risc operational
- Analiza prin scenarii
- Indicatori de risc operational
- Programe de constientizare a riscului operational
- Revizuirea procedurilor interne si a produselor

In perspectiva sistemelor de raportare la nivelul departamentului Risc Operational sunt elaborate si prezentate diverse raportari:

- Raportarea periodica catre Comitetul Administrare a Riscuri Semnificative (CARS). Informarea managementului superior in cadrul CARS se face cel putin trimestrial in vederea fundamentarii deciziilor de reducere a expunerii la evenimente operationale si a modificarilor in strategia privind administrarea riscurilor semnificative.
- Raportari catre management privind incidente de risc semnificativ cu pierderi potientiale peste o limita definita
- Raportari catre grup privind indicatorii de risc monitorizati, rezultatele obtinute in urma sesiunilor de evaluare a riscului operational la nivelul bancii, analiza prin scenarii.

D.6. Risc strategic

Riscul Strategic reprezinta expunerea la pierderile rezultate ca urmare a unei strategii care s-a dovedit defectuoasa sau necorespunzatoare. Aceasta situatie poate aparea atunci cand strategia nu poate fi implementata fie din cauza lipsei resurselor, a capabilitatilor sau din cauza schimbarilor intervenite in mediul de afaceri. De asemenea, o strategie poate fi riscanta in sine amenintand continuitatea in activitatea unei organizatii, daca si cand se materializeaza riscurile.

Riscul strategic a fost evaluat ca imaterial in Raiffeisen Bank S.A. Acest risc nu este cuantificabil, banca folosind metode calitative de evaluare si diminuare.

Pentru diminuarea acestui risc Raiffeisen Bank SA se conduce dupa urmatoarele principii:

- strategia constituie responsabilitatea Directoratului, care defineste si formuleaza strategia bancii, inclusiv riscurile pe care le implica;
- strategia necesita aprobarea prealabila a Consiliului de Supraveghere; in acest scop, strategia, precum si implementarea strategiei sunt discutate periodic cu Consiliul de Supraveghere.

D.7. Risc reputational

Administrarea riscului reputational se bazeaza pe urmatoarele principii: respectarea viziunii, misiunii si valorilor Raiffeisen Bank S.A., informarea tuturor angajatilor cu privire la aspectele relevante ce tin de diminuarea/administrarea riscului reputational, respectarea codului de conduita si regulilor de etica, prevenirea si combaterea fraudei si a coruptiei. Astfel, Raiffeisen Bank S.A. si-a

construit politica de gestionare a riscului reputational avand in vedere diversii parteneri, deopotriva comerciali si sociali (stakeholders).

Precizam ca documentul privind misiunea, viziunea si valorile Raiffeisen, face referire la calitate si respectul fata de clienti, promovarea unor solide principii de etica, motivarea angajatilor si consolidarea investitiei actionarilor.

D.7. Riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier

Pentru a monitoriza acest risc, banca va evalua indicatorul efectului de levier atat in faza de bugetare, cat si in cadrul stress testului integrat, obiectivul fiind acela de a asigura o planificare a capitalului si expunerilor care sa nu puna in pericol indeplinirea minimului de 3%.

3. Declaratie cu privire la gradul de adecvare a cadrului de gestionare a riscurilor in Raiffeisen Bank S.A.

Organul de conducere al Raiffeisen Bank S.A. confirma prin prezenta, ca sistemele de administrare a riscurilor in cadrul Raiffeisen Bank S.A. sunt in conformitate cu strategia de risc si profilul de risc al bancii.

Implementarea profilului de risc la nivelul bancii se realizeaza prin stabilirea strategiei pentru fiecare risc semnificativ si prin implementarea politicilor aferente. Banca a adoptat politici pentru administrarea riscurilor semnificative, asigurand astfel implementarea profilului de risc corespunzator.

Un obiectivul principal al activitatii de administrare a riscurilor in Raiffeisen Bank S.A. il reprezinta mentinerea unui nivel al capitalului intern adecvat in relatie cu riscurile asumate, atat din punct de vedere regulatoriu (perspectiva auto-sustinerii) si din punct de vedere economic (perspectiva lichidarii – sau a rating-ului tinta).

Se considera ca banca detine un capital adecvat pentru acoperirea riscurilor atunci cand capitalul economic este cel mult egal cu capitalul de risc, la nivel total.

Astfel, la data de 31 decembrie 2014, capitalul intern al Raiffeisen Bank S.A. era in suma de 3.363 milioane RON, rezultand un capitalul de risc in suma de 3.027 milioane RON, calculat ca 90% din capitalul intern (se aplica o rezerva suficienta de capital pentru a acoperi riscurile necuantificate).

Capitalul economic determinat pentru riscurile cuantificabile a fost in valoare de 1.601 Ron, din care 81% aferent riscului de credit, 17% aferent riscului operational si 2% aferent riscului de piata.

Intrucat capitalul de risc in suma de 3.027 mio RON este mai mare decat capitalul economic in suma totala de 1.601 mio RON, la data de 31 decembrie 2014 **Raiffeisen Bank S.A. detinea un nivel adecvat al capitalului intern pentru acoperirea riscurilor.**

La data de 31 decembrie 2014, capitalul intern al Grupului Raiffeisen Bank era in suma de 3.432 milioane RON, rezultand un capitalul de risc in suma de 3.089 milioane RON, calculat ca 90% din capitalul intern (se aplica o rezerva suficienta de capital pentru a acoperi riscurile necuantificate).

Intrucat capitalul de risc in suma de 3.089 mio RON este mai mare decat capitalul economic in suma totala de 1.623 mio RON, la data de 31 decembrie 2014 **Grupului Raiffeisen Bank detinea un nivel adecvat al capitalului intern pentru acoperirea riscurilor.**

Aceasta declaratie a fost aprobata de organul de conducere al Raiffeisen Bank S.A.

4. Domeniul de aplicare

Grupul la nivelul României este format din toate entitățile incluse în perimetru de consolidare așa cum sunt prezentate și în situațiile financiare consolidate. Datorită reglementărilor diferite se disting două categorii de grupuri consolidate:

- Grupul consolidat în scop contabil – IFRS 10 „Situațiile financiare consolidate”
- Grupul consolidat în scopul reglementărilor prudenciale - Articolul 18 din CRR

A. Grupul consolidat în scop contabil

(i) Subsidiarele

Subsidiarele sunt entități aflate sub controlul Grupului. Controlul există atunci când Grupul are puterea de a conduce, în mod direct sau indirect, politicile financiare și operaționale ale unei entități pentru a obține beneficii din activitatea acesteia. La momentul evaluării controlului trebuie luate în calcul și drepturile de vot potențiale sau convertibile care pot fi exercitate și în prezent.

Banca deține:

- 100% (2013: 100%) din capitalul social al Raiffeisen Services S.R.L, o companie care furnizează servicii financiare, cu excepția celor referitoare la serviciile prestate pe piețele de capital;
- 99,99% (2013: 99,99%) din capitalul social al societății Raiffeisen Asset Management S.A., o companie de administrare a activelor financiare, care are ca obiectiv administrarea fondurilor de investiții.

Banca a deținut până la 30 aprilie 2014, 100% din Raiffeisen Capital & Investment S.A., o companie de brokeraj care furnizează servicii de brokeraj bursier clienților interni și externi. La data de 1 mai 2014 Banca a fuzionat cu această subsidiară.

Grupul a consolidat situațiile financiare ale subsidiarelor sale în conformitate cu IFRS 10 „Situații financiare consolidate”.

(ii) Asocieri în participatie

Grupul deține asocieri în participatie în cadrul următoarelor entități:

- 50% (2013: 50%) participatie în Raiffeisen Leasing IFN SA;
- 50% (2013: 50%) participatie în ICS Raiffeisen Leasing S.R.L. din Republica Moldova, companie deținută 100% de Raiffeisen Leasing IFN SA;
- 33,32% (2013: 33,32%) în capitalul societății Raiffeisen Banca pentru Locuințe S.A., banca destinată exclusiv activității de economisire-credite.

Grupul a consolidat situațiile financiare ale asocierilor sale în participatie în conformitate cu IFRS 11 „Asocieri în participatie” utilizând metoda punerii în echivalență.

(iii) Entități asociate

Entitățile asociate sunt acele societăți în care Grupul poate exercita o influență semnificativă, dar nu și un control asupra politicilor financiare și operaționale. În cazul în care Grupul administrează

active investite in unitati de fond si are calitatea, la randul lui, de investitor in respectivul fond, fara insa a detine controlul, fondul indeplineste conditiile pentru a fi recunoscut ca entitate asociata. Influenta semnificativa este data de administrarea fondurilor de catre Grup si de participarea acestuia in procesul de luare a deciziilor.

Banca detine o participatie de 33,33% (2013: 33,33%) in Fondul de Garantare a Creditului Rural - IFN SA. Grupul a inclus de asemenea, cota-parte a castigurilor sau pierderilor din aceste entitati asociate si asocieri in participatie in conformitate cu IFRS 11 "Asocieri in participatie". Grupul detine participatii in procent de 0% (2013: 37%) in Raiffeisen Benefit Fond de Investitii, 1,09% (2013: 1,34%) in Raiffeisen RON Plus, 0,42% (2013: 0,49%) in Raiffeisen EURO Plus, fonduri de investitii administrate de S.A.I. Raiffeisen Asset Management S.A.

B. Grupul consolidat in scopul reglementarilor prudentiale

Baza consolidarii in scopul reglementarilor prudentiale este Regulamentul 575/2013 al Parlamentului European si al Consiliului privind cerintele prudentiale pentru institutiile de credit si societatile de investitii si de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012. Spre deosebire de grupul consolidat in scopuri contabile, trebuie luate in considerare doar societatile specializate in activitati bancare si alte activitati financiare. Acest lucru inseamna ca societatile afiliate care nu desfasoara activitati bancare nu trebuie incluse in grupul consolidat in scopuri contabile. In conformitate cu Articolul 19 CRR, o institutie financiara sau o intreprindere prestatoare de servicii auxiliare nu trebuie sa fie inclusa in grupul consolidat in cazul in care valoarea totala a activelor si a elementelor extrabilantiere ale entitatii in cauza este mai mica decat cea mai mica dintre urmatoarele doua valori: 10 milioane EUR si 1% din valoarea totala a activelor si a elementelor extrabilantiere ale entitatii mama sau ale entitatii care detine participatia respectiva.

Mai mult, autoritatile competente pot permite excluderea urmatoarelor participatii de la caz la caz:

- In cazul in care intreprinderea in cauza este situata intr-o tara terta in care exista impedimente de natura juridica in calea transferului de informatii necesare;
- In cazul in care intreprinderea in cauza nu prezinta decat un interes neglijabil in ceea ce priveste obiectivele supravegherii institutiilor de credit;
- In cazul in care, consolidarea situatiei financiare a intreprinderii in cauza ar fi inadecvata sau ar putea induce in eroare in ceea ce priveste realizarea obiectivelor de supraveghere a institutiilor de credit.

Grupul consolidat in scopul reglementarilor prudentiale nu prezinta excluderi.

Consolidarea proportionala

Conform art.18 (2) si art.18 (4) CRR autoritatile competente pot acorda permisiunea de a efectua o consolidare proportionala de la caz la caz. In prezent Grupul consolidat in scopul reglementarilor prudentiale aplica consolidarea proportionala pentru toate investitiile in entitati asociate si asocieri in participatie.

Detineri deduse din elementele de fonduri proprii.

Conform art.36(1) f-i din CRR, detinerile directe, indirecte si sintetice ale unei institutii de instrumente proprii de fonduri proprii de nivel 1 de baza, trebuie deduse din elementele de fonduri proprii de nivel 1 de baza. Valoarea dedusa depinde de pragul calculat conform articolelor 46 si 48 din CRR.

Datorita faptului ca Grupul nu depaseste acest prag, nicio participatie nu este dedusa din capitalul total.

Impedimente pentru transferul de fonduri

In prezent, in cadrul Grupului nu se cunosc impedimente semnificative de ordin practic sau legal, actual sau potential, care impiedica transferul prompt al fondurilor proprii sau rambursarea datoriilor intre societatea-mama si filialele acesteia.

Valoarea agregata cu care fondurile proprii efective sunt mai mici decat minimul cerut pentru ansamblul filialelor neincluse in consolidare.

Nu exista filialele care sa nu fie incluse in consolidare.

5. Fonduri proprii

A. Reconcilierea datelor financiare in consolidarea contabila si prudentiala

Diferentele intre pozitiile bilantiere din consolidarea in scop contabil si consolidarea in scop prudential provin din metode de consolidare diferite. Pentru consolidarea in scop prudential grupul aplica consolidarea proportionala pentru toate investitiile in entitati asociate si asocieri in participatie.

Fonduri proprii

Mii RON	2014	
	Grup	Banca
Capitaluri proprii	3.330.385	3.266.866
Plati in numerar reprezentand dividende	-606.000	-606.000
Fondul comercial	-7.837	0
Alte imobilizari necorporale*	-77.549	-73.602
Alte ajustari aferente fondurilor proprii de nivel 1	-94.938	-103.708
Total fonduri proprii de nivel 1	2.544.061	2.483.556
Instrumente de capital platite si imprumuturi subordonate	834.802	834.802
Excesul provizioanelor IRB in raport cu pierderile eligibile asteptate	66.997	66.997
Alte ajustari aferente fondurilor proprii de nivel 2	-12.242	-18.920
Total fonduri proprii de nivel 2	889.557	882.879
Total fonduri proprii **	3.433.618	3.366.435

*Valoare altor ajustari necorporale este neta de datoriile privind impozitul amanat aferente acestora

**Total fonduri proprii include dividende propuse spre a fi platite conform Adunarii Generale a actionarilor, in timp ce in situatiile financiare sunt prezentate dividendele propuse spre a fi platite.

Situatia pozitiei financiare

Mii RON	Grup		Banca
	IFRS 2014	Prudential 2014	IFRS 2014
Active			
Numerar si disponibilitati la Banca Centrala	7.853.134	7.853.204	7.853.128
Active financiare detinute pentru tranzactionare	83.636	83.369	83.636
Derivative detinute pentru managementul riscului	3.417	3.414	3.414
Credite si avansuri acordate bancilor	904.144	915.002	904.128
Credite si avansuri acordate clientilor	17.076.898	17.485.213	17.076.898
Pierderi din deprecierea creditelor si avansurilor acordate clientilor	- 966.823	-1.009.705	-966.823
Titluri de valoare	3.219.254	3.354.154	3.199.110
Investitii in entitati asociate si asocieri in participatie	112.103	50.080	76.761
Imobilizari corporale	227.347	228.476	227.170
Imobilizari necorporale	81.218	92.961	81.153
Creante privind impozitul amanat	27.843	27.937	27.547
Alte active	166.602	182.363	168.463
Total active	28.788.773	29.266.468	28.734.585
Datorii			
Datorii financiare detinute pentru tranzactionare	54.055	53.785	54.314
Derivative detinute pentru managementul riscului	7.047	7.047	7.046
Depozite de la banci	533.021	868.558	533.022
Depozite de la clienti	21.067.858	21.204.246	21.073.872
Credite de la banci si alte institutii financiare	1.476.873	1.476.873	1.476.873
Datorie privind impozitul pe profit curent	31.586	31.586	30.454
Obligatiuni emise	740.287	740.287	746.890
Datorii subordonate	923.655	923.655	923.655
Provizioane	60.509	61.287	60.509
Alte datorii	563.497	568.758	561.084
Total datorii	25.458.388	25.936.082	25.467.719
Capitaluri proprii			
Capital social	1.200.000	1.200.000	1.200.000
Actiuni de trezorerie	0	0	0
Rezultat reportat	1.934.870	1.934.988	1.871.930
Alte rezerve	195.515	195.398	194.936
Total capitaluri proprii	3.330.385	3.330.386	3.266.866
Total datorii si capitaluri proprii	28.788.773	29.266.468	28.734.585

B. Principalele caracteristici reglementate ale fondurilor proprii

Instrumente de capital

Fondurile proprii de nivel 1 (CET1) includ elemente de capital de nivel 1, după aplicarea progresivă a normelor, care sunt prevăzute în CRR în scopul adaptării la noile reglementări ale Uniunii Europene și deducerilor din CET 1 după aplicarea excepțiilor în conformitate cu articolul 48 CRR. Toate instrumentele incluse sunt eligibile în conformitate cu articolul 28 CRR. Modificările capitalurilor proprii în perioada de raportare sunt disponibile în tabelul "Situatia modificarilor capitalurilor proprii" din situatiile financiare consolidate ("Raportul anual 2014 Raiffeisen Bank", pagina 53).

Fonduri proprii de nivel 1

Fondurile proprii de nivel 1 cuprind CET 1 plus fonduri proprii de nivel 1 suplimentare (AT 1), mai puțin deducerile din fondurile proprii de nivel 1 suplimentar, constând în principal din active necorporale și fondul comercial. Sunt considerate sumele negative care rezultă din valoarea pierderilor așteptate și ajustările de depreciere pentru abordarea bazată pe modele interne de rating (abordarea IRB).

La sfârșitul anului 2014 fondurile proprii de nivel 1 pentru Grup sunt în sumă de 2.544.061 mii RON și fondurile proprii de nivel 1 pentru Banca sunt în sumă de 2.483.556 mii RON.

Fonduri proprii de nivel 2

Fondurile proprii de nivel 2 pentru Grup după deduceri sunt în sumă de 889.557 mii RON, constând în principal din împrumuturi subordonate.

Fondurile proprii de nivel 2 pentru Banca după deduceri sunt în sumă de 882.879 mii RON, constând în principal din capitaluri subordonate.

În plus, este considerat orice exces dintre ajustările de depreciere și pierderea așteptată calculată pentru expunerile bazate pe abordarea IRB, până la maxim 0,6 % din activele ponderate la risc în cadrul abordării IRB.

La nivel individual fondurile proprii includ de asemenea diferența între ajustările prudentiale și ajustările pentru depreciere IFRS pentru expunerile bazate pe abordarea standard.

Tabelul de mai jos prezinta componenta fondurilor proprii pentru perioada de tranzitie asa cum este prevazut de Standardul Tehnic de Implementare al UE nr. 1423/2013.

C. Formular tranzitoriu pentru publicarea informatiilor privind fondurile proprii

<i>Mii RON</i>		<i>Grup</i>	<i>Banca</i>	
Fonduri proprii de nivel 1 de baza: instrumente si rezerve		31-Dec-14	31-Dec-14	(B) Articol de referinta din Regulamentul UE nr. 575/2013
1	Instrumente de capital si conturile de prime de emisiune aferente	1.200.000	1.185.968	Articolul 26 alineatul (1), articolul 27,28,29, lista ABE de la articolul 26 alineatul (3)
	Din care: Instrumente de capital platite	1.200.000	1.200.000	Lista ABE de la articolul 26 alineatul (3)
	Din care: Prime de emisiune	0	-14.032	Lista ABE de la articolul 26 alineatul (3)
2	Rezultat reportat	1.304.926	1.259.293	Articolul 26 alineatul (1), lit. (c)
3	Alte elemente ale rezultatului global acumulate (si alte rezerve, pentru a include castigurile si pierderile nerealizate in conformitate cu standardele contabile aplicabile)	169.783	164.409	Articolul 26 alineatul (1)
3a	Fonduri pentru riscuri bancare generale	0	0	Articolul 26 alineatul (1), lit. (f)
4	Cantitatea de elemente eligibile mentionate la art. 484 alineatul (3) si conturile de prime de emisiune aferente, care fac obiectul eliminarii progresive din fondurile proprii de nivel 1 de baza	0	0	Articolul 486 alineatul (2)
	Injectiile de capital din sectorul public care beneficiaza de mentinerea drepturilor obtinute pana la 1 ianurie 2018	0	0	Articolul 483 alineatul (2)
5	Interese minoritare (suma care poate fi inclusa in fonduri proprii de nivel 1 de baza consolidate)	0	0	Articolele 84, 479, 480
5a	Profituri interimare verificate in mod independent, dupa deducerea oricaror obligatii sau dividende previzibile	0	0	Articolul 26 alineatul (2)
6	Fonduri proprii de nivel 1 de baza (CET1) inaintea ajustarilor reglementate	2.674.709	2.609.670	Suma randurilor de la 1 la 5a
Fonduri proprii de nivel 1 de baza (CET1): ajustari reglementare				
7	(-) Ajustari de valoare suplimentare (valoare negativa)	0	0	Articolele 34, 105
8	(-) Imobilizari necorporale (excluzand obligatiile fiscale aferente) (valoare negativa)	-85.385	-73.602	Articolul 36, alineatul (1) lit. (b), articolul 37, articolul 472 alineatul (4)
9	Camp vid in contextul UE	0	0	

10	(-) Creantele privind impozitul amanat care se bazeaza pe profitabilitatea viitoare, cu excluderea celor rezultate din diferente temporare (fara obligatiile fiscale aferente atunci cand sunt indeplinite conditiile de la art. 38 alin. (3)) (valoarea negativa)	0	0	Articolul 36, alineatul (1) lit. (c), articolul 38, articolul 472 alineatul (5)
11	Rezerve rezultate din evaluarea la valoare justa, reprezentand castiguri sau pierderi generate de acoperirile fluxurilor de numerar	389	1.674	Articolul 33 lit. (a)
12	(-) Sumele negative care rezulta din calcularea valorilor pierderilor asteptate	-31.169	-31.169	Articolul 36, alineatul (1) lit. (d), articolul 40, 159, articolul 472 alineatul (6)
13	(-) Orice crestere a capitalurilor proprii care rezulta din active securizate (valoarea negativa)	0	0	Articolul 32 alineatul (1)
14	Castigurile sau pierderile din evaluarea la valoarea justa a datoriilor si care rezulta din modificarea propriului rating	0	0	Articolul 33 lit. (b)
15	(-) Activele fondului de pensii cu beneficii definite (valoarea negativa)	0	0	Articolul 36, alineatul (1) lit. (c), articolul 38, articolul 472 alineatul (5)
16	(-) Detinerile directe si indirecte ale unei institutii de instrumente proprii de fonduri proprii de nivel 1 de baza (valoarea negativa)	0	0	Articolul 36, alineatul (1) lit. (f), articolul 42, articolul 472 alineatul (8)
17	(-) Detinerile de instrumente de fonduri proprii de nivel 1 de baza ale entitatilor din sectorul financiar, daca aceste entitati si institutia detin participatii reciproce menite sa creasca in mod artificial fondurile proprii ale institutiei (valoarea negativa)	0	0	Articolul 36, alineatul (1) lit. (g), articolul 44, articolul 472 alineatul (9)
18	(-) Detinerile directe ale institutiei de instrumente de fonduri proprii de nivel 1 de baza ale entitatilor din sectorul financiar in care institutia nu detine o investitie semnificativa (valoarea peste pragul de 10% si excluzand pozitiiile scurte eligibile) (valoarea negativa)	0	0	Articolul 36, alineatul (1), lit. (h), articolul 43,45,46,49,alineatul (2) si (3), articolul 79, 472, alineatul (10)
19	(-) Detinerile directe indirecte si sintetice ale institutiei de instrumente de fonduri proprii ale entitatilor din sectorul financiar in care institutia detine o investitie semnificativa (valoarea peste pragul de 10 % excluzand pozitiiile scurte eligibile) (valoarea negativa)	0	0	Articolul 36, alineatul (1), lit. (i), articolul 43,45,47,48 alineatul (1) lit. (b), articolul 49 alineatul (1)-(3), articolul 79, articolul 470, articolul 472 alineatul (11)
20	Camp vid in contextul UE	0	0	
20a	Valoarea expunerii aferenta urmatoarelor elemente care se califica pentru o pondere de risc de 1250%, atunci cand institutia opteaza pentru alternativa deducerii	0	0	Articolul 36, alineatul (1), lit. (k)
20b	(-) Din care: participatii calificate din afara sectorului financiar (valoarea negativa)	0	0	Articolul 36, alineatul (1), lit (k), punctul (i), articolul 89-91

20c	(-) Din care: pozitii din securitizare (valoare negativa)	0	0	Articolul 36, alineatul (1), lit. (k), punctul (ii), articolul 243 alineatul (1), lit. (b), articolul 244 alineatul (1) lit (b), articolul 258
20d	(-) Din care: tranzactii incomplete (valoare negativa)	0	0	Articolul 36, alineatul (1) lit. (k), subpunctul (iii) articolul 379 alineatul (3)
21	(-) Creantele privind impozitul amanat rezultate din diferente temporare (valoare peste pragul de 10%, excluzand obligatiile fiscale aferente atunci cand sunt indeplinite conditiile de la art. 38, alin. (3)) (valoare negativa)	0	0	Articolul 36, alineatul (1), lit. (c), articolul 38, articolul 48, alineatul (1), alit. (a), articolul 470, articolul 472, alineatul (5)
22	(-) Valoare peste pragul de 15% (valoare negativa)	0	0	Articolul 48, alineatul (1)
23	Din care: detinerile directe si indirecte ale institutiei de instrumente de fonduri proprii de nivel 1 ale entitatilor din sectorul financiar in care institutia detine o investitie semnificativa	0	0	Articolul 36, alineatul (1), lit. (i), articolul 48, alineatul (1), lit. (b), articolul 470, articolul 472, alineatul (11)
24	Camp vid in contextul UE	0	0	
25	Din care: creantele privind impozitul amanat rezultate din diferente temporare	0	0	Articolul 36, alineatul (1), lit. (c), articolul 38, articolul 48, alineatul (1), lit. (a), articolul 470, articolul 472 alineatul (5)
25a	(-) Pierderile exercitiului financiar in curs (valoare negativa)	0	0	Articolul 36., alineatul (1), lit. (a), articolul 472 alineatul (3)
25b	(-) Impozite previzibile referitoare la elementele de fonduri proprii de nivel 1 de baza (valoare negativa)	0	0	Articolul 36, alineatul (1), lit. (l)
26	Ajustari reglementare aplicate fondurilor proprii de nivel 1 de baza in privinta valorilor care fac obiectul tratamentului pre-CRR	0	0	
26a	Ajustari reglementare referitoare la castigurile si pierderile nerealizate in conformitate cu art. 467 si 468	-502	-1.782	
	Din care: Rezerve active disponibile pentru vanzare - castiguri	-502	-1.782	Articolul 468
26b	Valoare care trebuie scazuta din sau adaugata la fondurile proprii de nivel 1 de baza in privinta filtrelor si a deducerilor suplimentare prevazute de dispozitiile pre-CRR	86.974	83.817	Articolul 481
	Din care: (-) Imobilizari necorporale (excluzand obligatiile fiscale aferente)	62.039	58.882	Articolul 481
	Din care: (-) Sumele negative care rezulta din calcularea valorilor pierderilor asteptate	24.935	24.935	Articolul 481
27	(-) Deduceri eligibile din fondurile proprii de nivel 1 suplimentar (AT1) care depasesc fondurile proprii de nivel 1 suplimentar ale institutiei (valoare negativa)	-100.955	-105.052	Articolul 36 alineatul (1) lit (j)
28	Ajustari reglementate totale ale fondurilor proprii de nivel 1 de baza (CET1)	-130.648	-126.114	Suma randurilor de la 7 la 20a, 21, 22 si de la 25a la 27
29	Fonduri proprii de nivel 1 de baza (CET1)	2.544.061	2.483.556	Randul 6 minus randul 28

Fonduri proprii de nivel 1 suplimentar (AT1): Instrumente				
30	Instrumente de capital si conturile de prime de emisiune aferente	0	0	Articolul 51, 52
31	Din care: clasificate drept capitaluri proprii in conformitate cu standardele contabile aplicabile	0	0	
32	Din care: clasificate drept datorii in conformitate cu standardele contabile aplicabile	0	0	
33	Cantitatea de elemente eligibile mentionate la articolul 484 alineatul (4) si conturile de prime de emisiune aferente care fac obiectul eliminarii progresive din fondurile proprii de nivel 1 suplimentar	0	0	Articolul 486 alineatul (3)
	Injectiile de capital din sectorul public care beneficiaza de mentinerea drepturilor obtinute pana la 1 ianurie 2018	0	0	Articolul 483 alineatul (3)
34	Fondurile proprii de nivel 1 de baza eligibile incluse in fondurile proprii de nivel 1 suplimentar consolidate (inclusiv interesele minoritare neincluse in randul 5) emise de filiale si detinute de parti terte	0	0	Articolul 85, 86, 480
35	Din care: instrumentele emise de filiale care fac obiectul eliminarii progresive	0	0	Articolul 486 alineatul (3)
36	Fonduri proprii de nivel 1 suplimentar (AT1) inaintea ajustarilor reglementate	0	0	Suma randurilor 30, 33 si 34
Fonduri proprii de nivel 1 suplimentar (AT1): Instrumente				
37	(-) Detinerile directe si indirecte ale unei institutii de instrumente proprii de fonduri proprii de nivel 1 suplimentar (valoare negativa)	0	0	Articolul 52 alineatul (1) litera (b), articolul 56 litera (a), articolul 57 articolul 475 alineatul (2)
38	(-) Detinerile directe, indirecte si sintetice de instrumente proprii de nivel 1 suplimentar ale entitatilor din sectorul financiar, daca aceste entitati si institutia detin participatii reciproce menite sa creasca in mod artificial fondurile proprii ale institutiei (valoare negativa)	0	0	Articolul 56 lit (b), articolul 58, articolul 475 alineatul (4)
39	(-) Detinerile directe, indirecte si sintetice ale institutiei de instrumente de fonduri proprii de nivel 1 suplimentar ale entitatilor din sectorul financiar in care institutia nu detine o investitie semnificativa (valoare peste pragul de 10% si excluzand pozitiile scurte eligibile) (valoare negativa)	0	0	Articolul 56 lit c), articolul 59, 60, 79, articolul 475 alineatul (4)
40	(-) Detinerile directe, indirecte si sintetice ale institutiei de instrumente de fonduri proprii de nivel 1 suplimentar ale entitatilor din sectorul financiar in care institutia detine o investitie semnificativa (valoare peste 10% si excluzand pozitiile scurte eligibile) (valoare negativa)	0	0	Articolul 56 litera (d), articolul 59, 79, articolul 475 alineatul (4)

41	Ajustari reglementate aplicate fondurilor proprii de nivel 1 suplimentar in privinta sumelor care fac obiectul tratamentului pre-CRR si al tratamentelor tranzitorii si care urmeaza sa fie eliminate progresiv in conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr 575/2013 (si anume valorile reziduale CRR)	0	0	
41a	Valorile reziduale deduse din fondurile proprii de nivel 1 suplimentar tinand cont de deducerea din fondurile proprii de nivel 1 de baza in cursul perioadei tranzitorii in conformitate cu art 472 din Regulamentul (UE) nr 575/2013	-74.506	-71.349	Articolul 472, articolul 472 alineatul (3) litera (a), articolul 472 alineatul (4), articolul 472 alineatul (6), articolul 472 alineatul (8) lit (a), art 472 alineatul (9), articolul 472 alineatul (10), lit (a), articolul 472 alineatul (11) lit (a)
	Din care elemente care trebuie detaliate linie cu linie, de exemplu pierderi nete interimare importante, elemente necorporale, deficite de provizioane pentru pierderi asteptate etc.	0	0	
	Din care: (-) Imobilizari necorporale (excluzand obligatiile fiscale aferente)	-62.039	-58.882	
	Din care: (-) Sumele negative care rezulta din calcularea valorilor pierderilor asteptate	-12.468	-12.468	
41b	Valorile reziduale deduse din fondurile proprii de nivel 1 suplimentar tinand cont de deducerea din fondurile proprii de nivel 2 in cursul perioadei tranzitorii in conformitate cu art 472 din Regulamentul (UE) nr 575/2013	0	0	Articolul 477, articolul 477 alineatul (3), articolul 477 alineatul (4) lit (a)
	Din care elemente care trebuie detaliate linie cu linie, de exemplu participatii reciproce in instrumente de fonduri proprii de nivel 2, detineri directe de investitii nesemnificative in capitalul altor entitati din sectorul financiar etc.	0	0	
41c	Valoare care trebuie scazuta din sau adaugata la fondurile proprii de nivel 1 suplimentar in privinta filtrelor si a deducerilor suplimentare prevazute de dispozitiile pre-CRR	-26.449	-33.703	Articolul 467, 468, 481
	Din care: Filtru prudential local - diferenta intre ajustari prudentiale si ajustari pentru depreciere IFRS	0	-7.254	Articolul 467
	Din care: Filtru local - expunerea bancii din credite acordate in conditii mai favorabile decat cele de pe piata	-26.449	-26.449	Articolul 467
42	(-) Deduceri eligibile din fondurile proprii de nivel 2 care depasesc fondurile proprii de nivel 2 ale institutiei (valoare negativa)	100.955	105.052	articolul 56 lit (e)
43	Ajustari reglementate totale ale fondurilor proprii de nivel 1 suplimentar (AT1)	0	0	Suma randurilor de la 37 la 42
44	Fonduri proprii de nivel 1 suplimentar (AT1)	0	0	Randul 36 minus randul 43
45	Fonduri proprii de nivel 1 (T1 = CET1 + AT1)	2.544.061	2.483.556	Suma randurilor 29 si 44

Fonduri proprii de nivel 2 (T2): instrumente si provizioane				
46	Instrumente de capital si conturile de prime de emisiune aferente	834.802	834.802	Articolul 62, 63
47	Cantitatea de elemente eligibile mentionate la articolul 484 alineatul (5) si conturile de prime de emisiune aferente care fac obiectul eliminarii progresive din T2	0	0	Articolul 486 alineatul (4)
	Injectiile de capital din sectorul public care beneficiaza de mentinerea drepturilor obtinute pana la 1 ianuarie 2018	0	0	Articolul 483, alineatul (4)
48	Instrumente de fonduri proprii eligibile incluse in fondurile proprii de nivel 2 consolidate (inclusiv interesele minoritare neincluse in randurile 5 si 34) emise la filiale si detinute de parti terte	0	0	Articolul 87, 88, 480
49	Din care: instrumentele emise de filiale care fac obiectul eliminarii progresive	0	0	Articolul 486 alineatul (4)
50	Ajustari pentru riscul de credit	66.997	66.997	Articolul 62 lit c) si (d)
51	Fonduri proprii de nivel 2 (T2) inaintea ajustarilor reglementate	901.799	901.799	
Fonduri proprii de nivel 2 (T2): ajustari reglementate				
52	(-) Detinerile directe si indirecte ale unei institutii de instrumente proprii de nivel 2 si imprumuturile subordonate (valoare negativa)	0	0	Articolul 63 lit (b) punctul (i), articolul 66 lit (a), articolul 67, articolul 477 alineatul (2)
53	(-) Detinerile de instrumente de fonduri proprii de nivel 2 si imprumuturile subordonate ale entitatilor din sectorul financiar, daca aceste entitati si institutia detin participatii reciproce menite sa creasca in mod artificial fondurile proprii ale institutiei (valoare negativa)	0	0	Articolul 66 lit (b), articolul 68, articolul 477 alineatul (3)
54	(-) Detinerile directe si indirecte de instrumente de fonduri proprii de nivel 2 si imprumuturile subordonate ale entitatilor din sectorul financiar in care institutia nu detine o investitie semnificativa (valoare peste pragul de 10% si excluzand pozitiile scurte eligibile) (valoare negativa)	0	0	Articolul 66 lit (c) , articolul 69, 70, 79, articolul 477 alineatul (4)
54a	Din care detineri noi care nu fac obiectul masurilor tranzitorii	0	0	
54b	Din care detineri existente inaintea datei de 1 ianuarie 2013 si care fac obiectul masurilor tranzitorii	0	0	
55	(-) Detinerile directe si indirecte ale institutiei de instrumente de fonduri proprii de nivel 2 si imprumuturi subordonate ale entitatilor din sectorul financiar in care institutia detine o investitie semnificativa (excluzand pozitiile scurte eligibile) (valoare negativa)	0	0	Articolul 66 lit (c) , articolul 69, 79, articolul 477 alineatul (4)

56	Ajustari reglementate aplicate fondurilor proprii de nivel 2 in privinta sumelor care fac obiectul tratamentului pre-CRR si al tratamentelor tranzitorii si care urmeaza sa fie eliminate progresiv in conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr 575/2013 (si anume valorile reziduale CRR)	12.242	18.920	
56a	Valorile reziduale deduse din fondurile proprii de nivel 1 suplimentar tinand cont de deducerea din fondurile proprii de nivel 1 de baza in cursul perioadei tranzitorii in conformitate cu art 472 din Regulamentul (UE) nr 575/2013	0	0	Art 472, art 472 alin (3) lit (a), art 472 alin (4), art 472 alin (6), art 472 alin (8) lit (a), art 472 alin (9), art 472 alin (10), lit (a), art 472 alin (11) lit (a)
	Din care elemente care trebuie detaliate linie cu linie, de exemplu pierderi nete interimare importante, elemente necorporale, deficite de provizioane pentru pierderi asteptate etc.	0	0	
56b	Valorile reziduale deduse din fondurile proprii de nivel 1 suplimentar tinand cont de deducerea din fondurile proprii de nivel 2 in cursul perioadei tranzitorii in conformitate cu art 472 din Regulamentul (UE) nr 575/2013	0	0	Articolul 475, articolul 475 alineatul (2) lit (a), articolul 475 alineatul (3), articolul 475 alineatul (4) lit (a)
	Din care elemente care trebuie detaliate linie cu linie, de exemplu participatii reciproce in instrumente de fonduri proprii de nivel 2, detineri directe de investitii nesemnificative in capitalul altor entitati din sectorul financiar etc.	0	0	
56c	Valoare care trebuie scazuta din sau adaugata la fondurile proprii de nivel 1 suplimentar in privinta filtrelor si a deducerilor suplimentare prevazute de dispozitiile pre-CRR	12.242	18.920	Articolul 467, 468, 481
	Din care: Rezerve active disponibile pentru vanzare - castiguri 45%	-226	-802	Articolul 468
	Din care: (-) Sumele negative care rezulta din calcularea valorilor pierderilor asteptate	12.468	12.468	Articolul 481
	Din care: Filtru prudential local- diferenta intre ajustari prudentiale si ajustari pentru depreciere IFRS	0	7.254	Articolul 467
57	Ajustari reglementate totale ale fondurilor proprii de nivel 2 (T2)	12.242	18.920	Suma randurilor de la 52 la 56
58	Fonduri proprii de nivel 2 (T2)	889.557	882.879	Randul 51 minus randul 57
59	Fonduri Proprii totale (TC = T1 + T2)	3.433.618	3.366.435	Suma randurilor 45 si 58
59a	Active ponderate la risc in privinta sumelor care fac obiectul tratamentului pre-CRR si al tratament tranzitorii si care urmeaza sa fie eliminate progresiv in conformitate cu prevederile Reg (UE) 575/2013 (si anume valorile reziduale CRR)	0	0	
	Din care:...elemente care nu se deduc din fondurile proprii de nivel 1 de baza (Reg (UE) 575/2013, valori reziduale) (elemente care trebuie detaliate linie cu linie, de exemplu creantele privind impozitul amanat care se bazeaza pe profitabilitatea viitoare, excluzand obligatiile fiscale aferente, detinerile indirecte de fonduri proprii de nivel 1 de baza etc.)	0	0	Articolul 472, alineatul (5), alineatul (8) litera (b), alineatul (10) litera (b), alineatul (11) lit (b)

	Din care:...elemente care nu se deduc din fondurile proprii de nivel 1 suplimentare (Regulamentul (UE) nr 575/2013, valori reziduale) (elemente care trebuie detaliate linie cu linie, de exemplu participatii reciproce in instrumente de fonduri proprii de nivel 2 , detineri directe de investitii nesemnificative in capitalul altor entitati din sectorul financiar etc.)	0	0	Articolul 475 alineatul (2) lit (b), articolul 475 alineatul (2) lit (c), articolul 475 alineatul (4) lit (b).
	Elemente care nu se deduc din fondurile proprii de nivel 2 (Reg (UE) 575/2013, valori reziduale) (elemente care trebuie detaliate linie cu linie, de ex detineri indirecte de instrumente proprii de fonduri proprii de nivel 2, detineri indirecte de investitii nesemnificative in capitalul altor entitati din sectorul financiar, detineri indirecte de investitii semnificative in capitalul altor entitati din sectorul financiar etc.)	0	0	Articolul 477 alineatul (2) lit (b), articolul 477 lin (2) lit (c), articolul 477 alineatul (4) lit (b).
60	Total active ponderate la risc	17.521.191	17.006.464	
Rate si amortizoare ale fondurilor proprii				
61	Fonduri proprii de nivel 1 suplimentar (ca procentaj din valoarea totala a expunerii la risc)	14,52%	14,60%	Articolul 92 alineatul (2) lit (a), articolul 465
62	Fonduri proprii de nivel 1 (ca procentaj din valoarea totala a expunerii la risc)	14,52%	14,60%	Articolul 92 alineatul (2) lit (b), articolul 465
63	Fonduri proprii totale (ca procentaj din valoarea totala a expunerii la risc)	19,60%	19,80%	Articolul 92 alineatul (2) lit (c)
64	Cerinta de amortizor specifica institutiei șcerinta de fonduri proprii de nivel 1 de baza in conformitate cu art 92 alineatul (1) lit (a) plus cerintele de amortizor de conservare a capitalului si de amortizor aniticiclic, plus amortizorul de risc sistemic , plus amortizorul institutiilor de importanta sistemica exprimat ca procent din valoarea expunerii la risc	0	0	CRD (directiva privind cerintele de capital) 128, 129, 130
65	Din care: cerinta de amortizor de conservare a capitalului	0	0	
66	Din care: cerinta de amortizor aniticiclic	0	0	
67	Din care: cerinta de amortizor de risc sistemic	0	0	
67a	din care: amortizor pentru institutii de importanta sistemica globala (G-SII) sau alte institutii de importanta sistemica (O-SII)	0	0	CRD 131
68	Fonduri proprii de nivel 1 de baza disponibile pentru a indeplini cerintele in materie de amortizoare (ca procent din valoarea expunerii la risc)	0	0	CRD 128
69	(nu se aplica in cadrul legislatiei UE)	0	0	
70	(nu se aplica in cadrul legislatiei UE)	0	0	
71	(nu se aplica in cadrul legislatiei UE)	0	0	

Rate si amortizoare ale fondurilor proprii				
72	Detinerile directe si indirecte de capital al entitatilor din sectorul financiar in care institutia nu detine o investitie semnificativa (valoarea sub pragul de 10% si excluzand pozitiile scurte eligibile)	0	0	Articolul 36 alin (1) lit (h), art 45, 46, art 472 alin (10); art 56 lit (c), art 59, 60, art 475 alin (4); art 66 lit (c), articolul 69, 70; articolul 477 alin(4)
73	Detinerile directe si indirecte ale institutiei de instrumente de fonduri proprii de nivel 1 de baza ale entitatilor din sectorul financiar in care institutia detine o investitie semnificativa (valoarea sub pragul de 10% si excluzand pozitiile scurte eligibile)	0	0	Articolul 36 alineatul (1) punctul (i), articolul 45, 48, 470, articolul 472 alineatul (11)
74	Camp vid in contextul UE	0	0	
75	Creantele privind impozitul amanat rezultate din diferente temporare (valoarea sub pragul de 10%, excluzand obligatiile fiscale aferente atunci cand sunt indeplinite conditiile de la art 38 alineatul (3))	0	0	Articolul 36 alineatul (1) lit (c), articolul 38, 48, 470, articolul 472 alineatul (5)
Plafone aplicabile pentru includerea provizioanelor in fonduri proprii de nivel 2				
76	Ajustari pentru riscul de credit incluse in fondurile proprii de nivel 2 tinand cont de expunerile care fac obiectul abordarii standardizate (inainte de aplicarea plafonului)	0	0	Articolul 62
77	Plafon privind includerea ajustarilor pentru riscul de credit in fondurile proprii de nivel 2 conform abordarii standardizate	0	0	Articolul 62
78	Ajustari pentru riscul de credit incluse in fondurile proprii de nivel 2 tinand cont de expunerile care fac obiectul abordarii bazate pe ratingurile interne (inainte de aplicarea plafonului)	0	0	Articolul 62
79	Plafon pentru includerea ajustarilor pentru riscul de credit in fondurile proprii de nivel 2 conform abordarii bazate pe ratingurile interne	0	0	Articolul 62
Instrumente de capital care fac obiectul unor masuri de eliminare progresiva (aplicabile numai intre 1 ianuarie 2014 si 1 ianuarie 2022)				
80	Plafonul actual pentru instrumentele de fonduri proprii de nivel 1 de baza care fac obiectul unor masuri de eliminare progresiva	0	0	Articolul 484 alineatul (3), articolul 486 alineatul (2) si (5)
81	Suma exclusa din fondurile proprii de nivel 1 de baza din cauza plafonului (depasire a plafonului dupa rascumparari si scadente)	0	0	Articolul 484 alineatul (3), articolul 486 alineatul (2) si (5)
82	Plafon actual pentru instrumentele de fonduri proprii de nivel 1 suplimentar care fac obiectul unor masuri de eliminare progresiva	0	0	Articolul 484 alineatul (4), articolul 486 alineatul (3) si (5)
83	Suma exclusa din fondurile proprii de nivel 1 suplimentar din cauza plafonului (depasire a plafonului dupa rascumparari si scadente)	0	0	Articolul 484 alineatul (4), articolul 486 alineatul (3) si (5)
84	Plafon actual pentru instrumentele de fonduri proprii de nivel 2 care fac obiectul unor masuri de eliminare progresiva	0	0	Articolul 484 alineatul (5), articolul 486 alineatul (4) si (5)
85	Suma exclusa din fondurile proprii de nivel 2 din cauza plafonului (depasire a plafonului dupa rascumparari si scadente)	0	0	Articolul 484 alineatul (5), articolul 486 alineatul (4) si (5)

D. Reconcilierea dintre elemente IFRS si CRR incluse in Situatia pozitiei financiare

Tabelele urmatoare ofera o reconciliere a elementelor din situatia pozitiei financiare IFRS cu elementele din CET1, elementele suplimentare de nivel 1 (AT1), elementele de nivel 2 (T2) si a filtrelor prudentiale.

Reconcilierea dintre datoriile subordonate din Situatiile financiare si fondurile proprii

in mii RON	Grup	Banca
Principal aferent imprumuturilor subordonate	918.504	918.504
Creante atasate si sume de amortizat aferente imprumuturilor subordonate	5.151	5.151
Amortizarea imprumuturilor subordonate conform articolului 64, Regulamentul 575/2013	-83.702	-83.702
Imprumuturi subordonate incluse in fondurile proprii	834.802	834.802

Reconcilierea dintre imobiliarile necorporale din Situatiile financiare cu fondurile proprii

Grup

<i>in mii Ron</i>	IFRS	CRR	Datoriile privind impozitul amanat asociate altor imobiliarilor necorporale	Ajustari prudentiale	Fonduri proprii
Alte active necorporale	85.124	85.124	7.575	0	77.549
din care 20% deduse din CET 1 conform prevederilor tranzitorii	0	0	0	0	15.510
din care 80% deduse din AT 1 conform prevederilor tranzitorii	0	0	0	0	62.039
Fondul comercial	7.837	7.837	0	0	7.837
Imobiliarile necorporale	92.961	92.961	7.575	0	85.386

Banca

in mii lei	IFRS	CRR	Datoriile privind impozitul amanat asociate altor imobiliarilor necorporale	Ajustari prudentiale	Fonduri proprii
Alte active necorporale	81.153	81.153	7.551	0	73.602
20% deduse din CET 1 conform prevederilor tranzitorii	0	0	0	0	14.720
80% deduse din AT 1 conform prevederilor tranzitorii	0	0	0	0	58.882
Fondul comercial	0	0	0	0	0
Imobiliarile necorporale	81.153	81.153	7.551	0	73.602

6. Cerinte de capital

Mentinererea unui nivel adecvat de capital este obiectivul fundamental al Grupului. La 31 decembrie 2014, valoarea activelor ponderate la risc determinate aplicand standardele prudentiale (nu sunt aplicate valorile ajustarilor pentru dobanzi calculate ulterior momentului recunoasterii deprecierii activelor), se prezinta dupa cum urmeaza:

Mii RON	2014	
	Nivel Individual	Nivel Consolidat
VALOAREA TOTALA A EXPUNERII LA RISC	17,006,464	17,521,191
<i>Din care: Firmele de investiții prevazute la articolul 95 alineatul (2) și la articolul 98 din CRR</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Din care: Firmele de investiții prevazute la articolul 96 alineatul (2) și la articolul 97 din CRR</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
VALORILE EXPUNERILOR PONDERATE LA RISCUL DE CREDIT, RISCUL DE CONTRAPARTE ȘI RISCUL DE DIMINUARE A VALORII CREAȚEI ȘI TRANZACȚIILE INCOMPLETE	13,345,740	13,536,921
Abordarea standardizata (SA)	2,179,566	2,370,747
Clasele de expuneri din SA excluzând pozițiile din securitizare	2,179,566	2,370,747
Administrații centrale sau banci centrale	0	0
Administrații regionale sau autorități locale	0	3
Entități din sectorul public	46,681	46,681
Banci multilaterale de dezvoltare	0	0
Organizații internaționale	0	0
Instituții	0	60
Socetați	1,192,949	1,386,369
Retail	214,775	293,659
Expuneri garantate cu ipotecă asupra bunurilor imobile	101,304	105,321
Expuneri în stare de nerambursare	55,381	71,210
Elemente asociate unui risc extrem de ridicat	0	0
Obligațiuni garantate	0	0
Creanțe asupra instituțiilor și societăților cu o evaluare de credit pe termen scurt	0	0
Organisme de plasament colectiv (OPC)	0	34,048
Titluri de capital	201,324	49,545
Alte elemente	367,152	383,851
Pozițiile din securitizare cuprinse în SA	0	0
<i>din care: resecuritizare</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Abordarea bazata pe modele interne de rating (IRB)	11,166,174	11,166,174
Abordari IRB in care nu se utilizeaza nici estimari proprii ale pierderii in caz de nerambursare (LGD), nici factori de conversie	6,102,743	6,102,743
Administrații centrale și banci centrale	12,672	12,672
Instituții	1,114,809	1,114,809
Socetați - IMM-uri	1,856,368	1,856,368
Socetați - Finanțari specializate	514,377	514,377
Socetați - Altele	2,604,517	2,604,517
Abordari IRB in care se utilizeaza estimarile proprii ale pierderii in caz de nerambursare (LGD) și/sau factori de conversie	5,057,037	5,057,037
Administrații centrale și banci centrale	0	0

Mii RON	2014	
	Nivel Individual	Nivel Consolidat
Instituții	0	0
Socetați - IMM-uri	0	0
Socetați - Finanțari specializate	0	0
Socetați - Altele	0	0
Retail - Expunerile IMM-urilor garantate cu bunuri imobile	174,861	174,861
Retail - Expunerile societăților, altele decât IMM-uri, garantate cu bunuri imobile	1,532,604	1,532,604
Retail - Expuneri eligibile reînnoibile	637,508	637,508
Retail - Alte IMM-uri	508,974	508,974
Retail - Socetați, altele decât IMM-uri	2,203,090	2,203,090
Titluri de capital în abordarea IRB	0	0
Pozițiile din securitizare în abordarea IRB	6,394	6,394
<i>din care: resecuritizare</i>	0	0
Active, altele decât cele care reprezintă creanțe de natură creditelor	0	0
Valoarea expunerii la risc pentru contribuțiile la fondul de garantare al unei CPC	0	0
VALOAREA TOTALĂ A EXPUNERII LA RISC PENTRU DECONTARE/LIVRARE	0	0
Riscul de decontare/livrare din afara portofoliului de tranzacționare	0	0
Riscul de decontare/livrare din portofoliul de tranzacționare	0	0
VALOAREA TOTALĂ A EXPUNERII LA RISC PENTRU RISCUL DE POZIȚIE, RISCUL VALUTAR ȘI RISCUL DE MARFA	187,957	183,669
Valoarea expunerii la risc pentru riscul de poziție, riscul valutar și riscul de marfa în cadrul abordărilor standardizate (SA)	187,957	183,669
Titluri de creanță tranzacționate	91,397	87,240
Titluri de capital	0	0
Schimb valutar	96,560	96,429
Marfuri	0	0
Valoarea expunerii la risc pentru riscul de poziție, riscul valutar și riscul de marfa în cadrul modelelor interne (IM)	0	0
VALOAREA TOTALĂ A EXPUNERII LA RISC PENTRU RISCUL OPERAȚIONAL	3,472,139	3,799,973
Abordarea de bază a riscului operațional	0	3,799,973
Abordarea standardizată a riscului operațional / Abordări standardizate alternative	3,472,139	0
Abordări avansate de evaluare a riscului operațional	0	0
VALOAREA EXPUNERII SUPPLEMENTARE LA RISC DATORATĂ CHELTUIELOR GENERALE FIXE	0	0
VALOAREA TOTALĂ A EXPUNERII LA RISC PENTRU AJUSTAREA EVALUARII CREDITULUI	628	628
Metoda avansată	0	0
Metoda standardizată	628	628
Pe baza metodei expunerii inițiale	0	0
VALOAREA TOTALĂ A EXPUNERILOR LA RISC LEGATĂ DE EXPUNERILE MARI DIN PORTOFOLIUL DE TRANZACȚIONARE	0	0
ALTE VALORI ALE EXPUNERII LA RISC	0	0
Din care: Cerințe prudentiale suplimentare mai stricte în baza articolului 458	0	0
Din care: cerințe privind expunerile mari	0	0
Din care: cele datorate ponderilor de risc modificate destinate țintirii bulelor activelor în sectorul proprietăților imobiliare locative și comerciale	0	0
Din care: cele datorate expunerilor intrasectoriale din sectorul financiar	0	0

Mii RON	2014	
	Nivel Individual	Nivel Consolidat
Din care: Cerințe prudențiale suplimentare mai stricte în baza articolului 459	0	0
Din care: Valoarea expunerii suplimentare la risc conform articolului 3 din CRR	0	0

La 31 Decembrie 2014, valoarea expunerii aferente finanțarilor specializate, în funcție de categoriile de încadrare, se prezintă după cum urmează:

Nivel individual & Consolidat - mii RON			
Finanțări specializate (Categorii):	Expunerea la risc*	Expunerea după aplicarea tehnicilor de diminuare a riscului de credit	Valoarea expunerii ponderate la risc
Categoria 1	511,313	511,313	325,031
Categoria 2	217,175	217,175	177,273
Categoria 3	95,309	95,309	108,601
Categoria 4	0	0	0
Categoria 5	58,312	58,312	0

* Valoarea expunerii la risc este reprezentată de valoarea contabilă nediminuată cu volumul ajustărilor de valoare și provizioane (expunere brută), determinată aplicând standardele prudențiale (nu este diminuată cu valorile ajustărilor pentru dobânzi calculate ulterior momentului recunoașterii deprecierei activelor).

7. Expuneri la riscul de credit al contrapartidei

Expunerea bancii la riscul de credit al contrapartidei, așa cum este definit în CRR, este atent monitorizată, banca urmărind atât încadrarea tranzacțiilor în limitele aprobate cât și concentrarea pe fiecare contrapartidă și pe categorii de produse.

În scopul calculării cerințelor de capital, Banca însumează expunerile din instrumente financiare derivate, aplicându-se metoda Marcării la Piață conform prevederilor regulamentului menționat anterior.

Limitele de credit pentru expunerile la riscul de credit al contrapartidei sunt stabilite plecând de la volumele și maturitățile tranzacțiilor așteptate. În funcție de factorul de risc care influențează valoarea instrumentelor derivate, limitele de credit pentru expunerile la riscul de credit al contrapartidei sunt calculate ca sumă între expunerea potențială viitoare și valoarea de înlocuire pentru tranzacția respectivă.

La 31 decembrie 2014 Raiffeisen Bank S.A. nu avea expuneri care, în cazul obținerii unui rating inferior, să genereze obligația de a furniza garanții reale suplimentare.

La 31 decembrie 2014 Raiffeisen Bank S.A. nu avea încheiate tranzacții cu instrumente financiare derivate de credit.

La 31 decembrie 2014, valoarea expusă la risc obținută prin utilizarea metodelor prevăzute în CRR, pentru evaluarea tranzacțiilor supuse riscului de credit al contrapartidei, este după cum urmează:

Mii RON	2014- Nivel Individual		
Expuneri/tranzacții supuse riscului de credit al contrapartii	Expunere initiala	Ajustare de volatilitate	Valoarea expunerii ponderate la risc
Total, din care:	180,411	5,885	92,791
Socetați	95,353	5,885	60,828
<i>Tranzacțiile de finanțare prin titluri</i>	<i>61,676</i>	<i>5,885</i>	<i>41,484</i>
<i>Instrumentele financiare derivate și tranzacțiile cu termen lung de decontare</i>	<i>33,677</i>	<i>0</i>	<i>19,343</i>
Instituții	85,059	0	31,964
<i>Tranzacțiile de finanțare prin titluri</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Instrumentele financiare derivate și tranzacțiile cu termen lung de decontare</i>	<i>85,059</i>	<i>0</i>	<i>31,964</i>

8. Amortizoare de capital

Nu este cazul.

9. Indicatori de importanta sistemica globala

Nu este cazul.

10. Ajustari pentru riscul de credit

A. Descrierea abordarilor si metodelor aplicate pentru determinarea ajustarilor specifice si generale pentru riscul de credit

In concordanta cu IAS 39, pierderile din depreciere sunt recunoscute numai atunci cand exista dovezi obiective ale deprecierei ca urmare a unui sau mai multor evenimente survenite dupa recunoasterea initiala a activului, iar evenimentele generatoare de pierderi afecteaza fluxurile viitoare de numerar preconizate din activul financiar sau grupul de active financiare intr-un mod care poate fi evaluat in mod fiabil.

Riscul de credit este cuantificat prin alocarea de **provizioane individuale** si **provizioane la nivel de portofoliu**.

A.1. Alocarea Provizioanelor Individuale

A.1.1. Clienti Retail (persoane fizice si micro companii):

Daca exista o evidenta semnificativa a pierderii individuale, aceste conturi se evalueaza la nivel individual si sunt excluse din provizioanele calculate la nivel de portofoliu.

Urmatoarele cazuri sunt considerate ILLP:

1. *Conturi in starea de absorbing(180+dpd, stare ireversibila indiferent daca clientul devine curent)*
2. *Pierderi (Fraude, Decedati)*
3. *Cazuri specifice de restructurare*

Formula de calcul pentru cazurile de mai sus:

$ILLP = \text{Expunere} - \text{discounted WCV}$ (valoarea ajustata a colateralului cu EIR- rata initiala a dobanzii efective)

4. *Conturi restructurate cu pierdere*

Toate conturile restructurate sunt verificate la pierdere si se calculeaza un provizion aditional.

Daca valoarea net actualizata, datorita restructurarii scade cu peste 2.5% fata de valoarea activului, aceasta se va reflecta in alocare aditionala de provizioane.

Formulele utilizate:

Test pierdere = Valoarea activului – Valoarea net actualizata a fluxurilor de numerar viitoare cu EIR

$ILLP = \text{MIN}(\text{MAX}(), \text{Test pierdere}) + \text{Valoare provizion; Expunere}$, unde:

$\text{Valoare provizion} = \text{Expunere} * \text{Rata Provizion pt conturi cu caracteristici similare din pct de vedere risc}$

A.1.2. Clienti Non-Retail (altii decat persoane fizice si micro companii)

Un activ financiar sau un grup de active financiare este depreciat si sunt generate pierderi din depreciere atunci si numai atunci cand exista dovezi obiective ale depreciarii ca urmare a unui sau mai multor evenimente survenite dupa recunoasterea initiala a activului, iar evenimentul (evenimentele) generator (generatoare) de pierderi afecteaza fluxurile viitoare de trezorerie preconizate din activul financiar sau grupul de active financiare intr-un mod care poate fi evaluat in mod fiabil.

Calculul provizioanelor individuale consta in compararea Valoarii Contabile a Activului inregistrata la costul amortizat cu Valoarea Prezenta a Fluxurilor de Trezorerie Viitoare rezultate din valorificarea garantiei si/ sau fluxurile viitoare de trezorerie estimate a fi generate de catre entitate in baza principiului continuitatii activitatii. Actualizarea fluxurilor de trezorerie viitoare se face cu rata initiala a dobanzii efective (reprezentand rata dobanzii aplicabila in baza contractului initial). In cazul in care Valoarea Contabila a Activului este mai mare decat Valoarea Prezenta a Fluxurilor de Trezorerie Viitoare, suma provizionului individual de alocat reprezinta diferenta dintre Valoarea Contabila a Activului si Valoarea Prezenta a Fluxurilor de Trezorerie Viitoare.

A.2. Alocarea Provizioanelor Colective

A.1.1. Clienti Retail (persoane fizice si micro companii):

Se calculeaza pe baza unor modele predictive pentru portfoliul cu caracteristici de risc omogene. Se utilizeaza o metodologie bazata pe grupuri de deliventa care utilizeaza modelul ratelor de pierdere pentru estimarea ratelor de pierdere (LR) si modelul de recuperare de tip vintage pentru calculul ratelor de recuperare (RR).

Pierderile care nu sunt identificate la nivel individual pot fi identificate la nivel colectiv (portoliu). Astfel toate conturile cu o evidenta a pierderii la nivel colectiv se bazeaza pe includerea in grupuri de active cu caracteristici de risc similare. Conturile care sunt provizionate individual intra in modelul de determinare a factorilor de pierdere, exceptie facand conturile deja ajunse in starea de absorbing.

Pentru a avea o estimare cat mai buna a pierderilor viitoare portoliul se segmenteaza in grupuri de conturi cu caracteristici similare de risc (produs si valuta).

Factorul de pierdere se calculeaza pe baza modelului ratelor de pierdere care estimeaza probabilitatea ca un cont sa ajunga in 180 dpd iar ratele de recuperare reflecta rata de recuperare dupa atingerea starii de absorbing in 36 de luni de la aceasta data, utilizand EIR in discountarea recuperarilor.

Formula de calcul: $PLL = \text{Expunere} * LR * (1 - RR)$

A.1.2. Clienti Non-Retail (altii decat persoane fizice si micro companii)

Daca se dovedeste ca nu exista o dovada obiectiva de depreciere pentru un activ financiar analizat la nivel individual atunci activul este inclus intr-un grup de active financiare cu caracteristici similare iar analiza de depreciere are loc la nivel colectiv.

Pentru scopul evaluarii colective pentru depreciere, activele financiare sunt grupate in functie de caracteristici de risc de credit similare care indica capacitatea debitorilor de a plati toate sumele datorate in baza termenelor contractuale. Fluxurile de trezorerie contractuale si istoricul de nerambursare constituie baza estimarii fluxurilor de trezorerie asteptate.

Istoricul de nerambursare este ajustat pe baza datelor observabile actuale pentru a reflecta efectele conditiilor economice ce nu au afectat perioada pe care se bazeaza istoricul de nerambursare, precum si pentru a indeparta efectele conditiilor care au fost intalnite in perioada istorica dar care nu mai sunt de actualitate.

Provizioanele colective sunt determinate prin inmultirea expunerii nete cu CCF (Credit Conversion Factor - factor de conversie a expunerii extrabilantiere in expunere bilantiera) si rata de nerambursare inregistrata istoric.

B. Definirea termenilor "restant" si "neperformant" in scopuri contabile.

Expuneri restante

Expunerile sunt restante atunci cand contrapartile nu au efectuat o plata ajunsa la scadenta potrivit contractului.

Credite neperformante, dar care nu sunt in stare de nerambursare

La nivel de Grup, s-a implementat regulamentul aferent creditelor restructurate si neperformante conform EBA/ITS/2013/03/rev1 din 24 iulie 2014 (proiectul final ITS emis de EBA privind

raportarea creditelor restructurate si neperformante conform regulamentului CRR 575/2013, articolului 99/4).

Non-retail

Pentru clientii non-retail, atunci cand termenii si conditiile contractului de credit sunt modificate in favoarea clientului, Grupul face diferenta intre renegocierile uzuale si creditele restructurate conform definitiei emisa de EBA in documentul "Implementarea standardelor tehnice (ITS) privind supervizarea raportarii expunerilor restructurate si neperformante". Expunerile neperformante includ si expuneri care nu prezinta niciun motiv de stare de nerambursare conform articolului 178 din CRR, dar raportate ca neperformante conform definitiei EBA.

Un credit este considerat restructurat daca debitorul este in dificultate financiara si modificarea conditiilor/termenilor creditului reprezinta o concesie. Pentru clientii non-retail dificultatea financiara este evaluata prin intermediul Sistemului de Avertizare Timpurie care se bazeaza pe numerosi factori reprezentativi si acceptati in cadrul clasificarii de risc a clientului (ex. serviciul datoriei, scaderea ratingului etc.).

Daca unei expuneri restructurate performante dupa prima masura de restructurare ii este acordata o a doua concesie in cadrul unei perioade de proba de 2 ani sau daca inregistreaza o suma restanta mai veche de 30 de zile, expunerea este considerata ca fiind neperformanta indiferent daca exista vreun motiv pentru starea de nerambursare conform articolului 178 din CRR. Reclasificarea unei expuneri din categoria neperformanta in categoria performanta se poate face dupa o perioada minima de proba de un an si in baza indeplinirii conditiilor EBA.

Conform IAS 39 ajustarile pentru depreciere provin in urma aparitiei unui eveniment de pierdere; starea de nerambursare conform articolului 178 CRR reprezinta principalul indicator pentru ajustarile pentru depreciere individuale si colective.

Retail

In scopul raportarii clientilor retail conform EBA ITS, expunerile neperformante sunt considerate cele care satisfac cel putin una din urmatoarele conditii:

- (a) expunerea a fost clasificata ca fiind in stare de nerambursare potrivit definitiei Raiffeisen Bank International AG a starii de nerambursare retail;
- (b) expunerea a fost depreciata (conform IAS 39 si Manualului de contabilitate al grupului Raiffeisen Zentralbank [Österreich AG]);
- (c) expunere restructurata performanta careia in perioada de monitorizare i-au fost extinse masurile de restructurare;
- (d) expunere restructurata performanta care in perioada de monitorizare a atins mai mult de 30 de zile de intarziere.

1. Pentru clientii retail, creditele restructurate sunt monitorizate cel putin trei luni, cu extinderea perioadei de monitorizare pana la un an in cazul in care clientul nu trece de perioada de observatie. Pe durata perioadei de monitorizare, clientul este raportat ca depreciat si considerat neperformant chiar daca nu a atins starea de nerambursare.

2. In cazul unei expuneri neperformante Micro IMM, starea de neperformant se aplica la nivelul debitorului.

In cazul unei expuneri neperformante PI, toate expunerile clientului vor fi contaminate de starea de neperformant la nivelul aceluasi produs.

Datorita efectului de contaminare la nivel de client atunci cand un client PI detine expuneri brute bilantiere restante mai vechi de 90 zile si daca valoarea contabila bruta restanta reprezinta 20% din total valoare contabila bruta bilantiera, atunci toate expunerile bilantiere si extrabilantiere ale acestui debitor vor fi considerate neperformante si ca urmare facilitatile performante pot fi reclasificate ca neperformante datorita contaminarii la nivel de produs si debitor.

Pierderi din deprecierea creditelor si avansurilor acordate clientilor

Grupul revizuieste portofoliul de credite pentru a evalua deprecierea acestor active lunar. Pentru a determina daca ar trebui inregistrata o pierdere din depreciere, Grupul evalueaza existenta de date observabile care sa indice o diminuare a fluxurilor de numerar viitoare estimate ale unui portofoliu de credite inainte ca diminuarea sa poata fi identificata pentru un credit individual din portofoliu. Datele observabile pot fi de tipul schimbarilor nefavorabile in comportamentul de plata al unor debitori dintr-un grup sau ale conditiilor economice, nationale sau locale care se coreleaza cu incidente de plata din partea grupului de debitori.

Conducerea foloseste estimari bazate pe experienta pierderilor istorice din credite cu caracteristici similare ale riscului de credit atunci cand isi programeaza fluxurile viitoare de numerar. Metodologia si ipotezele folosite pentru a estima atat suma cat si data realizarii fluxurilor viitoare de numerar sunt revizuite regulat pentru a reduce decalajele existente intre datele estimate si valorile actuale. Estimarea pierderilor din credite tine cont de efectele vizibile ale conditiilor pietei actuale asupra estimarilor individuale/colective ale pierderilor din deprecierea creditelor si avansurilor acordate clientilor. Prin urmare, Grupul a estimat pierderile din deprecierea creditelor si avansurilor acordate clientilor bazandu-se pe metodologia armonizata cu politicile Grupului si a stabilit ca nu mai sunt necesare si alte provizioane pentru acoperirea pierderii din deprecierea creditelor in afara celor prezentate deja in situatiile financiare.

Din totalul provizioanelor de depreciere analiza specifica de contrapartida se aplica in cazul unor deprecieri identificate la nivel individual si se bazeaza pe estimarea optima de catre conducere a valorii actualizate a fluxurilor viitoare de numerar. In estimarea acestor fluxuri de numerar conducerea analizeaza situatia financiara a contrapartidei si valoarea realizabila neta a garantiilor. Evaluarea deprecierii fiecarui activ se stabileste in functie de valoarea actuala a acestuia, iar strategia de restructurare si recuperare si estimarea fluxurilor de numerar considerate recuperabile sunt aprobate independent de Riscul de Credit.

Ajustarile pentru depreciere se constituie la nivel colectiv pentru deprecierea unui grup de active omogene din punct de vedere al pierderilor care au fost realizate si pentru care nu exista un indiciu obiectiv de depreciere individuala. Riscul de tara este o componenta in determinarea ajustarilor colective.

In evaluarea colectiva a deprecierii creditelor conducerea ia in considerare ca factori determinanti calitatea creditului, marimea portofoliului, concentrarile si factorii economici. Pentru a determina necesarul de provizioane, se stabilesc modele de estimari cu privire la deprecierea inerente si la necesarul de parametri utilizati, modele ce se bazeaza pe experientele anterioare dar si pe conditiile economice actuale.

Nivelul efectiv al provizioanelor este determinat de acuratetea estimarii fluxurilor de numerar viitoare in cazul componentei individuale de provizioane si de modelele de estimari si parametrii utilizati in evaluarea colectiva a deprecierii.

C. Prezentare calitativa in conformitate cu reglementarile contabile

Reconcilierea intre valoarea totala a expunerii inainte de deducerea ajustarilor de depreciere si fara a lua in considerare efectul diminuarii riscului de credit si valoarea expunerilor din situatiile financiare este prezentata mai jos:

2014		
Mii RON	Grupul	Banca
Numerar si disponibilitati la Banca Centrala	7.853.134	7.853.128
Active financiare detinute pentru tranzactionare	83.636	83.636
Derivative detinute pentru managementul riscului	3.417	3.414
Credite si avansuri acordate bancilor	904.144	904.128
Credite si avansuri acordate clientilor	17.076.898	17.076.898
Titluri de valoare	3.219.254	3.199.110
Investitii in entitati asociate si asocieri in participatie	112.103	76.761
Imobilizari corporale	227.347	227.170
Imobilizari necorporale	81.218	81.153
Creante privind impozitul amanat	27.843	27.547
Alte active	166.602	168.463
Total expunere bilantiera	29.755.596	29.701.408
Angajamente de credit	6.401.128	6.401.128
Garantii emise	1.776.918	1.776.918
Acreditiv	399.721	399.721
Total expunere extrabilantiera	8.577.767	8.577.767
Total expunere bilantiera si extrabilantiera	38.333.363	38.279.175

2013		
Mii RON	Grupul	Banca
Numerar si disponibilitati la Banca Centrala	6.261.711	6.261.700
Active financiare detinute pentru tranzactionare	159.440	159.434
Derivative detinute pentru managementul riscului	5.906	5.906
Credite si avansuri acordate bancilor	761.394	761.390
Credite si avansuri acordate clientilor	16.448.889	16.448.889
Titluri de valoare	3.339.895	3.324.595
Investitii in entitati asociate si asocieri in participatie	114.685	77.097
Imobilizari corporale	234.097	233.842
Imobilizari necorporale	85.443	85.357
Creante privind impozitul amanat	28.851	27.925
Alte active	148.824	140.306
Total expunere bilantiera	27.589.135	27.526.441

Angajamente de credit	6.564.405	6.564.405
Garantii emise	1.818.523	1.818.523
Acreditiv	471.059	471.059
Total expunere extrabilantiera	8.853.987	8.853.987
Total expunere bilantiera si extrabilantiera	36.443.122	36.380.428

Valoarea totala a expunerii inainte de deducerea ajustarilor de depreciere si fara a lua in considerare efectul diminuarii riscului de credit, este impartita pe categorii de expuneri, dupa cum urmeaza:

Banca

<i>Articolul 442 (c) din CRR</i> <i>Clasele de expuneri in mii RON</i>	2014	2013
Sectorul public	10.454.224	9.533.738
Institutii financiare	2.342.072	2.109.542
Clienti corporativi	11.757.108	11.953.981
Clienti retail	12.031.566	11.464.831
Alte elemente*	1.694.205	1.318.336
Total	38.279.175	36.380.428

*Alte elemente includ numerar, active corporale si necorporale.

Grupul

<i>Articolul 442 (c) din CRR</i> <i>Clasele de expuneri in mii RON</i>	2014	2013
Sectorul public	10.467.607	9.547.604
Institutii financiare	2.384.198	2.148.593
Clienti corporativi	11.755.541	11.963.409
Clienti retail	12.031.566	11.464.831
Alte elemente*	1.694.451	1.318.685
Total	38.333.363	36.443.122

*Alte elemente includ numerar, active corporale si necorporale.

Grupul isi desfasoara activitatea in Romania si nu detine sucursale sau filiale in alte state. Ca urmare, in intelesul articolului 452 litera (j) din CRR, zona geografica relevanta a expunerilor este Romania.

In domeniul de aplicare a politicii de risc si de evaluare a bonitatii, Grupul tine cont de industria debitorului.

Banca

<i>Articolul 442 (e) CCR Industria in mii RON</i>	Sectorul public	Institutiile financiare	Corporate*	Din care IMM	Retail	Alte industrii	Total
Banci si asigurari	6.467.246	2.342.072	0	0	0	0	8.809.318
Gospodariile ale populatiei	0	0	0	0	11.172.179	0	11.172.179
Agricultura	0	0	690.259	253.205	59.531	0	749.790
Electricitate, petrol si gaze naturale	0	0	1.591.986	553.553	6.054	0	1.598.040
Productie	0	0	2.376.441	785.446	126.457	0	2.502.898
Constructii	0	0	1.853.922	793.094	82.269	0	1.936.191
Comert cu amanuntul si en-gros	0	0	2.820.117	1.065.448	308.068	0	3.128.185
Servicii	0	0	2.243.533	724.085	221.268	0	2.464.801
Sector public	3.986.978	0	0	0	55.740	0	4.042.718
Alte industrii	0	0	180.850	0	0	1.694.205	1.875.055
Total	10.454.224	2.342.072	11.757.108	4.174.831	12.031.566	1.694.205	38.279.175

*Categorica "Corporate" include si segmentul "IMM".

Grupul

<i>Articolul 442 (e) CCR Industria in mii RON</i>	Sectorul public	Institutiile financiare	Corporate*	Din care IMM	Retail	Alte industrii	Total
Banci si asigurari	6.467.246	2.384.198	0	0	0	0	8.851.444
Gospodariile ale populatiei	0	0	0	0	11.172.179	0	11.172.179
Agricultura	0	0	690.259	253.205	59.531	0	749.790
Electricitate, petrol si gaze naturale	0	0	1.591.986	553.553	6.054	0	1.598.040
Productie	0	0	2.376.441	785.446	126.457	0	2.502.898
Constructii	0	0	1.853.922	793.094	82.269	0	1.936.191
Comert cu amanuntul si en-gros	0	0	2.820.117	1.065.448	308.068	0	3.128.185
Servicii	0	0	2.243.533	724.085	221.268	0	2.464.801
Sector public	4.000.361	0	0	0	55.740	0	4.056.101
Alte industrii	0	0	179.283	0	0	1.694.451	1.873.734
Total	10.467.607	2.384.198	11.755.541	4.174.831	12.031.566	1.694.451	38.333.363

*Categorica "Corporate" include si segmentul "IMM".

Tabelul de mai jos prezinta o impartire a expunerilor in functie de maturitatea reziduala si pe clase de expunere:

Banca

<i>Articolul 442 (f) CRR in mii RON</i>	Sector public	Institutii financiare	Corporatii	Retail	Alte elemente	Total
Pana la 1 an	8.568.542	1.898.161	5.572.041	615.502	0	16.654.246
Intre 1 an si 5 ani	1.204.679	327.540	3.436.079	3.930.541	0	8.898.839
Mai mare de 5 ani	633.391	39.605	737.947	5.765.570	0	7.176.513
Fara maturitate	47.612	76.766	2.011.041	1.719.953	1.694.205	5.549.577
Total	10.454.224	2.342.072	11.757.108	12.031.566	1.694.205	38.279.175

Grupul

<i>Articolul 442 (f) CRR in mii RON</i>	Sector public	Institutii financiare	Corporatii	Retail	Alte elemente	Total
Pana la 1 an	8.568.542	1.911.740	5.570.474	615.502	0	16.666.258
Intre 1 an si 5 ani	1.218.062	332.695	3.436.079	3.930.541	0	8.917.377
Mai mare de 5 ani	633.391	39.605	737.947	5.765.570	0	7.176.513
Fara maturitate	47.612	100.158	2.011.041	1.719.953	1.694.451	5.573.215
Total	10.467.607	2.384.198	11.755.541	12.031.566	1.694.451	38.333.363

Tabelul de mai jos prezinta o impartire a expunerilor neperformante si a expunerilor restante, precum si impartirea valorii ajustarilor de depreciere pe clase de expuneri. Pentru expunerile neperformante si restante sunt prezentate doar expunerile bilantiere, in timp ce expunerile restante sunt prezentate doar pentru active depreciate.

Banca/Grupul

<i>Articolul 442 (g) CRR in mii RON</i>	Sector public	Institutii financiare	Corporatii	Retail	Total
Credite neperformante	1	788	707.990	1.228.028	1.936.807
Expuneri restante	10.907	0	379.598	1.160.696	1.551.201
Ajustari pentru depreciere individuale	1	0	341.039	500.561	841.601
Ajustari pentru depreciere colective	1.500	3	51.957	71.762	125.222
Provizioane individuale pentru expunerile extrabilantiere	0	0	26.858	0	26.858
Provizioane colective pentru expunerile extrabilantiere	0	0	8.495	0	8.495

Tabelul de mai jos prezinta miscarile in ajustarile pentru depreciere.

Banca/Grupul

Mii RON	31 decembrie 2014	31 decembrie 2013
Ajustari pentru depreciere evaluate individual		
Sold la inceputul perioadei	905.821	699.229
Efectul in contul de profit si pierdere privind provizioanele de depreciere:		
Cheltuiala anului	429.997	426.647
Venituri din reluarea provizioanelor	-160.527	-102.517
Utilizari de ajustari pentru depreciere*	-339.766	-118.100
Efectul variatiei de curs de schimb	6.076	562
Sold la sfarsitul anului	841.601	905.821

Mii RON	31 decembrie 2014	31 decembrie 2013
Ajustari pentru depreciere evaluate colectiv		
Sold la inceputul anului	145.896	146.177
Efectul in contul de profit si pierdere privind provizioanele de depreciere:		
Cheltuiala anului	100.560	131.617
Venituri din reluarea provizioanelor	-122.149	-132.033
Efectul variatiei de curs de schimb	915	135
Sold la sfarsitul anului	125.222	145.896
Total ajustari pentru depreciere	966.823	1.051.717

Banca/Grupul

<i>Articolul 442 CRR</i> Mii RON	2014
Pierderi din creante neacoperite de provizion	108.495
Recuperari din credite si avansuri acordate clientilor	-54.217

11. Active negrevate de sarcini

Obiectul principal de activitate al Bancii este reprezentat de furnizarea de servicii bancare pentru persoane fizice si juridice. Serviciile oferite includ: deschideri de cont curent, plati interne si internationale, operatiuni de schimb valutar, acordarea de finantari pentru nevoi operationale, finantari pe termen mediu, garantii bancare, acreditive. Principala sursa a activelor grevate cu sarcini provine din titluri de datorie gajate urmate de depozite garantate. Cel mai mare volum al activelor negrevate cu sarcini provine din credite si avansuri acordate clientelei urmate de numerar si disponibilitati la Banca Centrala si de titluri de datorie

<i>Mii RON</i>	Valoarea contabila a activelor grevate cu sarcini	Valoarea justa a activelor grevate cu sarcini	Valoarea contabila a activelor negrevate cu sarcini	Valoarea justa a activelor negrevate cu sarcini
Activele institutiei raportoare	111.571		28.623.015	
Instrumente de capital	0	0	12.697	12.697
Titluri de datorie	86.353	86.353	3.123.569	3.123.569
Alte active	25.218		25.486.749	

<i>Mii RON</i>	Valoarea justa a garantiilor reale primite sau a titlurilor proprii de datorie emise care sunt grevate cu sarcini	Valoarea justa a garantiilor reale primite sau a titlurilor proprii de datorie emise care sunt disponibile pentru a fi grevate cu sarcini
Garantii reale primite de institutiile raportoare	0	0
Instrumente de capital	0	0
Titluri de datorie	0	0
Alte garantii reale primite	0	0
Titluri proprii de datorie altele decat obligatiunile proprii garantate sau titlurile garantate cu active	0	0

<i>Mii RON</i>	Datorii corespunzatoare, datorii contingente sau titluri de valoare date cu imprumut	Active, garantii reale primite si titluri proprii de datorii emise, altele decat obligatiunile garantate si titlurile garantate cu active grevate cu sarcini
Valoarea contabila a datoriilor financiare selectate	33.579	25.218

12. Utilizarea ECAI (External Credit Assessment Institution)

Grupul RBI utilizeaza pentru expunerile fata de administratiile centrale tratate in Abordarea Standard evaluarile de credit furnizate de cele trei institutii externe de evaluare a creditului: Standard and Poor's, Moody's si Fitch. Pentru celelalte tipuri de expuneri, se utilizeaza evaluarile de credit furnizate de Standard and Poor's.

Evaluarile de credit furnizate de cele trei institutii externe de evaluare a creditului sunt mapate pe nivele de calitate a creditelor aferente claselor de expuneri definite in Abordarea Standardizata:

ECAIs	Scala de evaluare a calitatii creditului/ Nivelul de calitate a creditului	Standard and Poor's	Moody's	Fitch
Evaluari de credit pe termen lung	1	AAA to AA-	Aaa to Aa3	AAA to AA-
	2	A+ to A-	A1 to A3	A+ to A-
	3	BBB+ to BBB-	Baa1 to Baa3	BBB+ to BBB-
	4	BB+ to BB-	Ba1 to Ba3	BB+ to BB-
	5	B+ to B-	B1 to B3	B+ to B-
	6	CCC+ and below	Caa1 and below	CCC+ and below
Evaluari de credit pe termen scurt	1	A-1+, A-1	P-1	F1+, F1
	2	A-2	P-2	F2
	3	A-3	P-3	F3
	4	Below A-3	NP	Below F3
	5			
	6			

A. Defalcarea expunerilor aferente riscului de credit

La 31 Decembrie 2014, valoarea totala a expunerilor si valorile expunerilor rezultate dupa aplicarea tehnicilor de diminuare a riscului de credit pentru care cerintele de capital se determina aplicand Abordarea Standard, se prezinta dupa cum urmeaza:

Nivel Individual - in mii RON	Expunerea la risc*	Expunerea dupa aplicarea tehnicilor de diminuare a riscului de credit	Cerinte de capital
Clasele de expuneri din Abordarea standardizata	15,233,773	16,047,865	174,365
Administratii centrale sau banci centrale	9,562,933	10,447,229	-
Administratii regionale sau autoritati locale	2	2	0
Entitati din sectorul public	47,233	47,233	3,734
Banci multilaterale de dezvoltare	118,022	268,863	-
Organizatii internationale		-	-

Nivel Individual - in mii RON	Expunerea la risc*	Expunerea dupa aplicarea tehnicilor de diminuare a riscului de credit	Cerinte de capital
	-		
Instituti	-	-	-
Societati, din care cu evaluare de credit ECAI:	2,953,923	2,735,146	95,436
<i>Nivelul de calitate a creditului 5</i>	164,069	164,069	17,759
Retail	389,851	389,569	17,182
Expuneri garantate cu ipoteci asupra bunurilor imobile	201,757	201,738	8,104
Expuneri in stare de nerambursare	56,347	54,380	4,430
Elemente asociate unui risc extrem de ridicat	-	-	-
Obligatiuni garantate	-	-	-
Creante asupra institutiilor si societatiilor cu o evaluare de credit pe termen scurt	-	-	-
Organisme de plasament colectiv (OPC)	-	-	-
Titluri de capital	83,358	83,358	16,106
Alte elemente	1,820,347	1,820,347	29,372

* Valoarea expunerii la risc este reprezentata de valoarea contabila a elementelor bilantiere si extrabilantiere, diminuată cu ajustările de valoare si provizioane, determina aplicand standardele prudentiale

Nivel Consolidat - in mii RON	Expunerea la risc*	Expunerea dupa aplicarea tehnicilor de diminuare a riscului de credit	Cerinte de capital
Clasele de expuneri din Abordarea standardizata	15,768,250	16,582,148	189,660
Administratii centrale sau banci centrale	9,722,192	10,606,488	-
Administratii regionale sau autoritati locale	15	15	0
Entitati din sectorul public	47,233	47,233	3,734
Banci multilaterale de dezvoltare	118,022	268,863	-
Organizatii internationale	-	-	-

Nivel Individual - in mii RON	Expunerea la risc*	Expunerea dupa aplicarea tehnicilor de diminuare a riscului de credit	Cerinte de capital
Institutii	267	280	5
Societati, din care cu evaluare de credit ECAI:	3,173,714	2,954,728	110,910
<i>Nivelul de calitate a creditului 5</i>	173,959	173,959	17,759
Retail	529,858	525,480	23,493
Expuneri garantate cu ipoteci asupra bunurilor imobile	213,205	213,186	8,426
Expuneri in stare de nerambursare	68,457	66,442	5,697
Elemente asociate unui risc extrem de ridicat	-	-	-
Obligatiuni garantate	-	-	-
Creante asupra institutiilor si societatiilor cu o evaluare de credit pe termen scurt	-	-	-
Organisme de plasament colectiv (OPC)	34,048	34,048	-
Titluri de capital	22,629	22,629	3,964
Alte elemente	1,838,611	1,842,756	30,708

* Valoarea expunerii la risc este reprezentata de valoarea contabila a elementelor bilantiere si extrabilantiere, diminuată cu ajustările de valoare si provizioane, determina aplicand standardele prudentiale

13. Expunerea la Riscul de Piata

Raiffeisen Bank S.A. calculeaza cerinta de capital pentru riscul de piata utilizand metodologia standard descrisa in CRR.

Cerinta de capital pentru riscul de piata la 31 Decembrie 2014, respectiv 31 Decembrie 2013 este urmatoarea:

Mii RON	31-Dec-14	31-Dec-13
Cerinte de fonduri proprii pentru riscul de pozitie general aferent instrumentelor de datorie tranzactionate	7,308	6,390
Cerinte de fonduri proprii pentru riscul de pozitie specific aferent instrumentelor de datorie tranzactionate	4	0
Cerinte de fonduri proprii pentru riscul valutar	7,725	1,426

Total cerinte de fonduri proprii pentru riscul de piata	15,037	7,816
---	--------	-------

14. Riscul Operational

In cadrul Raiffeisen Bank S.A. marimea capitalului adecvat profilului de risc operational se calculeaza, atat pentru scopuri interne cat si pentru scopuri prudentiale, dupa **Metoda Abordarii Standard** - metoda descrisa initial in documentele Basel si utilizata pentru calcularea cerintei de capital la nivel de RZB Group.

15. Expuneri din titluri de capital neincluse in portofoliul de tranzactionare

A. Prezentare generala a metodelor contabile si a metodelor de evaluare

Banca are expuneri din titluri de capital clasificate ca disponibile pentru vanzare. Banca a clasificat investitiile in entitatile asociate si asocierile in participatie ca active financiare disponibile pentru vanzare si acolo unde este cazul le evalueaza la cost minus provizionul pentru depreciere.

Activele financiare disponibile pentru vanzare sunt acele active financiare care sunt clasificate ca disponibile pentru vanzare si care nu sunt clasificate drept (a) credite si avansuri, (b) investitii detinute pana la scadenta, sau (c) active financiare desemnate ca fiind evaluate la valoarea justa prin contul de profit sau pierdere.

In cazul activelor financiare disponibile pentru vanzare, atunci cand o scadere in valoarea justa a unui activ financiar disponibil pentru vanzare a fost recunoscuta direct in alte elemente ale rezultatului global si exista dovezi obiective ca activul este depreciat, pierderea cumulata ce a fost recunoscuta direct in alte elemente ale rezultatului global va fi eliminata din conturile de alte elemente ale rezultatului global si recunoscuta in contul de profit si pierdere chiar daca activul financiar nu a fost inca derecunoscut. Valoarea pierderii cumulate care este eliminata din conturile de alte elemente ale rezultatului global in contul de profit si pierdere va fi diferenta dintre costul de achizitie (net de rambursarile de principal si amortizare) si valoarea justa curenta, minus orice pierdere din deprecierea aceluia activ financiar recunoscuta anterior in contul de profit si pierdere.

In cazul in care, in perioada urmatoare, valoarea justa a unui instrument de datorie clasificat drept disponibil pentru vanzare creste, iar aceasta crestere poate fi legata in mod obiectiv de un eveniment care a avut loc ulterior recunoasterii in contul de profit si pierdere a pierderilor anterioare, pierderea din depreciere trebuie eliminata si suma trebuie recunoscuta in contul de profit si pierdere.

De asemenea, Grupul inregistreaza cheltuieli cu deprecierea activelor disponibile pentru vanzare de natura actiunilor daca se constata o depreciere semnificativa sau prelungita a valorii lor juste sub costul de achizitie. Este necesara aplicarea rationamentului profesional pentru a determina ce este „semnificativ” si „prelungit”, iar cand aplica acest rationament Grupul evalueaza, printre alti factori, durata si masura in care valoarea justa a investitiei este mai mica decat costul acesteia.

Oricare cresteri ulterioare de valoare justa a instrumentelor de capital disponibile pentru vanzare care au fost depreciate sunt recunoscute in situatia rezultatului global.

Banca

<i>Articolul 447 (b)- (c) Mii RON</i>	2014
Instrumente de capital	6.598
Nelistate	3.877
Listate	2.721
Investitii in entitati asociate si asocieri in participatie	76.761

Banca

<i>Articolul 447 (d) Mii RON</i>	2014
Castiguri (Pierderi) nete realizate din instrumente de capitaluri proprii	0

Banca

<i>Articolul 447 (e) Mii RON</i>	2014
Castiguri (Pierderi) nete nerealizate din instrumente de capitaluri proprii	436
Din care: incluse in fonduri proprii de nivel 1	-1
Din care: incluse in fonduri proprii de nivel 2	165

16. Expuneri la riscul de rata dobanzii pentru activitati din afara portofoliului de tranzactionare

Obiectivul bancii in ceea ce priveste administrarea riscului de piata este de a controla expunerea bancii la acest tip de risc, prin stabilirea unor limite. Aceste limite privind riscul de piata sunt detaliate in „Politica privind riscul de piata”, care prezinta principalele tipuri de riscuri de piata la care banca este expusa (riscul de curs valutar si riscul de rata a dobanzii), precum si structura si valoarea limitelor de piata. Banca are urmatoarele tipuri de limite de risc de piata:

- pentru riscul de rata a dobanzii: limite de senzitivitate (basis points value) pe total si pe diferite benzi de refixare a dobanzii, limite pentru Valoarea la Risc si limite de stopare a pierderii;
- pentru riscul valutar: limite privind pozitia deschisa pe valute si pe total, limite pentru Valoarea la Risc si limite de stopare a pierderii;
- pentru alte tipuri de risc de piata (ex. riscul de pret): limite privind expunerea notionala, limite pentru Valoarea la Risc si limite de stopare a pierderii.

Funcția de control a riscului de piata este asigurata de un department dedicat din cadrul Directiei Grup Risc Control si Managementul Portofoliului, in conformitate cu Regulamentul de Organizare si Functionare al bancii. Sfera de cuprindere a procesului de administrare al riscului de piata se refera la toate riscurile de piata pe care banca le are la nivel individual si consolidat. Monitorizarea riscurilor de piata la care banca este expusa, se realizeaza cu frecventa zilnica si saptamanala iar raportarea expunerilor la acest risc se face catre conducerea bancii (zilnic) si catre Comitetul de Active si Pasive (lunar).

Riscul principal la care sunt expuse activitatile din afara portofoliului de tranzactionare este riscul de pierdere ca urmare a modificarilor in fluxurile de numerar viitoare sau a valorii de piata a instrumentelor financiare determinate de fluctuatia ratelor de dobanda.

Principalele surse ale riscului de rata a dobanzii din activitatile din afara portofoliului de tranzactionare (banking book) sunt reprezentate de corelatiile imperfecte dintre data maturitatii (pentru activele si datoriile purtatoare de rate fixe de dobanda) sau data refixarii dobanzii (pentru activele si datoriile purtatoare de rate de dobanda variabile), evolutia adversa a curbei dobanzilor (evolutia neparalela a ratelor de dobanda a activelor si pasivelor purtatoare de dobanda) si corelatia imperfecta in ajustarea ratelor de incasat si de platit pentru diferite instrumente financiare cu caracteristici de refixare a dobanzii asemanatoare dar nu identice.

Principalele valute pentru care Banca detine pozitii deschise la riscul de rata dobanzii sunt RON, EUR, USD si CHF. Exista pozitii deschise si in alte valute in afara celor principale inasa de dimensiuni foarte reduse.

La nivelul Bancii gestionarea riscului de rata a dobanzii din activitati din afara portofoliului de tranzactionare (cu exceptia portofoliului de titluri din afara portofoliului de tranzactionare care nu

sunt parte din portofoliul de lichiditate) este realizata de Directia Managementul Bilantului si Portofoliului din cadrul Diviziei Trezorerie si Piete de Capital in concordanta cu Strategia Raiffeisen Bank S.A. in domeniul administrarii riscului de rata a dobanzii din activitati din afara portofoliului de tranzactionare aprobata de catre Comitetul pentru Active si Pasive (ALCO) si in cadrul sistemului de limite de risc de piata aprobate.

Acoperirea riscului de rata a dobanzii se poate realiza prin instrumente bilantiere sau prin instrumente financiare derivate. Instrumentele financiare derivate utilizate de Banca pentru reducerea riscului de rata a dobanzii includ swap-uri pe rata dobanzii a caror valoare se schimba in functie de modificarile ratelor de dobanda.

Pentru a masura riscul de rata a dobanzii, banca calculeaza un gap pentru rata dobanzii, in care fluxurile de numerar aferente activelor si datoriilor sensibile la ratele dobanzii sunt grupate in functie de maturitatea contractuala sau de momentul contractual de refixare a dobanzii. Elementele fara maturitate contractuala si fara reguli contractuale de refixare a dobanzii, cum sunt conturile curente si conturile de economii, sunt modelate si repartizate pe benzi de scadenta.

Riscul de rata a dobanzii pentru activitatile din afara portofoliului de tranzactionare este evaluat cu frecventa saptamanala. Raportarea privind expunerea la riscul de rata a dobanzii se realizeaza cu frecventa lunara in ALCO.

Mai jos este prezentata variatia valorii economice a bilantului (include atat activitatile din portofoliul de tranzactionare cat si cele din afara sa) la data de 31 decembrie 2014 ca urmare a unor socuri de 100bp pentru intreaga curba a randamentelor si ca urmare a unor socuri de 50bp pentru randamentele peste 1 an, defalcata pe valute (presupunand ca nu exista miscari asimetrice in curba dobanzii si o pozitie bilantiara constanta):

Mii RON	100 bp	100 bp	50 bp	50 bp
	Cresteri	Descresteri	Peste 1 an	Peste 1 an
			Cresteri	Descresteri
RON	(15,032)	15,479	(5,596)	5,693
EUR	6,751	(6,609)	4,028	(3,994)
USD	695	(720)	195	(200)
CHF	(4,681)	4,782	(914)	927
Total	(12,267)	12,932	(2,286)	2,426

17. Expunerea la pozitiiile din securitizare

Pozitiile in securitizare detinute de banca reprezinta o securitizare sintetica si sunt originare ca urmare a participarii bancii in initiativa JEREMIE.

Initiativa JEREMIE reprezinta un set de actiuni avand ca obiectiv cresterea accesului la finantare al IMM-urilor. Initiativa este organizata in Romania prin intermediul Fondului European De Investitii, care administreaza fonduri puse la dispozitie de Fondul European de Dezvoltare Regionala (FEDR).

Fondul European de Investitii (EIF), este parte a Bancii Europene de Investitii, si reprezinta principalul instrument de promovare a finantarilor oferite de Comisia Europeana. Fondul ofera capital de risc pentru IMM-uri si furnizeaza garantii institutiilor financiare pentru a acoperi imprumuturile acordate IMM-urilor. Prin programul JEREMIE s-a garantat in proportie de 80% finantarile acordate companiilor eligibile, utilizand surse din Programul Operational Sectorial Cresterea Competitivitatii Economice (POS-CCE).

Obiectivele bancii in legatura cu activitatea de securitizare

In Decembrie 2010, Raiffeisen Bank S.A. a incheiat tranzactia de securitizare sintetica in cadrul initiativei JEREMIE, prin care Fondul European de Investitii (FEI) acopera partial riscul de credit al unui portofoliu de credite acordate de catre banca intreprinderilor mici si mijlocii (IMM). Instrumentul folosit este o garantie de portofoliu care acopera prima pierdere. Prin participarea la acest program, obiectivul bancii este de a eficientiza utilizarea capitalului, beneficiul fiind transferat clientului, printr-un cost mai mic al creditului si o cerinta diminuată de garantare.

Raiffeisen Bank in rolul de originator

In programul JEREMIE, prin contractul semnat cu FEI, acesta din urma garanteaza 80% din fiecare credit eligibil inclus in portofoliu, acoperind pierderile pana la un maxim de 25% din valoarea portofoliului. La 31 Decembrie 2014, volumul portofoliului de credite aflat in securitizare este de 242,185 mii Ron din care 150,841 mii Ron este partea garantata de EIF (la 31 decembrie 2013, portofoliul securitizat a fost in valoare de 215,656 mii Ron), dupa cum urmeaza:

Nivel Individual & Consolidat – Mii RON					
Valoarea totala a expunerilor din securitizari initiale	Protecția creditului pentru expunerile securitizate	Poziții din securitizare: expunere initiala			Valoarea totala ponderata la risc a expunerii
		Total, din care:	deduse din fondurile proprii	supuse unor ponderi de risc *	
242,185	150,841	91,344	-	91,344	6,394

* determinarea cerintelor de capital se efectueaza aplicand Metoda Formulei Reglementate

Mentionam ca in Decembrie 2014 acest program tratat ca securitizare a fost incheiat.

Rolurile bancii in procesul de securitizare

Raiffeisen Bank S.A. nu are investitii in pozitii de securitizare sau resecuritizare.

18. Practici de remunerare si recrutare

Sistemul de remunerare al RBRO este in conformitate cu si promoveaza un management corect si eficient al riscului si nu incurajeaza asumarea de riscuri ce depasesc nivelurile tolerate. Acesta este in linie cu strategia de business, obiectivele, valorile si interesele pe termen lung ale RBRO si ale Grupului RBI si incorporeaza masuri pentru evitarea conflictului de interese.

Politicile de remunerare RBRO sunt aprobate de catre Consiliul de Supravegere RBRO, prin Comitetul de Remunerare .

Sistemul de compensare in RBRO este guvernat de urmatoarele principii:

- Sistemul de compensare sprijina strategia de business si obiectivele pe termen lung ale companiei, interesele si valorile, prin utilizarea setului de KPI-uri RBI si a competentelor culturale cheie.
- Principiile de compensare incorporeaza masuri pentru evitarea conflictului de interese.
- Politica si principiile de compensare sunt in concordanta si promoveaza practici solide si eficiente de management al riscului si evita plata variabila pentru asumarea riscului ce depaseste nivelul tolerat pentru institutie, prin KPI-uri si management de procese (ex: procesul de Management al Performantei, comitete de risc).
- Compensarea este bazata pe o structura functionala si este legata de performanta. In plus, reguli speciale se aplica pentru personalul a carui activitate profesionala are un impact material asupra profilului de risc („angajati identificati”).
- Compensarea este competitiva, sustenabila si rezonabila si este definita in acord cu valoarea relativa muncii, piata si practica.
- Compensarea fixa este principial definita in acord cu conditiile pietei.
- Structura compensarii (proportia platii variabile relativ la compensarea fixa) este echilibrata, ceea ce permite fiecarui angajat un nivel adecvat al remuneratiei, bazat pe salariul fix.
- Plata variabila totala nu limiteaza abilitatea RBRO sa isi intareasca baza de capital.
- Toate programele de plata variabila includ niveluri minime de performanta si praguri maxime de plata.
- Performanta este baza pentru toate schemele de compensare variabila si tine cont de:
  - Performanta RBRO, a unitatii (daca este cazul) si individuala (inclusiv respectarea codului de conduita si cerintelor de conformitate)
  - Costurile de risc, funding si capital.
- Performanta individuala este produsul rezultatelor obtinute si al comportamentelor/ competentelor, bazata atat pe masuri cantitative cat si calitative, evaluata in cadrul procesului de evaluare a performantei si luand in considerare criteriile financiare si non-financiare.
- Performanta Grupului/ unitatii este produsul rezultatelor obtinute plecand de la masuri cantitative, bazate pe un set de KPI-uri.
- Personalul angajat in functii de control este compensat independent de unitatea de business pe care o supravezeste, are autoritatea adecvata si remuneratia acestor angajati este determinata pe baza realizarii obiectivelor proprii, netinand cont de rezultatele zonei pe care o monitorizeaza. Structura de remuneratie fixa si variabila trebuie sa fie in favoarea remuneratiei fixe.

- Platile variabile garantate sunt utilizate in mod exceptional, putand fi oferite in primul an de contract.
- Platile legate de incetarea anticipata a unui contract vor reflecta performanta avuta de-a lungul timpului si nu vor rasplati performanta slaba.

Compensarea variabila reprezinta un element important al abordarii compensarii totale, scopul sau fiind de a atrage, motiva si retine angajatii. Asadar, trebuie sa aiba la baza criterii clare de performanta, cantitative si calitative care sunt legate de valoarea adaugata ajustata la risc.

Daca unui angajat i se plateste compensare variabila, aceasta se face pentru performanta masurata. Performanta se traduce in rezultate si comportamente: „ce” si „cum”, conform sistemului de management al performantei. Asadar toate schemele de compensare variabila sunt legate de managementul performantei sau un sistem comparativ de setare al tintelor.

Compensarea variabila este rezonabila si balansata in comparatie cu salariul de baza si in linie cu practicile pietei locale. Fiecare schema de plata variabila defineste un nivel tinta de plata variabila. Tinta de plata variabila poate fi exprimata ca procent din salariu sau in suma absoluta si reprezinta nivelul de plata variabila la o performanta de 100%.

Procesul de management al performantei furnizeaza o diferentiere a nivelurilor de performanta individuala, iar plata variabila este corespunzatoare. Diferentierea performantei este un element necesar al unei culturi a performantei – angajatii cu performante ridicate sunt diferentiati de cei cu performanta medie sau slaba.

Sistemele de compensare variabila (din punct de vedere al masurarii performantei si alocarii in cadrul institutiei) reflecta toate tipurile de risc prezent sau viitor, inclusiv riscuri dificil de masurat precum riscul de lichiditate, reputational si operational si sa ia in considerare costul capitalului si lichiditatea necesare.

Masurarea performantei pentru angajatii din functii de control (ex: risc, audit, conformitate) reflecta cerintele specifice acestor functiuni. Compensarea angajatilor din functiile de control este in acord cu atingerea obiectivelor legate de functiunile respective si intr-o maniera independenta de ariile de business pe care le supravegheaza, dar proportional cu rolul acestora in banca.

Principii referitoare la „Angajati Identificati”

In 2014, RBRO s-a concentrat spre urmarirea si adaptarea la modificarile din cadrul reglementarilor de remunerare, atat la nivel european cat si la nivel local. Impactul major asupra politicii de remunerare a fost generat de directivele europene CRD IV / CRR. Tinand cont de acestea, dar si de proiectul de adaptare la noile cerinte lansat de grupul RBI, s-a actualizat si aprobat o noua politica de remunerare in cadrul RBRO.

Remunerare variabila – reglementari speciale

Toate platile variabile, incluzand orice plata amanata, sunt efectuate numai daca sunt indeplinite urmatoarele criterii:

- Acest lucru este sustenabil din punct de vedere al situatiei financiare a Grupului RBI si al RBRO, justificat in functie de performanta bancii, a directiei sau a individului.
- Se atinge un profit net.

In 2014, urmand principiile generale si specifice de alocare, plata remuneratiei variabile (inclusiv acordarea platilor amanate) pentru categoria de angajati identificati se calculeaza si plateste astfel:

- 60% din bonusul anual se plateste imediat in numerar in proportie de 50% (plata imediata) si 50% prin Planul de Actiuni Fantoma al RBI, care se plateste dupa o perioada de retentie de un an.
- 40% din bonusul anual se amana pe o perioada de 3 ani. Plata e face proportional, 50% numerar si 50% prin Planul de Actiuni Fantoma.

Informatii cantitative cu privire la remuneratia angajatilor identificati sunt prezentate mai jos:

Numarul membrilor in echivalent norma intreaga	84
Numarul membrilor organului de conducere în funcția sa de conducere	7
Remunerația fixă totală (în euro), din care:	7,348,329
- numerar	7,348,329
- acțiuni și instrumente legate de acțiuni	-
- alte tipuri de instrumente	-
Remunerație variabilă totală (în euro), din care:	-
- numerar	-
- acțiuni și instrumente legate de acțiuni	-
- alte tipuri de instrumente	-
Suma totală a remunerației variabile acordate pentru anul 2014 și care a fost amânată (în euro), din care:	-
- numerar	-

- acțiuni și instrumente legate de acțiuni	-
- alte tipuri de instrumente	-
Art. 450 alin.(1) lit.h) pct.(iii) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 - suma totală a remunerației variabile amânate, datorate și neplătite, acordată în anii anteriori și nu în anul N (în euro)	-
Suma totală a ajustărilor explicite în funcție de performanță de tip expost aplicate în anul N remunerațiilor acordate în anii anteriori (în euro)	-
Numărul de beneficiari ai remunerațiilor variabile garantate (plăți noi cu încadrarea)	-
Suma totală a remunerațiilor variabile garantate (plăți noi cu încadrarea) (în euro)	-
Numărul de beneficiari ai plăților compensatorii	-
Suma totală a plăților compensatorii acordate în anul N (în euro)	-
Art. 450 alin.(1) lit. h) pct.(vi) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 - cea mai mare plată compensatorie acordată unei singure persoane (în euro)	-
Numărul de beneficiari ai contribuțiilor la beneficiile discreționare de tipul pensiilor în anul N	-
Suma totală a contribuțiilor la beneficiile discreționare de tipul pensiilor (în euro) în anul N	-
Suma totală a remunerației variabile acordate pe perioade multianuale potrivit programelor care nu sunt revizuite anual (în euro)	-

În Raiffeisen Bank S.A., politica de recrutare pentru selectarea membrilor structurii de conducere stabilește criteriile și procedura conform cărora trebuie evaluată compatibilitatea celor propuși/numiți ca membri ai organului de conducere, dar și criteriile de evaluare a celor care ocupă funcții cheie.

Politica privind calificarea și experiența (Fit & Proper) din RBRO nu înlocuiește cerințele legale locale cu privire la poziționarea membrilor conducerii sau a celor care dețin funcții cheie. Mai mult decât atât, aceasta stabilește procedurile interne aplicabile și criteriile pentru evaluarea compatibilității, în concordanță cu prevederile legale locale (Regulamentul BNR nr. 5/ 2013 cu privire la cerințele de prudențialitate ale instituțiilor de credit, Regulamentul BNR nr. 6/ 2008 privind începerea activității și modificările în situația instituțiilor de credit, persoane juridice române și a sucursalelor din România ale instituțiilor de credit din state terțe etc).

De asemenea, politica definește măsurile ce trebuie aplicate în situațiile în care aceste persoane nu sunt compatibile pentru pozițiile în cauză și cum se asigură compatibilitatea permanentă.

Politica privind calificarea și experiența (Fit & Proper) din RBRO a fost elaborată pe baza direcțiilor stabilite în 22 Noiembrie 2012 de către Autoritatea Bancară Europeană (EBA) în vederea evaluării gradului de compatibilitate a membrilor organelor de conducere și celor care ocupă funcții cheie și în concordanță cu cerințele legale.

Întrucât atât îndrumarul EBA cât și Regulamentul BNR nr. 5/ 2013 cuprind mențiuni cu privire la importanța diversității la nivelul conducerii superioare, în plus față de setul standard de criterii de compatibilitate reglementat prin politica privind calificarea și experiența, suntem conștienți că diferențele de gen, culturale, de educație și experiența ale membrilor conducerii superioare nu pot decât să adauge mai multă valoare organizației noastre.

Având în vedere structura actuală a organului de conducere, facem precizarea că principiul diversității din punct de vedere al genului a fost pus în aplicare prin numirea doamnei Anca Ioan în cadrul Consiliului de Supraveghere al Raiffeisen Bank S.A.

Informații cu privire la cunoștințele, calificările și expertiza efectivă a membrilor organului de conducere sunt prezentate pe site-ul băncii (www.raiffeisen.ro) la sub-sectiunea *Despre Raiffeisen Bank/Structuri de Administrare*.

19. Efectul de levier

Efectul de levier reprezintă acumularea excesivă de către bănci a unor expuneri în raport cu fondurile lor proprii. Indicatorul efectului de levier poate fi considerat un indicator simplificat de solvabilitate datorită faptului că măsoară volumul activelor neponderate la risc comparativ cu fondurile proprii de nivel 1. Raiffeisen Bank S.A. monitorizează nivelul și modificările indicatorului efectului de levier, precum și riscul legat de efectul de levier ca parte a procesului de evaluare a adecvării capitalului intern (ICAAP).

20. Utilizarea abordării IRB în ceea ce privește riscul de credit

A. *Tipurile de abordări aprobate de Banca Națională a României*

A.1. Abordarea bazată pe modele interne de rating (IRB)

Raiffeisen Bank S.A. aplică metoda IRB, exceptând tipurile de expuneri pentru care a fost primită aprobarea de aplicare a Abordării Standard (permanent sau temporar), detaliate după cum urmează:

A.2. Abordarea Standard Permanent

Conform prevederilor art. 150 din CRR, pentru următoarele clase de expuneri, banca îndeplinește condiții de utilizare parțială permanent:

- Expuneri față de administrațiile centrale sau băncile centrale, exprimate în moneda Ron sau într-o valută a unui stat membru UE
- Expuneri față de Organizații Internaționale
- Expuneri față de Bănci Multilaterale de Dezvoltare
- Expuneri față de organismele administrative și entitățile fără scop lucrativ, incluzând Entități aparținând sectorului public și biserici și comunități religioase
- Expuneri de tip retail aferente clienților persoane fizice cu tratament non-retail, credite pentru achiziția de autoturisme sau cei care beneficiază de expuneri sub formă de scrisori de garanție

Aplicarea Abordării Standard Permanent pentru aceste clase de expuneri se datorează numărului limitat al contrapartilor iar implementarea unui sistem de rating pentru contrapartile respective constituie un efort excesiv pentru bancă, sau datorită apartenenței la unități operaționale de mică importanță, claselor de expuneri sau tipurilor de expuneri care nu sunt semnificative din perspectiva dimensiunii și a profilului de risc.

A.3. Abordarea Standard Temporar

Expuneri de tip retail, reprezentate de portofoliile de clienți de tip Professionals (din portofoliul Micro), respectiv cel achiziționat de la Citibank în 2013, au aprobarea de a utiliza temporar abordarea standard, până la aprobarea utilizării IRB

B. Structura sistemelor interne de rating

Rating-urile externe sunt aplicate in mod direct doar in cazul operatiunilor de securitizare (nu este cazul pentru Raiffeisen Bank S.A.).

Pentru toate celelalte tipuri de active, un rating extern existent nu inlocuieste un rating intern si prin urmare nu anuleaza obligativitatea crearii unui rating intern. Rating-urile externe nu sunt utilizate ca input in niciunul dintre modelele de rating interne; rating-urile externe sunt utilizate doar in scopul comparatiei cu rating-urile interne. In procesul de determinare a rating-urilor interne, rating-urile externe si documentatia acestora sunt folosite exclusiv ca informatie aditionala.

Comparatia intre rating-urile interne si cele externe in tabele de mapare constituie un element de baza cu precadere in procesul de validare a modelelor de rating aferente portofoliilor cu probabilitate de nerambursare scazuta ("low-default").

Tabelul urmator prezinta tipurile de expuneri si modelul de rating folosit pentru fiecare dintre acestea:

Clasa de expuneri	Modelul de rating								
	CORP	LCO	SMB	SLOT	INS	SOV	LRG	FIN	CIU
Administratii centrale sau Banci centrale						X			
Municipalitati/Administratii publice locale							X		
Societati din sectorul public	X	X				X	X		
Banci Multilaterale de Dezvoltare								X	
Organizatii Internationale						X			
Institutii financiare								X	
Corporatii	X	X	X		X			X	X
Finantari specializate				X					
Persoane fizice non-retail	X	X							
Creante provenind din titluri de capital	X	X		X	X			X	

CORP: Corporatii/Companii, LCO: Companii Mari, SMB: Intreprinderi Mici si Mijlocii (IMM), SLOT: Finantari specializate, INS: societati de asigurare, SOV: Administratii Centrale, LRG: Administratii Publice Locale, FIN: Institutii Financiare, CIU: organisme de plasament colectiv

B.1 Utilizarea estimarilor interne

In conformitate cu abordarea IRB, estimari ale parametrilor interni de risc sunt utilizate nu doar in calcularea cerintei de capital, dar si pentru determinarea costului standard al riscului si capitalului economic.

B.2 Mecanisme de control pentru sistemele de rating

Modelele de rating non-retail sunt validate centralizat la nivelul RBI AG pentru toate institutiile membre ale Grupului RBI, de catre o structura subordonata sefului diviziei "Risk Controlling". Prin urmare, aceasta structura este independenta de zonele unde riscul de credit este generat. Sistemele de rating sunt revizuite cu ajutorul unor mecanisme de validare, pe baza urmatoarelor metode:

- Evaluarea documentatiei modelelor de rating
- Evaluarea ipotezelor ce stau la baza modelelor de rating (model design)

- Evaluarea calitatii datelor utilizate pentru validare
- Evaluarea aplicarii rezultatelor modelelor de rating
- Analize ale distributiei
- Monitorizarea performantei de discriminare a rating-ului final
- Evaluarea performantei de discriminare a input-urilor individuale si a sub-modulelor sistemelor de rating
- Comparatia intre rata de nerambursare estimata si cea observata
- Evaluarea stabilitatii modelului de rating
- Determinarea si analiza matricelor de migrare
- Monitorizarea relatiei intre rating-urile interne si cele externe

B.3 Descrierea procesului de rating intern

B.3.1 Informatii generale

Un client este alocat unui anumit model de rating pe baza clasei de expuneri in care este incadrat la momentul calcularii rating-ului. Aceasta mapare intre clasa de expuneri si modelul de rating adecvat constituie o parte fixa a bazei de date de rating, ce documenteaza pasii de urmat in crearea unui rating, impreuna cu procesul de rating in sine.

In toate modelele de rating utilizate in Grupul RBI, "principiul celor patru ochi" (controlul dual) este aplicat cu strictete. Principiile de conformitate sunt documentate in baza de date de rating. Toti angajatii si comitetele implicate in procesul de rating trebuie inregistrati in aceasta baza de date.

Creantele provenite din titluri de capital sunt alocate unui model de rating in functie de tipul clientului respectiv. Pentru aceste tipuri de active expunerile ponderate sunt determinate folosindu-se metoda PD/LGD.

B.3.2 Modelul de rating Corporatii

Aria de Aplicabilitate

Clientii Corporatii/Companii sunt alocati fie modelului de rating Corporatii Mari, fie Corporatii, fie IMM. Delimitarea intre modelele Corporatii si IMM se bazeaza pe urmatoarele doua criterii, pentru care pragurile de delimitare sunt stabilite la nivelul fiecarei tari: "cifra de afaceri" si "expunerea fata de banca". Delimitarea intre modelele Corporatii Mari si Corporatii se bazeaza pe pragurile stabilite pentru criteriile "total venituri" si "total active"; ambele praguri trebuie depasite pentru incadrarea in modelul Corporatii Mari.

Dezvoltare si Obiective

Modelul de rating Corporatii a fost dezvoltat de experti RBI, pe baza datelor interne colectate din toate unitatile Grupului RBI, folosind metode statistice moderne, precum si rationamente expert ale analistilor de rating din RBI Viena si din alte unitati ale Grupului RBI.

Parametri cantitativi si calitativi sunt combinati statistic pentru a obtine o evaluare completa a bonitatii clientului.

Cu toate ca acesta este un model de rating statistic, analistul de rating poarta responsabilitatea finala a rating-ului alocat, astfel ca este necesara o evaluare critica a situatiilor financiare ale clientului, precum si a parametrilor de natura calitativa relevanti. Daca este necesar, analistul de rating poate ajusta manual rating-ul, astfel incat acesta sa reflecte cat mai exact bonitatea clientului.

Modelul de Rating

Modelul de rating Corporatii are doua componente:

- Analiza cantitativa
Modelul este bazat pe evaluarea informatiilor financiare ale clientului. Variabilele cantitative incluse in model, precum si ponderea fiecarei variabile, au fost determinate statistic, avand ca scop maximizarea performantei de discriminare pe o perioada de un an. Scorul cantitativ tine seama si de tendintele recente in situatia financiara a clientului, precum si de perspectivele acestuia.
- Analiza calitativa
Sectiunea calitativa se bazeaza pe un set de intrebari-cheie, la care analistul de rating furnizeaza raspuns. Setul de intrebari este construit intr-o maniera care sa favorizeze o evaluare obiectiva. Variabilele calitative, ponderea fiecarei variabile, precum si scorul alocat fiecarui posibil raspuns au fost determinate statistic, avand ca scop maximizarea performantei de discriminare pe o perioada de un an.

Rating-ul clientilor Corporatii rezulta din combinarea optima a evaluarii cantitative cu evaluarea calitativa, precum si posibile semnale de avertizare. Modelul de rating Corporatii evalueaza riscul in mod diferit in functie de sectorul de activitate a clientului si tara de resedinta a acestuia.

Output-ul modelului de rating

Rezultatul final al modelului de rating Corporatii este incadrarea clientului in una dintre cele 25 de clase de rating, fiecare avand alocata o probabilitate de nerambursare.

Rating-ul clientului este un factor esential in decizia de creditare si influenteaza semnificativ conditiile in care un client este creditat. De asemenea, rating-ul constituie baza pentru determinarea cerintei de capital.

Procesul de rating

Responsabilul de Clientela obtine situatiile financiare si informatiile aditionale necesare pentru rating. Aceste informatii sunt transmise catre analistul de rating, impreuna cu solicitarea de a alocata un rating clientului respectiv. Din acest moment, Responsabilul de Clientela nu mai are o influenta directa in determinarea rating-ului.

Parametrii cantitativi si calitativi sunt inregistrati si procesati in modelul de rating exclusiv de catre analistul de rating. Rezultatul acestui proces il constituie determinarea unui rating intern si astfel incadrarea clientului intr-o clasa de rating. Rating-urile astfel create sunt documentate in baza de date de rating.

B.3.3 Modelul de rating Corporatii Mari

Aria de Aplicabilitate

Clientii Corporatii/Companii sunt alocati fie modelului de rating Corporatii Mari, fie Corporatii, fie IMM. Delimitarea intre modelele Corporatii si IMM se bazeaza pe urmatoarele doua criterii, pentru care pragurile de delimitare sunt stabilite la nivelul fiecarei tari: "cifra de afaceri" si "expunerea fata de banca". Delimitarea intre modelele Corporatii Mari si Corporatii se bazeaza pe pragurile stabilite

pentru criteriile "total venituri" si "total active"; ambele praguri trebuie depasite pentru incadrarea in modelul Corporatii Mari.

Dezvoltare si Obiective

Modelul de rating Corporatii Mari a fost dezvoltat de experti RBI, pe baza rating-urilor externe, a informatiilor financiare aferente acestor rating-uri externe, precum si pe baza datelor interne colectate din toate unitatile Grupului RBI, folosind metode statistice moderne, precum si rationamente expert ale analistilor de rating din RBI Viena si din alte unitati ale Grupului RBI.

Parametri cantitativi si calitativi sunt combinati pentru a obtine o evaluare completa a bonitatii clientului.

Analistul de rating poarta responsabilitatea finala a rating-ului alocat, astfel ca este necesara o evaluare critica a situatiilor financiare ale clientului, precum si a parametrilor de natura calitativa relevanti. Daca este necesar, analistul de rating poate ajusta manual rating-ul, astfel incat acesta sa reflecte cat mai exact bonitatea clientului.

Modelul de Rating

Modelul de rating Corporatii Mari are doua componente:

- Analiza cantitativa
Modelul este bazat pe evaluarea informatiilor financiare ale clientului. Variabilele cantitative incluse in model, precum si ponderea fiecarei variabile, au fost determinate statistic, avand ca scop maximizarea performantei de discriminare pe o perioada de un an.
- Analiza calitativa
Sectiunea calitativa se bazeaza pe un set de intrebari-cheie, la care analistul de rating furnizeaza raspuns. Setul de intrebari este construit intr-o maniera care sa favorizeze o evaluare obiectiva.

Rating-ul clientilor Corporatii Mari rezulta din combinarea evaluarii cantitative cu evaluarea calitativa, luand in calcul tendintele recente in situatia financiara a clientului, perspectivele acestuia, precum si posibilele semnale de avertizare. Modelul de rating Corporatii Mari evalueaza riscul in mod diferit in functie de sectorul de activitate al clientului si tara de resedinta a acestuia.

Output-ul modelului de rating

Rezultatul final al modelului de rating Corporatii Mari este incadrarea clientului in una dintre cele 25 de clase de rating, fiecare avand alocata o probabilitate de nerambursare.

Rating-ul clientului este un factor esential in decizia de creditare si influenteaza semnificativ conditiile in care un client este creditat. De asemenea, rating-ul constituie baza pentru determinarea cerintei de capital.

Procesul de rating

Responsabilul de Clientela obtine situatiile financiare si informatiile aditionale necesare pentru rating. Aceste informatii sunt transmise catre analistul de rating, impreuna cu solicitarea de a aloca un rating clientului respectiv. Din acest moment, Responsabilul de Clientela nu mai are o influenta directa in determinarea rating-ului.

Parametrii cantitativi si calitativi sunt inregistrati si procesati in modelul de rating exclusiv de catre analistul de rating. Rezultatul acestui proces il constituie determinarea unui rating intern si astfel incadrarea clientului intr-o clasa de rating. Rating-urile astfel create sunt documentate in baza de date de rating.

B.3.4 Modelul de rating Intreprinderi Mici si Mijlocii (IMM)

Aria de Aplicabilitate

Delimitarea intre modelele Corporatii si IMM se bazeaza pe urmatoarele doua criterii, pentru care pragurile de delimitare sunt stabilite la nivelul fiecarei tari: "cifra de afaceri" si "expunerea fata de banca".

Dezvoltare si Obiective

Modelul de rating IMM a fost dezvoltat de catre Departamentul Credit Management Retail din RBI, in colaborare cu Departamentul Credit Management Corporatii din RBI. Parametri cantitativi si calitativi sunt combinati sistematic pentru a obtine o evaluare completa a bonitatii clientului.

Analistul de rating poarta responsabilitatea finala a rating-ului alocat, astfel ca este necesara o evaluare critica a situatiilor financiare ale clientului, precum si a parametrilor de natura calitativa relevanti. Daca este necesar, analistul de rating poate ajusta manual rating-ul, astfel incat acesta sa reflecte cat mai exact bonitatea clientului.

Modelul de Rating

Modelul de rating IMM are trei componente:

- **Analiza cantitativa**
Modelul este bazat pe evaluarea informatiilor financiare ale clientului. Variabilele cantitative incluse in model au fost determinate statistic, pe baza performantei lor de discriminare.
- **Analiza calitativa**
Sectiunea calitativa se bazeaza pe un set de 31 de parametri, grupati in sase categorii principale. Parametrii sunt determinati in urma unui proces de selectie si evaluare statistica, dar incorporeaza si experienta expertilor in creditare IMM.
- **Analiza comportamentala**
In cadrul componentei comportamentale a rating-ului, sunt evaluate informatii cu privire la operatiunile de cont curent, produsele de creditare si de leasing ale clientului IMM. Datele sunt livrate automat, cu o frecventa lunara. Rating-ul clientilor IMM rezulta din combinarea evaluarii cantitative, calitative si comportamentale.

Output-ul modelului de rating

Rezultatul final al modelului de rating IMM este incadrarea clientului in una dintre cele 12 clase de rating, fiecare avand alocata o probabilitate de nerambursare.

Rating-ul clientului este un factor esential in decizia de creditare si influenteaza semnificativ conditiile in care un client este creditat.

Procesul de rating

Rating-ul este determinat de catre Responsabilul de Clientela IMM si Analistul de Risc IMM, cu experienta si buna cunoastere a segmentului IMM. Responsabilul de Clientela IMM are doar dreptul de a initia si propune un rating, care este apoi revizuit de catre Analistul de Risc IMM, respectandu-se "principiul celor patru ochi" (control dual). Rating-urile astfel create sunt documentate in baza de date de rating.

B.3.5 Modelul de rating Administratii Centrale (Rating-ul de tara)

Aria de Aplicabilitate

Rating-ul de tara este aplicabil ca:

- Rating de contraparte pentru Administratia Centrala, Banca Centrala si entitati cu scop administrativ subordonate direct Administratiei Centrale.
- Estimare a riscului de tara, in scopul alocarii de limite de tara in cadrul unor tranzactii transfrontaliere.
- Estimare a riscului de transfer

In cazul aplicarii ca rating de contraparte, rating-ul este utilizat atat pentru expunerile denominate in moneda nationala, cat si in monede straine.

Dezvoltare si Obiective

Modelul de rating Administratii Centrale a fost introdus in Decembrie 1999, ca raspuns la criza din Asia din 1997/98. Modelul a fost revizuit in 2002, pentru a raspunde cerintelor Basel II. Cu ajutorul acestui model de rating Grupul RZB poate evalua riscul de tara, pe baza informatiilor publice disponibile cu privire la situatia economica si politica din tara respectiva.

Scorul total este mapat cu o clasa de rating, careia ii corespunde o probabilitate de nerambursare. Modelul prezinta o corelatie ridicata cu rating-urile externe.

In cadrul Grupului RZB, rating-ul de tara este determinat intr-o maniera centralizata, de catre un department specializat din RBI AG, si pus la dispozitia tuturor entitatilor Grupului RZB. Rating-ul de tara RZB este singurul rating ce poate fi utilizat in aplicatiile de credit pentru contraparti Administratii Centrale.

Modelul de Rating

Modelul de rating Administratii Centrale diferentiaza intre tari industrializate si tari in dezvoltare. Aceasta distinctie se face ca urmare a faptului ca nivelul de datorie externa, capacitatea de acoperire a serviciului datoriei si nivelul de lichiditate externa sunt factori extrem de importanti in evaluarea riscului tarilor in dezvoltare, dar prezinta doar o importanta secundara in evaluarea riscului tarilor industrializate.

Modelul de rating pentru tarile industrializate este bazat pe criteriile Tratatului de la Maastricht.

Modelul de rating pentru tarile in dezvoltare este format din 15 parametri cantitativi si 12 calitativi. Parametrii inclusi in model explica intr-o maniera adecvata schimbarile in pozitia economica si externa ale unei tari.

Procesul de rating

Rating-urile de tara sunt create intr-o maniera centralizata de catre un department de analiza specializat din cadrul RBI AG, ce opereaza independent de zona de front office. Rating-ul este creat si arhivat intr-o baza de date interna, apoi pus la dispozitia entitatilor Grupului. Rating-ul de tara stocat in aceasta baza de date este utilizat in mod automat ca plafon de tara in alte modele de rating.

Analiza cantitativa se bazeaza pe informatii publice disponibile din surse de incredere precum Fondul Monetar International, Banca Mondiala, institute nationale de statistica, Institute of International Finance, Economist Intelligence Unit. Analiza calitativa se bazeaza pe informatii din presa, din rapoarte de risc specializate si din discutii cu manageri din tarile respective.

Un rating este creat pentru fiecare dintre tarile pentru care entitatile din Grupul RBI au stabilite limite de tara, asadar nu doar in cazurile in care exista o expunere fata de o contraparte de tip Administratie Centrala sau Banca Centrala. Acest lucru inseamna ca numarul tarilor cu rating este mai mare decat numarul expunerilor active fata de Administratiile Centrale sau Bancile Centrale.

Departamentele de relatie cu clientela solicita initierea unui rating de tara ori de cate ori noi limite de tara sunt solicitate sau atunci cand sunt prezentate aplicatii de credit pentru contraparti de tip Administratie Centrala.

Rating-urile sunt de regula determinate cel putin de doua ori pe an si revizuite in mod constant de catre analisti pentru a tine seama de posibile tendinte negative.

Ca si in cazul celorlalte modele de rating din Grupul RBI, este respectat "principiul celor patru ochi" (control dual).

B.3.6 Modelul de rating Banci si Institutii Financiare

Aria de Aplicabilitate

Modelul de rating pentru banci si institutii financiare este utilizat in Grupul RBI pentru evaluarea bonitatii contrapartilor de tip institutie financiara. Rating-ul este un factor esential in decizia de creditare.

Dezvoltare si Obiective

RZB a conceput acest model de rating la mijlocul anilor 1990, dar modelul a cunoscut si dezvoltari ulterioare. Cea mai recenta adaptare a modelului dateaza din 2001, varianta ce este utilizata pana in prezent. Modelul este aplicat in mod uniform pentru evaluarea tuturor bancilor si institutiilor financiare nebancale.

Un element esential al modelului il constituie comparatia intre entitati similare; banci din aceeasi regiune economica si avand modele de afaceri similare sunt comparate intre ele. Modelul de rating Banci si Institutii Financiare este un model expert.

Modelul prezinta o corelatie ridicata cu rating-urile externe.

Modelul de Rating

Modelul de rating pentru banci cuprinde urmatoarele sectiuni: sectiunea cantitativa, cea calitativa, estimarea riscului si evaluarea calitatii informatiilor.

Urmatorii parametri sunt analizati in sectiunea cantitativa:

- Profitabilitatea (sunt analizati diversi indicatori de profitabilitate, structura veniturilor si evolutia veniturilor in timp)
- Capitalizarea (indicatori de capital, evolutia in timp, structura capitalului, rata de acoperire a capitalului)
- Structura de finantare si lichiditatea
- Calitatea activelor (structura activelor in general si a portofoliului de credite in special, evolutia in timp, nivelul creditelor neperformante si gradul de acoperire cu provizioane)

Sectiunea calitativa evalueaza mediul in care institutia financiara opereaza, precum si alte informatii, ca de exemplu:

- Actionarii si bonitatea lor
- Probabilitatea de a primi sprijin financiar, intern sau extern
- Riscul sectorului bancar in general

- Pozitia bancii in cadrul sectorului bancar
- Evaluarea strategiei si a managementului

Rating-ul bancii este plafonat de rating-ul tarii in care opereaza (asa cum rezulta acesta din modelul de rating Administratii Centrale).

Output-ul modelului de rating

Modelul are noua clase de rating.

In paralel cu procesul de determinare a rating-ului, analistul intocmeste o analiza scrisa ce contine evaluarea informatiilor esentiale, de natura cantitativa si calitativa, pentru contrapartea respectiva.

Procesul de rating

Rating-urile pentru banci si institutii financiare nebancale sunt create intr-o maniera centralizata de catre un departament de analiza specializat din cadrul RBI AG, ce opereaza independent de zona de front office. Rating-ul este creat si arhivat intr-o baza de date interna, apoi pus la dispozitia entitatilor Grupului.

Departamentele de relatie cu clientela solicita initierea unui rating cu ocazia intocmirii unei aplicatii de credit pentru contraparti de tip banci/institutii financiare nebancale. Pentru toti clientii activi, rating-ul este actualizat o data pe an sau ori de cate ori apar informatii de natura a influenta rating-ul.

Nici analistul si nici o alta autoritate din cadrul Grupului nu are autoritatea de a modifica rating-ul final produs de model.

B.3.7 Modelul de rating Companii de Asigurare

Aria de Aplicabilitate

Modelul de rating pentru companii de asigurare este utilizat in Grupul RBI pentru evaluarea bonitatii contrapartilor de tip companii de asigurare sau similare. Rating-ul este un factor esential in decizia de creditare.

Dezvoltare si Obiective

Modelul de rating a fost dezvoltat intern in 2002, pe baza experientei acumulate prin dezvoltarea si utilizarea modelului de rating Banci si Institutii Financiare. Modelul este aplicat in mod uniform pentru evaluarea tuturor companiilor de asigurari la nivel international.

Sectiunea cantitativa a modelului de rating Companii de Asigurare este construita pe baza unui sistem de tip benchmark si constituie un model expert.

Modelul de Rating

Modelul de rating pentru companii de asigurare cuprinde urmatoarele sectiuni: sectiunea cantitativa, cea calitativa si estimarea riscului. Atat indicatorii financiari, cat si ponderile acestora in cadrul modelului difera in functie de tipul produselor de asigurare oferite de companie: asigurari generale sau asigurari de viata.

Urmatorii parametri sunt analizati in sectiunea cantitativa:

- Venituri
- Structura primelor subscribe
- Capitalizare si solvabilitate

- Rezerve actuariale
- Lichiditate

Sectiunea calitativa evalueaza mediul in care compania de asigurari opereaza, precum si alte informatii, ca de exemplu:

- Actionarii si bonitatea lor
- Probabilitatea de a primi sprijin financiar, intern sau extern
- Modificari in cadrul legislativ ce reglementeaza sectorul asigurarilor
- Riscul economic in general si in sectorul asigurarilor in special, pe piata unde compania opereaza
- Pozitia companiei in cadrul sectorului de asigurari

Output-ul modelului de rating

Modelul are noua clase de rating.

In paralel cu procesul de determinare a rating-ului, analistul intocmeste o analiza scrisa, ce contine evaluarea informatiilor esentiale, de natura cantitativa si calitativa, pentru contrapartea respectiva.

Procesul de rating

Rating-urile pentru companiile de asigurari sunt create intr-o maniera centralizata de catre un department de analiza specializat din cadrul RBI AG, ce opereaza independent de zona de front office. Rating-ul este creat si arhivat intr-o baza de date interna, apoi pus la dispozitia entitatilor Grupului.

Departamentele de relatie cu clientela solicita initierea unui rating cu ocazia intocmirii unei aplicatii de credit pentru contraparti de tip companii de asigurari. Pentru toti clientii activi, rating-ul este actualizat o data pe an sau ori de cate ori apar informatii de natura a influenta rating-ul.

Nici analistul si nici o alta autoritate din cadrul Grupului nu are autoritatea de a modifica rating-ul final produs de model.

B.3.8 Modelul de rating Organisme de Plasament Colectiv (OPC)

Aria de Aplicabilitate

Modelul de rating pentru OPC este utilizat in Grupul RBI pentru evaluarea bonitatii contrapartilor de tip fonduri de investitii sau similare. Rating-ul este un factor esential in decizia de creditare.

Dezvoltare si Obiective

Modelul de rating a fost dezvoltat in 2006. Modelul este aplicat in mod uniform pentru evaluarea tuturor companiilor de asigurari la nivel international, tinand seama in special de reglementarile stabilite prin directiva Uniunii Europene privind UCITS.

Modelul de rating OPC dezvoltat de RZB produce un rating relevant din punct de vedere al riscului de credit, nu din punct de vedere al deciziei de investitie. Obiectivul rating-ului este de a estima riscul de credit al contrapartilor ce din punct de vedere legal si organizational au structura unui organism de plasament colectiv.

Modelul de Rating

Modelul de rating pentru OPC cuprinde doua sectiuni, cantitativa si calitativa. In sectiunea cantitativa, scorul aferent parametrilor individuali este calculat automat, pe baza unor benchmark-

uri. Scorurile din sectiunea calitativa sunt alocate manual de catre analistul de rating, pe baza unui manual de scoring.

Output-ul modelului de rating

Modelul are noua clase de rating.

In paralel cu procesul de determinare a rating-ului, analistul intocmeste o analiza scrisa, ce contine evaluarea informatiilor esentiale, de natura cantitativa si calitativa, pentru contrapartea respectiva.

Procesul de rating

Rating-urile pentru OPC sunt create intr-o maniera centralizata de catre un departament de analiza specializat din cadrul RBI AG, ce opereaza independent de zona de front office. Rating-ul este creat si arhivat intr-o baza de date interna, apoi pus la dispozitia entitatilor Grupului.

Departamentele de relatie cu clientela solicita initierea unui rating cu ocazia intocmirii unei aplicatii de credit pentru contraparti de tip OPC. Pentru toti clientii activi, rating-ul este actualizat o data pe an sau ori de cate ori apar informatii de natura a influenta rating-ul.

Nici analistul si nici o alta autoritate din cadrul Grupului nu are autoritatea de a modifica rating-ul final produs de model.

B.3.9 Modelul de rating Administratii Publice Locale (APL)

Aria de Aplicabilitate

Modelul de rating pentru APL este utilizat in Grupul RBI pentru evaluarea bonitatii contrapartilor de tip administratii publice locale si entitati administrative asociate. Rating-ul este un factor esential in decizia de creditare.

Dezvoltare si Obiective

Modelul de rating APL a fost dezvoltat in 2003 si 2004 de catre RZB in cooperare cu entitati din Grupul RBI. Adaptari ale modelului la specificul local au fost dezvoltate, acolo unde acest lucru a fost necesar, de exemplu din cauza reglementarilor contabile si a cadrului legislativ diferit in unele tari din Europa de Est. Modelul de rating APL este un model expert.

Modelul de Rating

Modelul de rating pentru APL cuprinde doua sectiuni, cantitativa si calitativa. In sectiunea cantitativa, scorul aferent parametrilor individuali este calculat automat, pe baza unor benchmark-uri. Scorurile din sectiunea calitativa sunt alocate manual de catre analistul de rating, pe baza unui manual de scoring.

Valorile parametrilor cantitativi sunt calculate pe baza situatiilor financiare ale clientilor si a bazelor de date statistice, daca sunt disponibile. Acesti parametri evalueaza capacitatea de a genera venituri, gradul de flexibilitate bugetara si nivelul de indatorare.

Parametrii calitativi includ de exemplu nivelul de dezvoltare economica, factori de natura politica, gradul de dezvoltare a infrastructurii.

Rating-ul APL este plafonat de rating-ul de tara (asa cum rezulta acesta din modelul de rating Administratii Centrale).

Output-ul modelului de rating

Rezultatul combinării secțiunii cantitative și calitative este mapat pe o scală cu nouă clase de rating.

Procesul de rating

Rating-urile pentru APL sunt create într-o manieră descentralizată, de către un analist de rating din entitatea RBI ce desfășoară relații de creditare cu respectiva APL. Rating-ul este creat și arhivat într-o bază de date internă, apoi pus la dispoziția entităților Grupului.

Departamentele de relație cu clientela solicită inițierea unui rating cu ocazia întocmirii unei aplicații de credit pentru contraparti de tip APL. Pentru toți clienții activi, rating-ul este actualizat o dată pe an sau ori de câte ori apar informații de natură a influența rating-ul.

Nici analistul și nici o altă autoritate din cadrul Grupului nu are autoritatea de a modifica rating-ul final produs de model.

B.3.10 Modelul de rating Finantari Specializate

Aria de Aplicabilitate

Termenul "finantare specializată" ("specialized lending"), așa cum este utilizat în Directiva UE, se referă la finanțări structurate și reprezintă un segment al clasei de clienți Corporate. Acest segment se diferențiază de clienții Corporații în sens restrâns prin aplicarea criteriilor definite în Directiva UE:

- Finanțarea unor active
- Acces la și control asupra fluxurilor de numerar generate de activul finanțat
- Acces la și control asupra activului finanțat

În conformitate cu definiția de mai sus, finanțarea achizițiilor de companii nu este clasificată ca finanțare specializată.

Modelul de rating dezvoltat de RBI acoperă următoarele sub-categorii:

- Finanțare de real estate
- Finanțarea de active mobile (avioane, vase etc.)
- Finanțare de proiect în sens strict (active imobile precum hale industriale, centrale electrice etc.)

Dezvoltare și Obiective

Modelul de rating a fost dezvoltat intern de experți RBI și înglobează experiența Grupului pe toate piețele unde acesta activează.

Modelul de rating clasifică proiectele în cinci clase de risc, care nu reflectă probabilitatea de nerambursare, ci o combinație între performanța economică a proiectului finanțat (PD) și situația bancii cu privire la garanțiile obținute (LGD).

Modelul de Rating

În conformitate cu cerințele Directivei UE, modelul de rating pentru finanțări specializate cuprinde două secțiuni: performanța economică a proiectului și situația bancii cu privire la garanțiile obținute. Performanța economică este evaluată cu ajutorul unor parametri cantitativi și calitativi, combinați într-un singur scor:

- Analiza cantitativă:

Modelul se bazeaza pe evaluarea performantei economice a proiectului de-a lungul perioadei maxime acceptabile de creditare, in relatie cu serviciul datoriei. Perioada maxima acceptabila de creditare este aliniata la politica de creditare practicata de banca. Evaluarea are ca element central rata medie de acoperire a serviciului datoriei de-a lungul acestei perioade, rata de acoperire care este comparata cu standarde uzuale in sectorul respectiv.

- **Analiza calitativa**

Sunt evaluati parametri esentiali care determina succesul proiectului, de ex.:

- Management si sponsor (experienta in domeniul specific proiectului, alte proiecte derulate)
- Conditile de baza ale proiectului (locatie, echipament tehnic)
- Structura de finantare (amortizabil, platibil intr-o singura transa, valoare reziduala)

Output-ul modelului de rating

Scorul performantei economice si rezultatul evaluarii garantiei sunt combinate pentru a aloci proiectul intr-o clasa de rating.

Procesul de rating

Coordonatorul de produs/Responsabilul de clientela propune un rating; este aplicat "principiul celor patru ochi" (control dual), astfel ca Managerul de risc cu responsabilitati de rating fie confirma rating-ul propus, fie propune un alt rating. Sistemul de rating prezinta ambele propuneri – si al Coordonatorului de produs si al Managerului de risc.

Daca sunt propuse rating-uri diferite si nu se ajunge la un consens, rating-ul propus de Managerul de risc este aplicabil. Totusi, Coordonatorul de produs poate initia un proces de escaladare, ce poate culmina cu modificarea rating-ului de catre Chief Risk Officer.

B.3.11 Modelul de Rating pentru expuneri de tip retail (persoane fizice si Micro companii)

Aria de Aplicabilitate

Modelul de scoring este utilizat in Raiffeisen Bank S.A. pentru evaluarea bonitatii contrapartilor de tip persoane fizice si clienti IMM (Micro) cu produse standard. Scorul este factor de decizie in procesul de creditare.

Dezvoltare si Obiective

Modelele de Scoring pentru retail au fost dezvoltate initial in perioada 2005-2007 de catre Raiffeisen Bank S.A. in cooperare cu expertii Grupul RBI sau extern. In functie de performanta modelelor, care reflecta atat structura achizitiei cat si evolutia cadrului macro-economic, acestea au mai facut obiectul redezvoltarii pe parcursul timpului.

Incepand cu Decembrie 2013, banca a primit aprobarea de a utiliza rezultatele modelului de rating pentru determinarea cerintelor de capital. Modelele de rating au fost dezvoltate pe baza datelor locale.

Modelul de rating (PD, LGD si CF)

Sistemul de rating aferent probabilitatii de nerambursare (PD) se bazeaza pe scorul fiecărei expuneri individuale si pe functia de calibrare corespunzatoare. Pentru fiecare produs in parte, performanta expunerii este evaluata prin utilizarea fie a scorului de aplicatie, fie a scorului comportamental, in

functie de vechimea expunerii in portofoliu. Astfel, toate expunerile cu o vechime mai mica de 6 luni sunt evaluate utilizand scorul de aplicatie, iar pentru celelalte se utilizeaza scorul comportamental.

Pierderea in caz de nerambursare (LGD) este determinata la nivel de portofoliu pentru produsele negarantate. Pentru produsele garantate, alocarea la clasa de rating a LGD se face pe baza statusului de default sau non-default si a valorii individuale calculate de LGD. Pentru clientii de tip Micro Companii, alocarea la segmentarea de LGD se realizeaza in functie de gradul de garantare. Garantiile utilizate in estimarea LGD respecta criteriile de eligibilitate prevazute in CRR.

Factorii de conversie (CF) sunt determinati la nivelul fiecarei expuneri in functie de gradul de utilizare a limitei.

In afara calculului valorilor ponderate la risc a expunerilor, estimarile interne mai sunt utilizate la raportarea catre Grup, la alocarea de capital economic si in procesele uzuale de business (selectie de clienti potrivit unor criterii pre-definite).

Output-ul modelului de rating

Rezultatul sistemului de scoring este calibrat pe o scala cu zece clase de rating, din care o clasa aferenta expunerilor aflate in stare de nerambursare.

Procesul de scoring

Scoring-urile pentru persoane fizice si Micro companii au fost dezvoltate local, pe baza datelor disponibile Raiffeisen Bank S.A, intern sau extern. Departamentele de relatie cu clientela solicita initierea unui pre-scoring cu ocazia intocmirii unei aplicatii de credit (scoring de aplicatie). Pre-scoringul devine score final de aplicatie odata cu finalizarea si verificarea datelor de creditare.

Pentru toti clientii activi, scoring-ul este actualizat dupa 6 luni, in functie de comportamentul respectivului client (scoring comportamental)

Nici analistul si nici o alta autoritate din cadrul Grupului nu are autoritatea de a modifica scoring-ul final produs de model.

B.4 Comparatie intre estimarile institutiei si rezultatele efective

Calitatea procesului de rating si rezultatele estimarii probabilitatilor de nerambursare sunt verificate cu regularitate in cadrul procesului de validare, prin comparatia intre probabilitatile de nerambursare estimate si rata de nerambursare efectiv observata pentru fiecare clasa de rating. Testul de calibrare binomial asumand corelatia evenimentelor de situatie de nerambursare este aplicat pentru a determina gradul de semnificatie a posibilelor deviatii. Rezultatul acestui test cantitativ este apoi supus unei analize calitative de cauzalitate.

B.5 Metodele si datele folosite pentru estimarea si validarea probabilitatii de nerambursare

Modele de rating, altele decat cele pentru client retail:

Probabilitatea de nerambursare estimata pentru fiecare clasa de rating indica probabilitatea ca un client alocat respectivei clase de rating sa ajunga in stare de nerambursare in urmatoarele 12 luni.

Probabilitatile de nerambursare (PD) sunt estimate intern pentru urmatoarele modele de rating non-retail: Corporatii, Corporatii Mari, IMM, Administratii Centrale, Banci si Institutii Financiare, Companii de Asigurare, Administratii Publice Locale si Organisme de Plasament Colectiv. In cazul

modelului de rating Finantari Specializate, alocarea clientilor intr-una dintre cele cinci clase de risc (dintre care o clasa reflecta situatia de nerambursare) se face prin combinarea performantei economice a proiectului si a situatiei bancii cu privire la garantiile obtinute, in conformitate cu legislatia de reglementare.

Probabilitatile de nerambursare, se refera la o perioada de 12 luni si contin o marja de prudentialitate adecvata. Estimarea probabilitatilor de nerambursare pentru o perioada de 12 luni se bazeaza pe definitia utilizata in Grupul RBI pentru starea de nerambursare, ce reprezinta o implementare specifica la nivelul Grupului a definitiei starii de nerambursare conform Basel II. Urmatoarele elemente concrete sunt luate in calcul cu privire la starea de nerambursare:

- Initierea procedurilor de insolventa
- Stergere de creanta (totala sau partiala)
- Declararea scadentei anticipate
- Restructurarea soldului creditului, ce genereaza o diminuare materiala a valorii sale
- Renuntarea la incasarea (totala sau partiala) a dobanzilor datorate
- Vanzarea creantei cu inregistrarea unei pierderi economice materiale pentru banca
- Intarzierea la plata mai mare de 90 de zile pentru orice obligatie materiala din credite
- Retragerea licentei (aplicabil pentru institutiile financiare)
- Moratoriu de plata
- Pierdere economica asteptata pentru banca

Output-ul modelelor de rating statistice (Corporatii, Corporatii Mari, IMM) este o probabilitate de nerambursare (PD) individuala, pe o scala de la 0 la 1, alocata fiecarui client. O marja de prudentialitate este adaugata, pentru a se ajunge la rezultatul final. Pe baza acestui PD, clientii sunt alocati in clase de rating; pentru fiecare clasa de rating sunt definite limite minime si maxime pentru probabilitatea de nerambursare. Pentru calculul activelor ponderate la risc se foloseste o singura valoare de PD reprezentativa pentru fiecare clasa de rating.

Pentru portofoliile cu probabilitate de nerambursare scazuta ("low-default") – Administratii Centrale, Banci si Instituti Financiare, Companii de Asigurare – care prezinta un numar foarte mic de cazuri de nerambursare, sunt folosite informatii privind nerambursarea din Moody's Credit Risk Calculator, incepand cu ianuarie 1983. Aceste date sunt ajustate pentru a reflecta intr-o maniera prudenta specificul portofoliului Grupului RZB si istoricul Grupului cu privire la evenimentele de nerambursare. Pentru portofoliul low-default Administratii Publice Locale probabilitatile de nerambursare pentru o perioada de 12 luni sunt estimate cu ajutorul unei combinari ponderate intre probabilitatea de nerambursare determinata intern pentru Administratia Centrala si probabilitatile de nerambursare calculate prin metoda Pluto-Tasche, ajustate pentru a reflecta intr-o maniera prudenta specificul portofoliului.

Pentru portofoliul low-default Organisme de Plasament Colectiv probabilitatile de nerambursare pentru o perioada de 12 luni sunt estimate pe baza rating-urilor externe de risc de credit si a unei analize interne cu privire la gradul de indatorare.

In cazul tuturor portofoliilor low-default, la estimarea finala a probabilitatii de nerambursare se pot aplica ajustari prudentiale aditionale legate de garantii, in functie de metoda de estimare folosita.

Modele de rating pentru client retail:

Modelele utilizate in procesul de alocare de rating (scorecarduri, PD, LGD, CF) sunt validate cu o frecventa trimestriala. Revizuirea acestora, este realizata de catre persoane care fac parte din unitatea de control a riscului de credit, independente de cei responsabili cu modelarea. Revizuirea

modelelor este realizata cu o frecventa anuala, iar documentatia rezultata este supusa validarii in cadrul unui comitet de validare de la nivelul Grupului RBI.

B.6. Abateri semnificative de la definitia starii de nerambursare

Nu este cazul, deoarece definitia starii de nerambursare utilizate de Raiffeisen Bank S.A. este cea reglementata in art.178 din CRR.

C. Defalcarea expunerilor aferente riscului de credit

La 31 Decembrie 2014, valoarea totala a expunerilor, valoarea expunerilor rezultate dupa aplicarea tehnicilor de diminuare a riscului de credit, precum si ponderile de risc medii utilizate si volumul ajustarilor de valoare si a provizioanelor aferente expunerilor pentru care cerintele de capital se determina aplicand Abordarea bazata pe modele interne de rating, se prezinta dupa cum urmeaza:

Nivel Individual & Consolidat – Mii Ron	Expunerea la risc*	Expunerea dupa aplicarea tehnicilor de diminuare a riscului de credit	Pondere de risc medie	Cerinte de capital	Ajustari de valoare si provizioane*
Abordarea bazata pe modele interne de rating (IRB)	23,363,530	22,489,869	63%	893,294	1,531,618
<i>Abordari IRB in care nu se utilizeaza nici estimari proprii ale pierderii in caz de nerambursare (LGD), nici factori de conversie</i>	11,478,444	11,637,221	82%	488,219	667,929
Administrații centrale și banci centrale	678	63,965	20%	1,014	0
Instituții	2,813,568	2,976,850	67%	89,185	16
Societați - IMM-uri	3,286,861	3,219,418	84%	148,509	230,259
Societați – Finanțari specializate	758,262	758,262	69%	41,150	55,396
Societați - Altele	4,619,076	4,618,727	95%	208,361	382,258
<i>Abordari IRB in care se utilizeaza estimarile proprii ale pierderii in caz de nerambursare (LGD) și/sau factori de conversie</i>	11,642,901	10,761,305	49%	404,563	863,689
Retail – Expunerile IMM-urilor garantate cu bunuri imobile	317,349	317,349	55%	13,989	58,034
Retail – Expunerile societăților, altele decât IMM-uri, garantate cu bunuri imobile	4,858,449	3,976,852	39%	122,608	380,426
Retail – Expuneri eligibile reînnoibile	2,647,558	2,647,558	30%	51,001	54,079
Retail – Alte IMM-uri	548,770	548,770	93%	40,718	134,890
Retail – Societați, altele decât IMM-uri	3,270,776	3,270,776	67%	176,247	236,260
Titluri de capital in abordarea IRB	0	0	-	0	0
<i>Pozițiile din securitizare in abordarea IRB</i>	242,185	91,344	7%	512	0
din care: resecuritizare	0	0	-	0	0
Active, altele decât cele care reprezinta creanțe de natura creditelor	0	0	-	0	0

* Valoarea expunerii la risc este reprezentata de valoarea contabila nediminuata cu volumul ajustarilor de valoare si provizioane (expunere bruta), determina aplicand standardele prudentiale (nu este diminuata cu valorile ajustarilor pentru dobanzi calculate ulterior momentului recunoasterii deprecierei activelor). Acelasi tratament prudential este aplicat si ajustarilor de valoare.

La 31 Decembrie 2014, valoarea expunerii aferente finantarilor specializate, in functie de ponderile de risc utilizate, se prezinta dupa cum urmeaza:

Nivel individual & Consolidat - Mii Ron			
Finanțări specializate** (Ponderi de risc):	Expunerea la risc*	Expunerea dupa aplicarea tehnicilor de diminuare a riscului de credit	Cerinte de capital
0 %	58,312	58,312	0
50%	145,428	145,428	5,780
70%	452,342	452,342	24,998
90%	130,718	130,718	9,406
115%	95,309	95,309	8,688
250%	0	0	0

* Valoarea expunerii la risc este reprezentata de valoarea contabila nediminuata cu volumul ajustarilor de valoare si provizioane (expunere bruta), determina aplicand standardele prudentiale (nu este diminuata cu valorile ajustarilor pentru dobanzi calculate ulterior momentului recunoasterii deprecierei activelor).

** Aceste expuneri sunt incadrate in categoria de expuneri "Societati - Finantari specializate" si "Societati - IMM-uri".

21. Utilizarea tehnicilor de diminuare a riscului de credit

A. Managementul si recunoasterea tehnicilor de diminuare a riscului de credit

Se prezinta politicile si procesele privind evaluarea si managementul tehnicilor de diminuare a riscului recunoscute in determinarea cerintelor de capital, conform prevederilor prudentiale din CRR. Mentionam ca sunt prezentate reguli aplicate cu privire la eligibilitate, evaluare si ajustare a valorii aferente celor mai importante si utilizate tipuri de garantii, precum ipoteci imobiliare si mobiliare, garantii financiare, creante, scrisori de garantie si titluri.

Pentru ca o garantie sa fie eligibila a fi recunoscuta ca si tehnica de diminuare a riscului de credit, trebuie sa indeplineasca cumulativ urmatoarele:

1. Titlu legal valid, executoriu - drept de garantie al Bancii.
2. Valoare de piata sustenabila.
3. Realizabil si cu dorinta de realizare din partea Bancii.
4. Valoarea garantiei trebuie sa nu depinda/sa depinda in mica masura de capacitatea de rambursare a debitorului (sa nu existe corelatie semnificativa intre cele doua elemente).

In cazul in care moneda garantiei difera de moneda facilitatii, se aplica o ajustare de neconcordanță de moneda, care va reduce valoarea de piata a garantiei.

In cazul in care exista decalaje de scadenta (durata ramasa a garantiei (protectiei) este mai mica decat durata ramasa pana la maturitatea facilitatii garantate), protectia creditului nu va fi recunoscuta daca scadenta initiala a protectiei este mai mica de 1 an sau scadenta reziduala a garantiei este mai mica de 3 luni. Daca furnizorul de protectie are optiunea de a retrage protectia, scadenta acesteia va fi considerata la data cea mai apropiata la care contractul de protectie poate fi terminat. In aceste cazuri, se va aplica o ajustare de decalaj de scadenta, care va reduce valoarea de piata a garantiei.

Ajustarile de volatilitate, cele pentru neconcordanțele de moneda sau decalajele de scadenta sunt cele reglementate de CRR si sunt procesate automat in sistemele bancii.

Evaluarea garantiilor este facuta de personalul bancii, personal care este independent de procesul de aprobare.

Garantiile materiale sunt re-evaluate cel putin o data pe an. Pentru garantiile financiare, frecventa minima de re-evaluare este 6 luni. In cazul in care este nevoie (de ex. schimbari semnificative ale pietei specifice) frecventa de reevaluare este marita. O frecventa mai mica a re-evaluarilor atrage dupa sine ajustari suplimentare.

B. Garantiile reale financiare

Garantiile financiare sunt utilizate ca tehnici de diminuare a riscului de credit si considerate in determinarea cerintelor de capital, daca sunt indeplinite conditiile minime de eligibilitate din CRR.

Tipuri de garantii financiare si modul de evaluare:

B.1. Depozitul numerar

Depozitul numerar acceptat in garantie poate fi constituit la Raiffeisen Bank S.A. sau la alta institutie de credit. Valoarea garantiei este suma depozitului ipotecat in favoarea bancii in valuta relevanta. Nu se aplica nicio ajustare suplimentara pentru depozitul detinut la Raiffeisen Bank S.A., in timp ce pentru depozitele la alta institutie de credit, in limita sumei ipotecate, se face o schimbare a probabilitatii de nerambursare (PD) a imprumutatului, cu cea a bancii detinatoare a depozitului.

B.2. Titluri de creanta

Pentru scopul folosirii ca si tehnica de diminuare a riscului de credit, se iau in calcul urmatoarele tipuri de titluri de creanta:

- Titluri de creante emise de administratii sau banci centrale, care au un rating egal sau mai bun decat nivelul 4 pe scala de evaluare a creditului (de ex. ratingul S&P 'BB-' sau superior) ;
- Titluri de creante emise de organisme internationale sau banci multilaterale de dezvoltare care conform prevederilor CRR primesc o pondere de risc de 0%;
- Titluri de creanta emise de institutii sau alti emitenti care au un rating egal sau mai bun decat nivelul 3 pe scala de evaluare a calitatii creditului (de ex. ratingul S&P de 'BBB -' sau superior) ;
- Titluri de creanta pe termen scurt cu rating care au un rating egal sau mai bun decat nivelul 3 pe scala de evaluare a calitatii creditului (de ex. ratingul S&P de 'A-3' sau superior) ;
- Titluri de creanta emise de institutii (in principal obligatiuni emise de banci) care nu au rating alocat de o agentie externa de rating, daca sunt indeplinite criteriile din CRR (de ex. listate pe o bursa recunoscuta, banca nu detine nici o informatie ca respectivului titlu de creanta i-ar fi alocat un rating inferior nivelului 3 pe scala de evaluare a calitatii creditului iar restul emisiunilor au primit minim rating de nivel 3, etc).

Valoarea nominala este valoarea de piata pe bursa a titlurilor respective care este actualizata periodic in sistemele bancii.

B.3. Titluri de capital si obligatiuni convertibile

Tilurile de capital si obligatiunile convertibile, incluse intr-un indice principal sau listate pe o bursa, sunt recunoscute ca tehnici de diminuare a riscului de credit. Valoarea nominala este valoarea curenta de piata de pe bursa. Ele sunt reevaluate periodic. Ajustarea de volatilitate aplicabila nu este dependenta de ratingurile externe ci de de faptul daca acestea sunt incluse intr-un indice principal (de ex: DAX, Mdax, SDax, NEMAX, TecDAX, DowJones (DJI), S+P 500, Euro Stoxx, Nasdaq, etc) sau daca sunt listate pe o bursa recunoscuta

Efectul in determinarea cerintelor de capital a garantiilor reale financiare

Valoarea pierderii datorate starii de nerambursare (LGD-loss given default) este redusa la 0 % pentru respectiva valoare de piata ajustata a garantiei (daca este cazul, diminuata cu ajustarile de valoare, cele aferente neconcordantelor de moneda sau decalajelor de scadenta). In consecinta activele ponderate la risc sunt reduse la 0 pana la maximul valorii ajustate a garantiei.

Pentru depozitele numerar constituite la alte banci, pentru valoarea garantata se face o schimbare a probabilitatii de nerambursare (PD) a imprumutatului, cu cea a bancii detinatoare a depozitului.

C. Garantii reale materiale

Garantiile materiale sunt utilizate ca tehnici de diminuare a riscului de credit si considerate in determinarea cerintelor de capital, daca sunt indeplinite conditiile minime de eligibilitate din CRR.

Tipuri de garantii materiale si modul de evaluare:

Raiffeisen Bank S.A. utilizeaza ca tehnica de diminuare a riscului de credit urmatoarele tipuri de colaterale:

- Proprietatile imobiliare rezidentiale, care sunt definite ca proprietati care sunt sau vor fi ocupate sau inchiriate de catre proprietar in scopuri rezidentiale;
- Proprietatile imobiliare comerciale, care sunt definite ca birouri, centre comerciale si alte tipuri care reprezinta dezvoltari comerciale.

Conform precizarilor Bancii Nationale a Romaniei, pe teritoriul Romaniei, terenurile fara constructii sunt asimilate grupei altor tipuri de garantii materiale si de aceea nu pot fi utilizate ca si tehnici eligibile de diminuare a riscului de credit.

De asemenea, garantiile materiale de natura bunurilor mobile si stocurilor nu sunt considerate eligibile a fi considerate tehnici de diminuare a riscului de credit.

Evaluarea proprietatilor imobiliare

Valoarea justa a proprietatilor imobiliare este valoarea de piata.

Valoarea de piata este suma estimata pentru care un activ ar putea fi schimbat la *data evaluarii*, intre un cumparator hotarat și un vanzator hotarat, intr-o tranzacție nepartinitoare, dupa un marketing adecvat și in care partile au actionat fiecare in cunostinta de cauza, prudent și fara constrangere.

Evaluarea proprietatilor imobiliare este realizata si documentata conform standardelor profesionale ANEVAR si reglementarilor BNR, de catre evaluatori certificati ANEVAR avand specializarea Evaluator de Proprietati Imobiliare (EPI); evaluatorii (fie interni, fie externi) sunt independenti de procesul de aprobare.

Metodologia de evaluare utilizata este cea recunoscuta pe plan international, respectiv de standardele ANEVAR/ IVS, si anume: abordarea prin piata (comparatia directa) abordarea prin randament (capitalizarea veniturilor) si abordarea prin cost.

Valoarea astfel obtinuta este mai departe diminuata cu eventualele ranguri superioare in favoarea unor terti. Ca politica generala, Raiffeisen Bank S.A. accepta in garantie proprietati imobiliare si bunuri la care are rang prioritar 1 si nu accepta nici instituirea de ranguri subsecvente in favoarea unor terti.

Efectul in determinarea cerintelor de capital a garantiilor reale materiale

Pentru clientii retail (persoane fizice si micro companii), banca utilizeaza un proces intern de estimare a valorii pierderii datorate starii de nerambursare (LGD-loss given default), in baza datelor istorice.

Pentru restul clientilor, valoarea pierderii datorate starii de nerambursare (LGD-loss given default) este cea reglementata in CRR. Astfel, se va aplica un LGD de 35% pentru expunerea acoperita in proportie de 140% cu valoarea garantiei ajustata pe baza criteriilor mentionate anterior. In cazul expunerilor neacoperite in proportie de 140% cu garantie, expunerea este impartita intr-o parte garantata (considerand nivelul de garantare de 140 %) si o parte negarantata. In cazul in care valoarea garantiei este inferioara procentului de 30 % din expunere nu poate fi aplicata nicio reducere a LGD-ului.

D. Garantii reale - Creantele

Creantele sunt utilizate ca tehnici de diminuare a riscului de credit si considerate in determinarea cerintelor de capital in cazul aplicarii abordarii IRB, daca sunt indeplinite conditiile minime de eligibilitate din CRR.

Tipuri de creante si modul de evaluare:

Creantele pot fi folosite pentru tehnicile de diminuare a riscului de credit daca ele sunt legate de o tranzactie comerciala sau tranzactii cu o maturitate originala de mai putin sau egal cu un an. Creantele legate de securitizari, sub-participatii, instrumente derivate sau creante de la companiile afiliate nu sunt luate in considerare.

Valoarea nominala a creantelor deriva din listele de creante sau de facturi furnizate regulat de imprumutat, liste revizuite de banca.

Efectul in determinarea cerintelor de capital a garantiilor reale-creante

Exceptand clientii retail, banca va aplica un LGD de 35% pentru expunerea acoperita in proportie de 125% cu valoarea garantiei constand in creante. In cazul expunerilor neacoperite in proportie de 125% cu garantie, expunerea este impartita intr-o parte garantata (considerand nivelul de garantare de 125 %) si o parte negarantata.

E. Protecția nefinanțată a creditului

Protecția nefinanțată a creditului constă în garanțiile emise de furnizorii eligibili de protecție menționați mai jos care îndeplinesc condițiile minime de eligibilitate cerute de CRR.

Tipuri de garanții și modul de evaluare:

Furnizorii de protecție acceptați în scopul aplicării tehnicilor de diminuare a riscului de credit sunt:

- administrații centrale și bănci centrale
- administrații regionale sau autorități locale
- bănci multilaterale de dezvoltare
- organizații internaționale care beneficiază de o pondere de risc de 0%
- entități administrative (din sectorul public) dacă expunerile față de ele sunt tratate ca expuneri față de instituții sau administrații centrale
- instituții (care includ în principal bănci)
- alte entități corporative, inclusiv entitatea-mamă, filialele și entitățile afiliate

Valoarea protecției nefinanțate este suma garantată, respectiv suma pe care furnizorul protecției trebuie să o plătească în caz de neplată de către împrumutat.

În cazul în care se apreciază că suma garantată nu poate fi plătită în întregime de către garant, valoarea protecției creditului este redusă în mod corespunzător.

Protecția nefinanțată a creditului cu o contragarantie

În cazul în care o expunere este garantată cu o protecție nefinanțată a creditului, care la rândul ei este contragarantată cu o altă protecție nefinanțată a creditului a unuia dintre următorii garanți, probabilitatea de nerambursare (PD) a contra-garantorului poate fi luată în considerare pentru calculul cerințelor de capital, dacă sunt îndeplinite toate cerințele CRR:

- Administrația centrală sau banca centrală
- Administrații regionale sau autoritățile locale
- Bănci multilaterale de dezvoltare
- Organizații internaționale
- Entități din sectorul public, tratate ca și administrații centrale

Efectul în determinarea cerințelor de capital a protecției nefinanțate

Pentru valoarea garantată, Probabilitate de Nerambursare (PD) a garantului va fi luată în considerare pentru calculul cerințelor de capital, în locul PD-ului celui care ia împrumutul.

F. Valoarea tehnicilor de diminuare a riscului de credit recunoscute

La data de 31 Decembrie 2014, valoarea bruta a expunerilor acoperite cu tehnici de diminuare a riscului de credit recunoscute, determinata dupa aplicarea ajustarilor de volatilitate si a celorlate ajustari de valoare datorate necorcordantelor de moneda sau de scadenta, aplicand standardele prudentiale (nu sunt aplicate valorile ajustarilor pentru dobanzi calculate ulterior momentului recunoasterii deprecierei activelor), se prezinta dupa cum urmeaza:

Nivel Individual - Mii Ron	Alte garantii reale	Garantii imobiliare	Protectie nefinantata	Garantii financiare
Clasele de expuneri din Abordarea standardizată (SA)	-	227,624	161,477	65,454
Administrații centrale sau bănci centrale	-	-	-	-
Administrații regionale sau autorități locale	-	-	-	-
Entități din sectorul public	-	-	-	-
Bănci multilaterale de dezvoltare	-	-	-	-
Organizații internaționale	-	-	-	-
Instituții	-	-	-	-
Societăți	-	-	159,579	65,084
Retail	-	-	-	282
Expuneri garantate cu ipotecă asupra bunurilor imobile	-	202,531	-	19
Expuneri în stare de nerambursare	-	25,094	1,898	69
Elemente asociate unui risc extrem de ridicat	-	-	-	-
Obligațiuni garantate	-	-	-	-
Creanțe asupra instituțiilor și societăților cu o evaluare de credit pe termen scurt	-	-	-	-
Organisme de plasament colectiv (OPC)	-	-	-	-
Titluri de capital	-	-	-	-
Alte elemente	-	-	-	-
Abordarea bazată pe modele interne de rating (IRB)	71,403	5,662,759	1,241,638	425,696
Administrații centrale și bănci centrale	-	-	-	-
Instituții	-	-	-	-
Societăți	71,403	486,961	209,200	343,833
Retail	-	5,175,798	881,597	81,863
Titluri de capital în abordarea IRB	-	-	-	-
Pozițiile din securitizare în abordarea IRB	-	-	150,841	-
Active, altele decât cele care reprezintă creanțe de natura creditelor	-	-	-	-

22. Utilizarea abordarilor avansate de evaluare in ceea ce priveste riscul operational

Acest articol nu se aplica, deoarece in prezent metoda folosita este Metoda Abordarii Standard.

23. Utilizarea modelelor interne pentru riscul de piata

Acest articol nu se aplica, deoarece Raiffeisen Bank S.A. nu utilizeaza modele interne pentru calculul cerintei de capital aferente riscul de piata.

Anexa 1

